

028.1
ส 246 A
๕.๑

✓การประเมินค่านั่งสือทอง เที้ยวของไทย

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
จุฬารัต ๕๖ ประโยชน์ กรุงเทพมหานคร ๒๒ โทร. ๖๑๒๑๖๖๘. ๖๑๑๕๐๐๐

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุเพ็ญ พิพิชกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

10 มีนาคม 2521

การประเมินค่าหนังสือทอง เพ็ญวของไทย

บทกบอ.

ของ

สุเพญ พิพิภกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

10 มีนาคม 2521

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อประเมินค่าหนังสือทองเที่ยวของไทย
จำนวน 44 เรื่อง พร้อมทั้งจัดทำสารสังเขปจากหนังสือดังกล่าว

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ อาจารย์สอนวิชาภูมิศาสตร์
สังกัดวิทยาลัยครู 36 แห่ง จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลได้แก่
แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณสมบัติของหนังสือทองเที่ยวของไทย ตามหลักเกณฑ์ทาง
บรรณารักษศาสตร์ พร้อมกับแบบสอบถามไคแนบบรรณนิทัศน์สังเขปของหนังสือ
ที่ปรากฏในแบบสอบถามไปควย ข้อมูลที่ได้นำเสนอเป็นตาราง แสดงให้เห็นคุณสมบัติ
ของหนังสือแต่ละเรื่องทั้ง 5 ด้าน คือ วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ
สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่ภูมิศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์ และลักษณะเด่น
ของหนังสือ

ผลของการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า หนังสือที่มีคุณสมบัติแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก
มีดังนี้ คือ ด้านวิธีการเขียนมี 11 เรื่อง ด้านผู้เขียนมี 15 เรื่อง ด้านเนื้อหาสาระ
ในแง่ภูมิศาสตร์มี 9 เรื่อง ด้านข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์มี 13 เรื่อง และด้าน
ลักษณะเด่นของหนังสือมี 13 เรื่อง เช่นกัน

AN EVALUATION OF THAI BOOKS ON TRAVEL

ABSTRACT

BY

SUREN PIPITHKULL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree
Srinakharinwirot University
March 10, 1978.

Abstract

An Evaluation Of Thai Books on Travel.

The purpose of this thesis is to evaluate the 44 Thai books on travel and to present abstracts of those books.

The population comprised of 160 geography instructors in 36 teacher's training colleges over the country. Questionnaires with annotations of each book were sent to the population to rate each book according to criteria in library science. The obtained data were tabulated and evaluated in mean score and presented by tables with their interpretations.

Major findings indicated that out of 44 Thai books on travel: 11 titles are good in writing style, 15 titles are good in authority, 9 titles are good in content, 13 titles are good in geographical facts and 13 titles are good in textual features.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติไคพิจารณาปริญาณิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนกรินทร์วิโรฒไค

..... Mr. ... ประธาน

..... Don ... กรรมการ

ประกาศผลการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจาก
ผุ้ช่วยศาสตราจารย์วิฑูรย์ ทับเที่ยง ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง และ
ผุ้ช่วยศาสตราจารย์มีชัย วรสาธิตต์ อาจารย์ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นผุ้ควบคุมการศึกษาค้นคว้าและตรวจแก้ไขปริญญานิพนธ์
อนึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผุ้เขียนได้รับความร่วมมือจากอาจารย์
ผุ้สอนวิชาภูมิศาสตร์สังกัดวิทยาลัยครูต่าง ๆ และได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ
ผุ้เขียนขอกราบขอบพระคุณและขอขอบคุณ ท่านที่เอยนามมาแล้วนัน
ไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

สุเพ็ญ พิพิษฐกุล

สารบัญ

บทที่ ๑

หน้า

1	บทนำ	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
	ข้อตกลงเบื้องต้น	11
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	12
	การประเมินค่าหนังสือ	12
	สาระสังเขปหนังสือทองเที่ยวของไทย	18
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	62
	กลุ่มประชากร	62
	เครื่องมือที่ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูล	63
	การรวบรวมข้อมูล	65
	การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	118
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	119
	อภิปรายผล	131
	ข้อเสนอแนะ	134
	บรรณานุกรม	135
	ภาคผนวก	142

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	ภูกระดึง	
	ของ กมล ฉายาวัดนะ		67
2	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	71 จังหวัดภูเก็ต 3 อันก๊ับ 4	
	ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์		68
3	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	71 จังหวัดภูเก็ต 6 อันก๊ับ 6	
	ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์		69
4	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	
	ของ กิติพงษ์ สุธาติ		70
5	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	ของดีในเมืองไทย	
	ของ เกรียงศักดิ์ พิทยานะ		71
6	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	เที่ยวทั่วเมืองไทย	
	ของ คณะประมวลสารสิน		72
7	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	สมุทรปราการ	
	ของ เฉลิม สุขเกษม		73
8	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	ประวัติเมืองสำคัญ	
	ของ กริ อมาตยกุล		74
9	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	เมืองทองของไทย	
	ของ กริ อมาตยกุล		75
10	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	เมืองเหนือและเมืองใต้	
	ของ กริ อมาตยกุล		76
11	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	เชียงใหม่และภาคเหนือ	
	ของ บุญช่วย ศรีสวัสดิ์		77

12	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย ของ ประพัฒน์ กรีนรงค์	78
13	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ของดี 71 จังหวัด ของ ประยูร พิษนาคะ	79
14	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ภูกระดึง ของ ประเสริฐ วิทยาธร	80
15	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง หอมเที่ยวไปในประเทศไทย ของ ปราณี วราทร	81
16	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง กรุงเทพฯ ร.ศ. 194 ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	82
17	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เชียงใหม่ ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	83
18	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เที่ยวทั่วไทยชุดที่ 1 ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	84
19	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เที่ยวภาคใต้ ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	85
20	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง แผนที่ไทยสองข้างทาง เล็ก ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	86
21	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง แม่ฮ่องสอน ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	87
22	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง สี่จังหวัดภาคใต้ ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	88
23	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง หอมกลิ่นทุเรียน ระยอง จันทร์ ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	89

24	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	น้ำเต๋ว 14 จังหวัดภาคใต้	
	ของ เป๊ว	เรื่องวิทย	90
25	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	ทรัพย์สินของทานอยู่ที่ไหน	
	ของ พจน	พรรคแกน	91
26	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	เมืองพิจิตร	
	ของ พล	วัยโน	92
27	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	ลองแกมแม่น้ำ	
	ของ ยุทธ	เกล้าราม	93
28	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	เต๋วไปในสยาม	
	ของ ราไพพรรณ	แถวสุริยะ	94
29	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	เต๋วเมืองไทย 71 จังหวัด	
	ของ ละออง	ศรีสุนทร	95
30	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	กรุงศรีอยุธยา	
	ของ วีระ	อำพันสุข	96
31	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	เมืองเพชร	
	ของ วีระ	อำพันสุข	97
32	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	เต๋วเมืองเหนือ	
	ของ สงวน	โชติสุขรัตน์	98
33	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	อุ้มเมืองและน้ำเต๋วเชียงใหม่	
	-ลำพูน ของ สงวน	โชติสุขรัตน์	99
34	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง	เรื่องราวจากพื้นแผ่นดินไทย	
	เล่ม 1 ของ สงศักดิ์	สาบปัญญา	100

35	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ของ กี่ 71 จังหวัด ของ สนิท เงินยวง	101
36	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง น้ำเหี่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ สนิท เงินยวง	102
37	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง น้ำเหี่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ สุธีร์ ณ ปาสัก	103
38	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ของ กี่ศรีสะเกษ ของ สพร สิริพัฒน์	104
39	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เหี่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ เสรี เปรมฤทัย	105
40	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เหี่ยว 71 จังหวัด ของ เสลา เจริญจิ (ไธยนอย)	106
41	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง คู่มือเหี่ยวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดทางรถไฟสายใต้ ของ ไสว นิชมจันทร์	107
42	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง พินธุโลกของเรา ของ หวน พินธุพันธ์	108
43	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ลพบุรีตำรา ของ หวน พินธุพันธ์	109
44	แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง อ่างทองของเรา ของ หวน พินธุพันธ์	110

45	แสดงระดับคุณสมบัติหนังสือท่องเที่ยวของไทยจำนวน 44 เรื่อง.....	111
46	แสดงจำนวนผู้อ่านหนังสือแต่ละชื่อเรื่อง	115

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าในการพิมพ์ และการพัฒนาทางเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมประสิทธิภาพของการพิมพ์ และปริมาณการพิมพ์ ให้มากยิ่งขึ้น นับวันปริมาณสิ่งพิมพ์จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตลาดที่เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า มีการวิจัย เพื่อขยายขอบเขตของความรู้อยู่

ปริมาณการผลิตสิ่งพิมพ์ซึ่งมีมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ สำหรับห้องสมุดซึ่งเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า ประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการจัดหาและการให้บริการ และสำหรับนิสิตนักศึกษา นักค้นคว้าวิจัย ตลอดจนผู้ใช้ห้องสมุดโดยทั่วไป ปัญหาสำคัญที่ประสบคือ ความไม่สะดวกในการใช้หนังสือ และวัสดุการอ่านในเรื่องที่ต้องการ ทั้งนี้เนื่องจากไม่สามารถทราบได้ว่ามีสิ่งพิมพ์ใดๆ พิมพ์ออกมาบ้าง หรือถ้ามีพิมพ์ออกมา สิ่งพิมพ์นั้นเมื่ออยู่ที่ใด (งลัคนธ์ ไม่นายกิจ, 2513 : 1) เพราะฉะนั้นห้องสมุด หน่วยงานราชการ สถาบัน และองค์กรต่างๆ จึงมักมีการจัดทำรายชื่อหนังสือเฉพาะเรื่อง หรือบรรณานุกรมเฉพาะวิชากันอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของบรรณารักษ์ ที่จะคอยให้บริการ และเป็นสื่อกลางระหว่างห้องสมุดกับผู้อ่าน

ประโยชน์ของบรรณานุกรมก็คือ ช่วยให้นิสิตนักศึกษา นักค้นคว้าวิจัย ได้ทราบเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ หรือเพื่อช่วยในการพิจารณาหนังสือ หรือเอกสารอื่น ซึ่งเป็นที่สนใจของแต่ละคน เป็นแนวทางนำไปยังสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในแต่ละสาขาวิชา และเป็นเครื่องช่วยนิสิตนักศึกษาในการศึกษาวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยเฉพาะอีกด้วย

จากรายงานการสำรวจบรรณานุกรม ซึ่งจัดทำโดย องค์การยูเนสโก ร่วมกับห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน โคลกลาวไวว่า เป็นการส่งเสริมการซื้อและการอ่าน

ให้ความรู้ในเรื่องแหล่งที่จะหาเรื่องราวต่างๆ ว่าจะได้จากไหน ทราบว่าสิ่งพิมพ์
ที่เขียนหรือพิมพ์นั้นอยู่ที่ใด และมีอยู่ที่ใดหรือควรจะไปอยู่ที่ใด ที่สำคัญคือบรรณานุกรม
ส่งเสริมโครงการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ (The UNESCO , 1950 : 2-3)

การจัดทำรายละเอียดต่างๆ ของหนังสือ บอกลักษณะที่สำคัญ ตลอดจนการ
หาสาระสังเขป หรือวิจารณ์ ถือว่าเป็นการประเมินค่าหนังสือให้อย่างเหมาะสม
(Haines , 1956 : 59) งานเหล่านี้จัดว่าเป็นงานบริการทางบรรณานุกรม
การบริการทางบรรณานุกรมนั้นหมายถึง ความสะดวกสบายนานาประการในการใช้
บรรณานุกรม เพื่อสนองความต้องการในการศึกษา ค้นคว้าเรื่องราวต่างๆ เป็นการ
ส่งเสริมการใช้สิ่งพิมพ์ตลอดจนวัสดุเพื่อการอ่านของห้องสมุด ให้ได้รับประโยชน์
อย่างเต็มที่

ผู้ที่เป็บรรณารักษ์ โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่จัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด
และผู้ที่ให้บริการแก่ผู้อ่าน จำเป็นต้อง เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์และประเมินค่าหนังสือ
ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้คือ เป็นผู้จัดทำบทวิจารณ์และประเมินค่าหนังสือ หรือ
ติดตามอ่านบทวิจารณ์และประเมินค่าซึ่งมีผู้เขียนไว้ (สุพรรณิ วราทร, 2518 : 107)
ถือเป็นหน้าที่ของห้องสมุดโดยตรงที่จะประเมินค่าหนังสือในแง่ของบรรณารักษศาสตร์
เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการค้นคว้าวิจัย ให้ได้ประโยชน์จากหนังสือที่มีคุณค่าอย่างสมบูรณ์
ซึ่งการประเมินค่าหนังสือนั้น ได้มีผู้วิจัยมาแล้วในแขนงวิชาต่างๆ ดังนี้

มนวิภา ไชยพันธ์ (มนวิภา ไชยพันธ์, 2516 : 445 หน้า) ได้วิจัยเรื่อง
การประเมินคุณค่าเอกสารทางประวัติศาสตร์ไทย โดยมีจุดประสงค์ที่จะรวบรวม
และเสนอแนะเอกสารที่มีคุณค่า ที่กล่าวถึง เหตุการณ์ของชนชาติไทยตั้งแต่ปลาย
พุทธศตวรรษที่ 18 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 21 ได้สำรวจและรวบรวมรายชื่อเอกสาร
ทางประวัติศาสตร์ที่อยู่ในขอบข่ายของการศึกษา จากบัตรรายการหนังสือของห้องสมุด
ในกรุงเทพมหานคร 10 แห่ง แล้วจัดทำสาระสังเขป และครุชนิทัศน์เรื่อง เพื่อ
เป็นคู่มือสำหรับบรรณารักษ์ ในการให้บริการแก่นักศึกษาและนักวิจัยที่ประสงค์จะ
ค้นคว้าเรื่องราวทางคานนี้

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (ศักดิ์ศรี ปาณะกุล, 2517 : 135-159) วิจัยเรื่อง การประเมินค่าแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีพิจารณา จากเกณฑ์ประเมินค่าแบบเรียน 4 กาน คือ กานสาระความรู้ สาระกานสติปัญญา ลักษณะการจัดทำรูปเล่ม และอุปกรณ์ช่วยการเรีบนการสอนในแบบเรียน โดยศึกษา ข้อดี ข้อบกพร่องของแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ใช้ จำนวน 3 เลม ไคแก่แบบเรียนประวัติศาสตร์ของกรมวิชาการ ของ คร.ประสาธ หลักศิลา และของ พ.อ.พูนผล อาสนจินดา แลวเสนอผลในรูปของการบรรยาย และไค สอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนผู้ใชแบบเรียน โดยส่งแบบสอบถามไปยัง โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปไคดังนี้ คือ

ความคิดเห็นของครู

1. สาระกานความรู้ แบบเรียนเล่มของกรมวิชาการ และ พ.อ.พูนผล อาสนจินดา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเล่มของ คร.ประสาธ หลักศิลา อยู่ในระดับควรปรับปรุง

2. สาระกานสติปัญญา แบบเรียนเล่มของกรมวิชาการ และ พ.อ.พูนผล อาสนจินดา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนของ คร.ประสาธ หลักศิลา อยู่ในระดับควรปรับปรุง

3. ลักษณะการจัดทำรูปเล่ม แบบเรียนทั้ง 3 เลมอยู่ใน ระดับปานกลาง

4. อุปกรณ์ช่วยการเรีบนการสอนในแบบเรียน เลมของ กรมวิชาการ และ คร.ประสาธ หลักศิลา ควรปรับปรุง ส่วนของ พ.อ.พูนผล อาสนจินดา อยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นของนักเรียน

เกี่ยวกับคุณภาพของแบบเรียน นักเรียนสนใจเนื้อหาทาง วิชาประวัติศาสตร์ไคมากกว่าประวัติศาสตร์ต่างประเทศ ส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหา ในแบบเรียนยังไม่เหมาะสม เพราะบางตอนยอเกินไป ยากแก่การเข้าใจ

และบางครั้งไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง การเสนอเนื้อหา นักเรียนเห็นว่ายังให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทางๆ ไม่ครบถ้วน ในงานการจัดทำรูปเล่ม นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่เหมาะสม เพราะภาพประกอบและแผนที่น้อยเกินไป แบบเรียนไม่แนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม และไม่มีสรุปท้ายบท

ผู้วิจัยได้สรุปผลและเสนอแนะไว้ว่า หัวหน้าสายวิชาควรมีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการประเมินค่าแบบเรียน เพื่อสามารถให้คำแนะนำแก่ครูในสาย เกี่ยวกับข้อดีและข้อบกพร่องของแบบเรียน

สมบูรณ์ แก่นตะเคียน (สมบูรณ์ แก่นตะเคียน, 2517 : 386 หน้า) วิจัยเรื่อง การประเมินคุณค่าสิ่งพิมพ์เพื่อการวิจัยคานชนบทกรรมนิยมประเพณีไทย โดยสำรวจสิ่งพิมพ์คานชนบทกรรมนิยมประเพณีไทย ที่มีในหอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และที่หอสมุดแห่งชาติ ประเมินคุณค่าด้วยวิธีการทางบรรณารักษศาสตร์ แล้วจัดแบ่งคุณค่าออกเป็น 2 ประการ คือ คุณค่าทางประเพณีที่เกี่ยวกับชีวิต และคุณค่าทางประเพณีที่เกี่ยวกับสังคม จัดทำสาระสังเขป ในรายละเอียดทางบรรณานุกรม และจัดทำกรรณิชนิพนธ์ เพื่อให้บริการทางบรรณานุกรม แก่ผู้ต้องการคานทางคานชนบทกรรมนิยมประเพณีไทย

มารศรี ศีวรักษ์ (มารศรี ศีวรักษ์, 2518 : 213 หน้า) วิจัยเรื่อง การประเมินค่าวารสารภาษาไทยที่ใช้ในการวิจัยคานสังคมศาสตร์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจการใช้วารสารภาษาไทยของนักวิจัยสาขาสังคมศาสตร์ การให้บริการคานวารสารภาษาไทยของห้องสมุดทางสังคมศาสตร์ และการผลิตวารสารภาษาไทยทางคานสังคมศาสตร์ของบรรณารักษาร่างๆ แล้วทำการประเมินค่าตามเกณฑ์ที่กำหนดค่าวารสารนั้นมิกามากน้อยเพียงใด โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้รู้ ผลการวิจัยพบว่ามีปัญหาทางๆ ในการใช้วารสาร คือ วารสารส่วนใหญ่ยังขาดข้อมูลที่ทันสมัย ข้อมูลเชื่อถือไม่ได้ บทความยังไม่ดีพอ วารสารแต่ละฉบับก็พิมพ์บทความหลายๆ แขนงวิชาไว้ในเล่มเดียวกัน ทำให้นักวิจัยต้องเสียเวลาคานบทความจากวารสารหลายๆ เล่ม ทั้งวารสารเหล่านั้นส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำกรรณิชนิพนธ์ ทำให้ลำบากในการคานหา ฯลฯ

มองพรณ ลวนานนท์ (มองพรณ ลวนานนท์, 2520 : 224 หน้า)

วิจัยเรื่องชีวิตประวัติและการประเพณีคุณค่าผลงานวรรณกรรมเรื่องสำคัญๆ ของ "ยาขอบ" (โชติ แพร่พันธุ์) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาชีวิตประวัติและผลงานวรรณกรรมของ ยาขอบ และเพื่อวิเคราะห์ทศลักษณ์และประเพณีคุณค่าผลงานวรรณกรรมประเภท เรื่องสั้นเพื่อจรรีกับคุณภาพ ใ้ศึกษาด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์แล้ววิเคราะห์และ ประเมินคุณค่าวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะการประพันธ์ กานทัศนคติและมโนธรรม กานประเทืองปัญญา กานรูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์ ผลการประเพณีคุณค่าพบว่า ในกานลักษณะการประพันธ์เขียน กานทัศนคติและมโนธรรม กานประเทืองปัญญา กานรูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์ อยู่ในระดับดี ผู้วิจัยรวบรวม ผลงานทั้งหมดทำบรรณนิทัศน์ เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้ต้องการศึกษาผลงานของยาขอบ

บรรณารักษ์เป็นผู้ที่วิจารณ์และประเมินค่าหนังสือ เพื่อประกอบการทำงาน ในห้องสมุด เช่น ในการเลือกซื้อหนังสือ การแนะแนวการอ่าน การเผยแพร่วรรณกรรม ตลอดจนการให้บริการทางบรรณานุกรม เพราะฉะนั้นจึงเลือกพิจารณาเฉพาะหนังสือ ที่มีค่าควรแก่การสนใจและหนังสือที่มีผู้ต้องการใช้มาก ซึ่งหนังสือแต่ละประเภทที่มีผู้ต้องการ ใช้มากนั้น ไ้มีผู้ศึกษาด้วยการสำรวจหนังสืออ้างอิงในห้องสมุดวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2513 (เพ็ญจันทร์ ศิริชุมแสง, 2515 : 146 หน้า) แล้วสรุปผลเกี่ยวกับ หนังสือที่บรรณารักษ์ใช้มากในการให้บริการตอบคำถาม เรียงตามลำดับคือ พจนานุกรม สารานุกรม และหนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ในกานบรรณานุกรม บรรณารักษ์ควรร่วมมือกันหา เพื่อจะได้ใช้เป็นคู่มือในการจัดหา หนังสืออ้างอิงที่ดีเข้าห้องสมุด ส่วนในกานการให้บริการตอบคำถามนั้น ควรมีการ จัดทำบรรณานุกรมหนังสือในแต่ละรายวิชา เพื่อจะได้เป็นคู่มืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้

จากผลการวิจัยที่อ้างถึงความต้องการใช้หนังสือทางภูมิศาสตร์อยู่ในระดับสูง และหนังสือประเภทหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมความรู้ทางภูมิศาสตร์ คือหนังสือท่องเที่ยว ซึ่งจัดอยู่ในหมวดภูมิศาสตร์ ให้เนื้อหาเกี่ยวกับภูมิประเทศ สถานที่ สภาพความเป็นอยู่

การปกครอง การประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ ตลอดจนทรัพยากรทั้งหลาย (Dewey, 1971 : 909-917) ความสำคัญของหนังสือประเภทนั้น พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า จุฑาจักรพงษ์ โททวงศ์ แสดงความคิดเห็นไว้ว่า เป็นหนังสือที่ให้ทั้งความรู้และความสำราญ ประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับก็มีมากมาย พลเอก เกษประคิยทัต อดีตเสนาธิการกลาโหม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสหกรณ์ ก็กล่าวว่าหนังสือที่เล่าเรื่องของทองที่จังหวัดต่าง ๆ ภายในเมืองไทยของเรา เป็นหนทางให้คนไทยใครจักประเทศชาติ รู้จักภูมิประเทศและความเป็นอยู่ของพลเมืองในถิ่นทองที่ทั่วๆไป ผู้ที่มีความรู้ในสภาพภูมิศาสตร์ และสถานะเศรษฐกิจของประเทศ ย่อมมีโอกาสในการแสวงหาอาชีพที่ก้าวหน้า ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศชาติ สก กุมะโรหิต ก็มีทัศนะเช่นเดียวกันว่าการที่มีหนังสือช่วยแนะนำให้เราใคร่จักบ้านเมืองของตัวเอง เป็นเรื่องสำคัญที่สุดของการสร้างรากฐานแห่งความรู้สึกในเรื่องราวชาติ ปลุกฝังความรักชาติ เป็นการไต่ส่านึกว่าแผ่นดินไทยเป็นแผ่นดินแห่งความมหัสจรรย์ เต็มไปด้วยความอุดมสมบูรณ์และความสงบซึ่งเราควรหวงไว้อย่างชีวิต (ละออง ศรีสัจจน, 2508 : 16, 24, 31)

ปัจจุบันมีนิสัยใจศึกษาเรื่องราวของประเทศไทยกันอย่างกว้างขวาง มีการเปิดสอนวิชาการทองเที่ยวขึ้นในสถาบันการศึกษา เช่น ในระดับโรงเรียนอาชีวศึกษามีหลายแห่ง ในระดับวิทยาลัยมี 1 แห่งคือ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ ในระดับมหาวิทยาลัยมีที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ม.ล.ศุภ ชุมสาย, 2518 : 172)

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตของหนังสือที่พิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2494-2518 เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าว รัฐบาลไทยได้ส่งเสริมการเขียนหนังสือทองเที่ยวของไทย เพื่อเผยแพร่ให้คนไทยรู้จักบ้านเมืองของตนเองมากขึ้น (ตรี อมาตยกุล, 2499 : คำนำ)

จากการพิจารณาถึงเหตุผลต่างๆ เหล่านี้ ประกอบกับการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินค่าหนังสือทองเที่ยว ยังไม่มีผู้ใดกระทำการวิจัยมาก่อนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงได้เลือกสรรหนังสือประเภทนี้มาทำการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อประเมินค่าหนังสือท่องเที่ยวของไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2494-2519
2. เพื่อจัดทำบรรณานุกรมและสารระดัง เชปจากหนังสือดังกล่าว

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเป็นคู่มือในการ เลือกรัหนังสือสำหรับผู้นัสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทย
2. เพื่อเป็นประโยชน์แกบรรณารักษ์ในการจัดหาหนังสือ และให้บริการทางบรรณานุกรม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ เป็นการประเมินค่าหนังสือประเภทท่องเที่ยว วิทยวิวิจยทางบรรณารักษศาสตร์ โดยครอบคลุมเฉพาะหนังสือที่เป็นภาษาไทย ทั้งนี้

1. ศึกษาหนังสือท่องเที่ยวของไทยในแง่ของ เนื้อหาทางภูมิศาสตร์ ในคานที่ใหขอมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์กายภาพ เช่น ที่ตั้ง ลักษณะทางคานธรรมชาติโดยทั่วไป และในคานที่ใหขอมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์วัฒนธรรม เช่น ทรัพยากร การประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ ความเป็นอยู และการปกครอง ฯลฯ

2. หนังสือที่นำมาศึกษาค้นคว้านี้ ได้แกหนังสือที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่เป็นรูปเล่ม ตั้งแต่ พ.ศ. 2494-2519 จำนวน 44 ชื่อเรื่อง ดังรายชื่อหนังสือที่เรียงตามลำดับขอมูลดังต่อไปนี้

- 1) กมล ฉาบวณิชะ ภูกระดึง สารสยาม 2517, 223 หน้า.
- 2) กิติพงษ์ สุชาติ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ บริษัทพิช (แผนกการพิมพ์) 2518, 168 หน้า.
- 3) เกรียงศักดิ์ พิทยานะ ของกินในเมืองไทย หอสมุดกลาง 09, 2518, 520 หน้า.

- 4) เฉลิม สุขเกษม สมุทรปราการ สำนักพิมพ์สมาคมสังคมนศาสตร์
แห่งประเทศไทย 2515, 200 หน้า.
- 5) ชัยพฤกษ์, กองบรรณาธิการ 71 จังหวัด 3 ฉบับ 4
พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทวัฒนาพานิช 2515, 235 หน้า.
- 6) ชัยพฤกษ์, กองบรรณาธิการ 71 จังหวัด 6 ฉบับ 6
พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทวัฒนาพานิช 2517, 237 หน้า..
- 7) ศรี อมาตยกุล ประวัติเมืองสำคัญ แพร่พิทยา 2513, 578 หน้า.
- 8) ศรี อมาตยกุล เมืองทองของไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 แพร่พิทยา
2513, 683 หน้า.
- 9) ศรี อมาตยกุล เมืองเหนือและเมืองใต้ แพร่พิทยา 2513,
454 หน้า.
- 10) บุญช่วย ศรีสวัสดิ์ เชียงใหม่และภาคเหนือ คลังวิทยา 2504,
683 หน้า.
- 11) ประพัฒน์ ศรีณรงค์ ศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย โรงพิมพ์เลื่องเชียง
2502, 1453 หน้า.
- 12) ประมวลสาส์น, คณะ เที่ยวทั่วเมืองไทย ประมวลสาส์น 2511,
760 หน้า.
- 13) ประยูร พิศนาคะ ของดี 71 จังหวัด พิมพ์ครั้งที่ 2 หอสมุดกลาง 09,
2513, 479 หน้า.
- 14) ประเสริฐ วิทยารัฐ ภักระกิง โรงพิมพ์คุรุสภา 2517, 54 หน้า.
- 15) ปราณี วราทร ท่องเที่ยวไปในประเทศไทย พิมพ์ครั้งที่ 2
โรงพิมพ์คุรุสภา 2517, 673 หน้า.
- 16) ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ กรุงเทพฯ ร.ศ.194 โอเคียนสโตร์
2518, 200 หน้า.

- 17) ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ เชียงใหม่ โอเคียนสโตร์ 2517,
220 หน้า.
- 18) ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ เที่ยวทั่วไทยชุดที่ 1 โรงพิมพ์นุกุลกิจ
2519, 321 หน้า.
- 19) ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ เที่ยวภาคใต้ โอเคียนสโตร์ 2516,
200 หน้า.
- 20) ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ แผนที่ไทยสองข้างทางเล็ก ก้าวหน้า
2509, 214 หน้า.
- 21) ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ แมลงสอน โอเคียนสโตร์ 2518,
184 หน้า.
- 22) ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ สี่จังหวัดภาคใต้ โอเคียนสโตร์ 2517,
287 หน้า.
- 23) ปราโมทย์ ทศนาสุวรรณ หอนกลืนทุเรียน ระยอง จันทบุรี
โอเคียนสโตร์ 2518, 234 หน้า.
- 24) เปื้อง เรื่องวิทย์ น้ำเที่ยว 14 จังหวัดภาคใต้ เขมบรรณกิจ
2508, 156 หน้า.
- 25) พจน์ พรรณกนก ทรัพย์สินของท่านอยู่ที่ไหน เขมบรรณกิจ 2503,
314 หน้า.
- 26) พละ วัชรโน เมืองพิจิตร โรงพิมพ์เลียงเชียงจงเจริญ 2508,
248 หน้า.
- 27) บุศ เกษคำรณ ลองแกงแม่น้ำปิง คลังวิทยา 2510, 800 หน้า.
- 28) ราไพพรรณ แก้วสุริยะ เที่ยวไปในสยาม บันดาลสาส์น 2518,
312 หน้า.
- 29) ละออง ศรีสุคนธ์ เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด พิมพ์ครั้งที่ 6
คลังวิทยา 2508, 2 เลม.

- 30) วีระ อัมพันสุข กรุงศรีอยุธยา พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์สุภา
2509, 205 หน้า.
- 31) วีระ อัมพันสุข เมืองเพชร เจริญผลการพิมพ์ 2504, 226 หน้า.
- 32) สงวน โชติสุขรัตน์ เที่ยวเมืองเหนือ โอเดียนสโตร์ 2505,
868 หน้า.
- 33) สงวน โชติสุขรัตน์ อุค่าเมืองและน้ำเที่ยวเชียงใหม่-ลำพูน
สุวิวงศ์บุคเซนเตอร์ 2517, 348 หน้า.
- 34) สงัดกั๊ สบายปัญญา เรื่องราวจากผืนแผ่นดินไทยเล่ม 1
บริษัทชาวลาจกั๊ 2507, 1007 หน้า.
- 35) สนิท เงินยวง ของกิ๊ 71 จังหวัด หอสมุดกลาง 09, 2512,
419 หน้า.
- 36) สนิท เงินยวง น้ำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด พิศายการ
2508, 192 หน้า.
- 37) สุธีร์ ณ ปาสัก น้ำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด บันกาลสาส์น
2515, 524 หน้า.
- 38) สุพร สิริพัฒน์ ของกิ๊ศรีสะเกษ โรงพิมพ์ ส.พวงพวงส์ 2514,
239 หน้า.
- 39) เสรี เปรมฤทัย เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด ประมวลสาส์น
2515, 668 หน้า.
- 40) เสลา เรชะรจิ เที่ยว 71 จังหวัด ไทยน้อย (นามแฝง)
แพร่พิทยา 2517, 2 เล่ม.
- 41) ไสว ยนิมจันทร์ คู่มือเที่ยวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดตามทาง
รถไฟสายใต้ พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์ประเสริฐสิน 2499, 248 หน้า.
- 42) หวน พันธุพันธ์ พิษณุโลกของเรา วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก
2514, 195 หน้า.

43) หวน พันธุพันธ์ ลพบุรีที่นารุ พิมพ์ครั้งที่ 2 โอเคเอ็นสโตร
2515, 360 หน้า.

44) หวน พันธุพันธ์ อามทองของเรา พิมพ์ครั้งที่ 2 โอเคเอ็นสโตร
2514, 282 หน้า.

3. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ภาควิชาภูมิศาสตร์ ของ
วิทยาลัยครูทั่วประเทศ 36 แห่ง ในปีการศึกษา 2520 จำนวน 160 คน

ขอตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่า คำตอบในการประเมินค่าหนังสือท่องเที่ยวของอาจารย์ภาควิชา
ภูมิศาสตร์ สังกัดวิทยาลัยครูทั่วประเทศ เป็นคำตอบตามความเป็นจริง และให้ความ
ร่วมมือด้วยความจริงใจเป็นที่เชื่อถือได้

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 ตอนแรกเป็นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประเมินค่าหนังสือ
 ตอนที่สอง เป็นสาระสังเขปหนังสือท่องเที่ยวของไทย

การประเมินค่าหนังสือ

การจะพิจารณาว่าหนังสือแต่ละเรื่องมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด มีความเหมาะสมหรือไม่ เชื่อถือในการค้นคว้าวิจัยใดหรือไม่ั้น ในทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ได้จำกัดขอบเขตในการพิจารณาไว้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประกอบการทำงานในห้องสมุดของบรรณารักษ์ เช่น การเลือกซื้อหนังสือ การแนะนำการอ่าน การเผยแพร่วรรณกรรม และการให้บริการทางบรรณานุกรม

จากการวิจัยของนางนวล ลำชา (นางนวล ลำชา, 2515 : 14) เรื่องการจัดซื้อหนังสือและการใช้หนังสือของห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ในระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2510-2512) กล่าวถึงหลักในการเลือกและประเมินค่าหนังสือทางวิชาการและสารคดี ของรัฐจวน อินทรกำแหง ไว้งดังนี้

1. เนื้อหาวิชาและสาระของหนังสือ มีเนื้อหาสาระสำคัญมากน้อยเพียงใด มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้ใช้ในระดับใด
2. วิธีเสนอหนังสือ ชวนให้อ่านควยความสนใจหรือไม่
3. การวางเค้าโครงลำดับเรื่องติดต่อสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี
4. คุณวุฒิและประสบการณ์ของผู้เขียน
5. ส่วนประกอบต่างๆ ที่สำคัญของหนังสือมีหรือไม่ เช่น สารบาญ
 กรรมณี ภาพ แผนที่ บรรณานุกรม อภิธานศัพท์
6. ลักษณะรูปเล่มและคุณภาพการพิมพ์

การประเมินค่าหนังสือจะกระทำโดยสะดวกขึ้น ถ้ารู้จักชื่อของผู้เขียนชาว
ในสาขาวิชาที่ตนกำลังทำงานวิจัยอยู่ และรู้จักชื่อสำนักพิมพ์ที่เป็นผู้รับผิดชอบสิ่งพิมพ์
เรื่องนั้นๆ

โดยทั่วไปแล้วการประเมินค่าหนังสือ จะพิจารณาเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้

(Good and Scates , 1954 : 188)

1. ความถูกต้องแม่นยำและเชื่อถือได้ (Accuracy and Dependability)
2. เนื้อหาที่เขียนนั้นทันสมัยหรือไม่ (Up - to - Dateness)
3. เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะงานใดงานหนึ่ง (Suitability for Specific Requirements)
4. มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือได้ (Authority)
5. ขอบเขตของการเขียนเป็นอย่างไร (Scope)
6. วิธีการเขียนและรูปแบบของการเขียนเป็นอย่างไร (Treatment and Style)
7. การลำดับเนื้อหาของการเขียนเป็นอย่างไร (Arrangement)
8. ภาพประกอบ ตาราง และแผนภูมิ มีหรือไม่ (Illustrations, Tables, and Diagrams)
9. เกี่ยวกับผู้เขียน (Author)
10. เกี่ยวกับสำนักพิมพ์ (Publisher)

ความเชื่อถือได้ อาจตรวจสอบได้จากข้อเท็จจริงบางประการ และจากการ
เปรียบเทียบกับเนื้อหาของหนังสือส่วนใหญ่ เมื่อพบว่ามีารขัดแย้งกัน มีบางตอน
ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง โอกาสที่ข้อความตอนอื่นจะเป็นเช่นนั้นย่อมมีแน่นอน
พอจะพิจารณาได้ว่า ผลงานชิ้นนั้นอาจมีเนื้อหาบางเรื่องที่ไม่เชื่อถือไม่ได้

ปรัชญาของหนังสือแสดงถึงความทันสมัยของเนื้อหาในหนังสือ อย่างไรก็ตาม การจะพิจารณาเฉพาะแต่ปีที่จัดพิมพ์ มิใช่เป็นการตัดสินถึงคุณสมบัติของหนังสือ จะต้องนึกถึงข้อเท็จจริงที่ว่า ผลงานเก่าๆ มีมากที่เป็นมาตรฐานในสาขาวิชานั้นๆ เป็นที่น่าเชื่อถือไ้มากกว่า และให้รายละเอียดพื้นฐานของวิชานั้นๆ ได้ดีกว่าเล่มใหม่ๆ ของระบิกระวังว่า ความทันสมัยไม่ใช่สิ่งที่จะตัดสินความดีของหนังสือเสมอไป

บทนำ คำนำ และหนานำ เป็นส่วนที่บอกถึงความตั้งใจของผู้เขียน และขอบเขตของงาน บางครั้งก็ให้ข้อสรุปของเนื้อหา และการโต้แย้งคำแนะนำ หรือความร่วมมือจากผู้อื่น ตลอดจนการบอกหลักฐานสำคัญๆ ที่ใช้เป็นหลักในการเขียนงานนั้นๆ

กรรมวิธี ภาคผนวก เชิงอรรถ และบรรณานุกรม ล้วนแต่เป็นสิ่งที่แสดงถึงความน่าเชื่อถือไ้มของงาน กรรมวิธีหลักๆ ที่เป็นส่วนย่อยของเนื้อหา ซึ่งสามารถจะค้นหารายละเอียดตามที่ต้องการได้ทันที ภาคผนวกให้รายละเอียดที่มีคุณค่า เช่น หลักฐานอ้างอิงเป็นสิ่งพิมพ์หลายประเภท เป็นการวางสถิติ และรายละเอียดอื่นๆ ซึ่งไม่สามารถนำมาจัดรวมกับส่วนสำคัญของหนังสือได้เหมาะสม เชิงอรรถช่วยให้เข้าใจเนื้อหาของหนังสือแจ่มแจ้งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องช่วยที่มีประโยชน์ในการทดสอบคุณค่าของหนังสือ เป็นการแสดงความถูกต้องไ้มของงานอย่างรอบคอบ เปิดโอกาสให้ติดตามตรวจสอบหลักฐานต่างๆ ที่นำมาอ้างอิงไ้มในผลงาน และบรรณานุกรมช่วยให้ผู้อ่านหนังสือได้ทราบแหล่งที่จะศึกษาคุณค่าเพิ่มเติม

ภาพประกอบ แผนที่ แผนภูมิ ตาราง ล้วนแต่ช่วยส่งเสริมเนื้อหา เป็นจุดเด่นและสิ่งดึงดูดที่แสดงคุณภาพของหนังสือ

เกี่ยวกับตัวผู้เขียน ต้องพิจารณาผู้เขียนว่ามีคุณลักษณะ ตำแหน่งหน้าที่การงาน ประสบการณ์ และความเป็นผู้เชี่ยวชาญในงานแขนงนั้น ตลอดจนแนวความคิดที่มีอคติหรือไม่ ซึ่งอาจพิจารณาได้จากผลงานและบทวิจารณ์เกี่ยวกับนักเขียนผู้นั้น

ความมีชื่อเสียงหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ อาจตรวจดูได้จากสารานุกรม หรือในหนังสืออ้างอิง เช่น Who's Who ถ้าเขายังมีชีวิตอยู่

สำนักพิมพ์ เป็นแหล่งสำคัญในการรับผิดชอบงานต้นนั้น เพราะแหล่งการพิมพ์ที่เชื่อถือหรือผู้เชี่ยวชาญในงานแต่ละสาขาวิชา จะพิถีพิถันในการคัดเลือกหนังสือที่จะจัดพิมพ์ เสนอหนังสือที่มีคุณค่า มีคุณภาพไว้อย่างดี แต่ก็ต้องระมัดระวังสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยหน่วยงานของรัฐ มหาวิทยาลัย หรือมูลนิธิเอกชน ควรจะไต่พิจารณาเจตนาของผู้จัดทำหนังสือ โดยเฉพาะผู้ปลุกกระแส ว่ามีอคติหรือตกอยู่ใต้อิทธิพลของผู้ใดคนหนึ่ง หรือใกรับอิทธิพลจากพรรคการเมืองหรือไม่

วิธีประ เป็นค่านั่งหนังสือ เริ่มต้นจากการอ่านเรื่องที่จะประ เปรียบอย่างละเอียด และควมความสนใจอย่างจริงจัง ทำใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เขียน ซึ่งอาจแตกต่างกับตน พร้อมกับทำบันทึกหรือโครงร่าง เนื้อหาที่สำคัญ ซึ่งห้องสมุดอาจจัดทำแบบฟอร์มสำหรับบันทึกรายงานการประ เปรียบค่านั่งหนังสือขึ้น เพื่อให้เป็นแบบแผนเดียวกันหมด แบบฟอร์มสำหรับประ เปรียบค่านั่งหนังสือแต่ละประเภท ส่วนใหญ่มีหัวข้อคล้ายคลึงกัน คือ มีหัวข้อที่เป็นรายละเอียดทางบรรณานุกรม แล้วบอกเนื้อหาย่อๆ และสิ่งที่เห็นจุดเด่นหรือคุณค่าที่น่าสนใจของหนังสือเรื่องนั้น

สำหรับการประ เปรียบค่านั่งหนังสือทอง เทียวในแง่วิทยาศาสตร์นั้น เป็นการประ เปรียบความหลักเกณฑ์ดังกล่าว แล้วจำกัดขอบเขตลงไปเฉพาะคุณค่าในแง่วิทยาศาสตร์ เพียงด้านเดียว ซึ่งเนื้อหาสาระของหนังสือทอง เทียวนั้นต้องให้ความสนใจในค่านิยมวิทยาศาสตร์อันเป็นคุณสมบัติสำคัญประการแรกสุดที่หนังสือทอง เทียวจำต้องมี เฮนส์ (Hains, 1956 : 302) กล่าวถึงหนังสือประเภทนี้ไว้ว่า เกิดจากนักเดินทางซึ่งไถ่บันทึกเรื่องราวและสิ่งที่ได้พบ เช่น สภาพภูมิประเทศ บ้านเมือง ผู้คน ชีวิตความเป็นอยู่ กินแค้นต่างๆ สภาพดินฟ้าอากาศ ภูเขา แม่น้ำ ตลอดจนทรัพยากรทั้งหลาย และสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งขึ้นมา คือ วิชาภูมิศาสตร์ ส่วนแผนที่และหนังสือนำเที่ยว นั้น ก็เป็นผลผลิตของนักเดินทางเช่นกัน

ดร. โทมัส เอฟ บาร์ตัน (บาร์ตัน, 2499 : 43-45) พุดถึงวิชาภูมิศาสตร์ว่า คือการศึกษาโดยการบรรยายและอธิบายถึงลักษณะภูมิประเทศ และสิ่งแวดล้อมทางๆ ที่เป็นธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น

เจมส์ และโจนส์ (James and Jones , 1954 : 4) ก็มีความเห็นว่า ภูมิศาสตร์เป็นการศึกษาถึงสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก เช่น ภูมิประเทศ อากาศ พืชพันธุ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ประชากร เป็นต้น เป็นการศึกษาเรื่องจริงที่ก่อให้ผลทางความรู้ที่สามารถรู้จักใช้ธรรมชาติให้เป็นประโยชน์ สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ช่วยให้เกิดชีวิตโดยมีความสุข

จากการวิจัยของวิโรจน์ อังกลสิทธิ์ (วิโรจน์ อังกลสิทธิ์, 2516 : 1) เรื่องการศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาภูมิศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2508 กล่าวถึงวิชาภูมิศาสตร์ว่า เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่ พื้นแผ่นดินเปลือกโลก ความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยแบ่งเป็น 2 แขนงใหญ่ๆ คือ

1. ภูมิศาสตร์กายภาพ (Physical Geography) ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ดิน พืชพันธุ์ สัตว์ และพืชพันธุ์ธรรมชาติ
2. ภูมิศาสตร์วัฒนธรรม (Cultural Geography) เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ในเขตต่างๆ ของโลก การปรับตัวของมนุษย์ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ศึกษาแหล่งประชากร การตั้งถิ่นฐาน การใช้ที่ดิน ลักษณะเชื้อชาติ และเศรษฐกิจ

คุณค่าที่สำคัญยิ่งของวิชาภูมิศาสตร์ คือ ช่วยให้เข้าใจถึงสภาพความเป็นไปของโลก และสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับโลก เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม เข้าใจสภาพแวดล้อมต่างๆ ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม เข้าใจเหตุผล ปัญหาอันเนื่องมาจากสภาพภูมิศาสตร์

การประเมินค่าหนังสือท่องเที่ยวในแง่วิทยาศาสตร์ครั้งนี้ ให้ความสำคัญถึงจุดหมายของหนังสือท่องเที่ยว ซึ่งไคแก่การแนะนำสถานที่พร้อมทั้งให้ความเพลิดเพลิน และความบันเทิงในแง่วิทยาศาสตร์ อันเป็นคุณสมบัติสำคัญที่หนังสือท่องเที่ยวจะมี โดยการประเมินค่าไคพิจารณาตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ (Haines, 1956 : 321)

1. วิธีการเขียน

เขียนไคเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยว ใ้ช้ถ้อยคำภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความหมายไคชัดเจน ชวนให้ติดตามอ่าน และมีวิธีการหรือความสามารถที่จะเสนอเนื้อหา แจกแจงรายละเอียดไคแจ่มแจ้ง ใ้ให้อ่านไครับทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน

2. ผู้เขียน

ผู้เขียนเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในงานแขนงนี้ มีคุณวุฒิเชื่อถือ มีประสบการณ์ และผลงานประพันธ์ที่ไครับการจัดพิมพ์แพร่หลาย และเป็นผู้ที่มีแนวความคิดกิจกรรมเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์

ช่วยขยายประสบการณ์ของผู้อ่าน ใ้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ มีความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม ช่วยให้เข้าใจสภาพต่างๆ ของสังคมทั้งในคานเศรษฐกิจ การปกครองและวัฒนธรรม เข้าใจเหตุผลปัญหาอันเนื่องมาจากสภาพวิทยาศาสตร์ และช่วยส่งเสริมแนวความคิดใ้ไคกว้างขวางขึ้น

4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์

เนื้อหาของหนังสือใ้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เป็นที่เชื่อถือไค ผู้เขียนเขียนขึ้นตามสภาพความเป็นจริง ทั้งในคานวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น ที่ตั้ง สถานที่ต่างๆ ลักษณะทางธรรมชาติโดยทั่วไป และทางคานวิทยาศาสตร์วัฒนธรรม เช่น สภาพความเป็นอยู่ ทรัพยากร การประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ การปกครอง

5. ลักษณะเด่นของหนังสือ

มีลักษณะดึงดูดและน่าเชื่อถือ เช่น มีภาพประกอบช่วยส่งเสริมเนื้อหา มีเครื่องช่วยในการอ่าน ไคแก่ แผนที่ แผนผัง หรือมีข้อความอธิบายเพิ่มเติมอื่นๆ

สาระสังเขปหนังสือท่องเที่ยวของไทย

สาระสังเขปหรือเรื่องย่อ (Abstracts) ตามความหมายที่คณะอนุกรรมการ
บัญญัติศัพท์วิชาการบรรณารักษศาสตร์บัญญัติขึ้น หมายถึง เรื่องที่ย่อจนเหลือแต่สาระสำคัญ
ของเรื่อง มีประโยชน์คือ ช่วยประหยัดเวลาในการที่ต้องอ่านเรื่องที่มีความยาวมากๆ

และจากรายงานการประชุมของ International Conference on Science
Abstracting ซึ่งจัดขึ้นโดยองค์การยูเนสโก ณ กรุงปารีส ระหว่างวันที่ 20-25
มิถุนายน ค.ศ. 1959 (Ashworth , 1967 : 476) ได้ให้ความจำกัดความไว้ว่า
" Abstract " คือ เนื้อเรื่องย่อๆ ของสิ่งพิมพ์หรือบทความ ซึ่งให้รายละเอียด
ทางบรรณานุกรมอย่างพอเพียงที่จะให้สามารถติดตามหาสิ่งพิมพ์หรือบทความนั้นๆ ได้

สาระสังเขป แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ประเภทบรรยาย หรือบอกเล่า (Descriptive or Indicative)
มีลักษณะที่เป็นการแนะนำผู้อ่านให้ทราบถึงเนื้อหาสาระของสิ่งพิมพ์ที่มีย่อ เขียนเป็น
ทำนองให้เรื่องราวความสำหรับผู้อ่าน โดยผู้อ่านจะตัดสินใจเองว่าต้องการ
อ่านบทวนจากฉบับหรือไม่
2. ประเภทให้ความรู้ (Informative) เป็นการเขียนสั้นๆ แต่สมบูรณ์
กล่าวถึงจุดเด่นของเนื้อเรื่อง เป็นการย่อเรื่องให้อ่านทราบ สำหรับผู้มีอาชีพต่างๆ
โดยเฉพาะ (Kent , 1965 : 90)

จากการวิจัยของนางลักษณ์ ไม่นายกิจ (นางลักษณ์ ไม่นายกิจ, 2513: 306)
เรื่องปัญหาการควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมในประเทศไทย กล่าวถึง
การบริการเรื่องย่อหรือสาระสังเขป ว่ายังมีการจัดทำกันอยู่ในวงแคบ หอสมุดที่
มีบริการนี้เพียง 2 แห่ง คือ หอสมุดเฉพาะ และหอสมุดโรงเรียน งานที่จัดทำ
มี 2 แบบ คือ เขียนใส่บัตร และพิมพ์ใส่บัตร ผู้ให้บริการเป็นบุคลากรภายในหน่วยงาน
ไม่ได้เผยแพร่ผลงานไปภายนอก ผู้จัดทำเป็นผู้มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์มากกว่า
จะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา

สำหรับสาระสังเขปหนังสือท่องเที่ยวของไทยต่อไปนี้ เป็นสาระสังเขป
แบบให้ความรู้ โดยจำกัดขอบเขตเนื้อหาที่กล่าวถึง เฉพาะด้านภูมิศาสตร์เท่านั้น

กมล ฉายาวัณณะ ภุกระกัง สารสยาม 2517, 223 หน้า.

กล่าวถึงการ เดินทางไปภุกระกังทั้งในฤดูร้อนและฤดูหนาว การเตรียมตัว การเดินทางตามเส้นทางรถยนต์และรถไฟ การติดต่อเรื่องที่พักแรม และอาหารการกิน

ภุกระกัง เป็นภูเขาอยู่ในจังหวัดเลย มียอดสูงสุดจากระดับน้ำทะเล 1,350 เมตร พื้นที่บนยอดเขาเป็นที่ราบกว้างขวาง มีเนื้อที่ 60 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 37,500 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่มีระดับสูงเฉลี่ย 1,000 เมตร ภุกระกังได้รับการประกาศ ให้เป็นป่าสงวน ตั้งแต่ 19 พฤศจิกายน 2486 และประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อ 22 กันยายน 2504 โดยกรมป่าไม้มีหน้าที่ดูแลและอำนวยความสะดวก แก่ประชาชนที่ไปพักผ่อน

ลักษณะธรรมชาติบนภุกระกังมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ ทั้งแหล่งน้ำซับ ห้วย ลำธาร และน้ำตก มีลานหินมาก หินส่วนใหญ่เป็นหินทราย ลักษณะอากาศไม่แน่นอน อาจมีฝนตกเมื่อไรก็ได้ บางครั้งตกหนัก บางครั้งตกเพียงชั่วครู่ ในฤดูฝนจะมีลูกเห็บ ตกมาก พื้นที่โดยทั่วไปมีทั้งที่เป็นป่าดงดิบ ป่าโปร่ง และทุ่งหญ้า มีพันธุ์ไม้มากหลายตาม ฤดูกาล

จุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจบนภุกระกัง ได้แก่
ผานกแอ่น เป็นที่ที่มองเห็นพระอาทิตย์ขึ้นได้อย่างสวยงาม
ผานมกก ผานมสีก เป็นที่ที่มองเห็นพระอาทิตย์ตกใจัดเจน
ลำธารสวรรค์ มีน้ำตกเป็นชั้นๆ เรียกว่าน้ำตกธารสวรรค์
สระแก้ว เป็นหวงแองน้ำลึกและนิ่ง น้ำใสมองเห็นพื้นหินข้างล่าง
ห้วยวังกว้าง เป็นลำห้วยสายหนึ่ง มีน้ำตกเรียกว่าน้ำตกวังกว้าง
สระอินคาต เป็นวังน้ำเย็นและกว้างอยู่กลางป่าสน
ลำธารดำสอ มีน้ำตกเรียกว่าน้ำตกดำสอ
สวนสีดาและดงกุหลาบขาว เป็นบริเวณที่มีต้นกุหลาบขาวเป็นดงใหญ่
สวนสวรรค์ เป็นบริเวณที่มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่น ร่มรื่น
นอกจากนี้ยังมีน้ำตกอีกหลายแห่ง เช่น น้ำตกโตนพบ น้ำตกเพ็ญพบ น้ำตกเพ็ญพบใหม่
หนังสือมีแผนที่ และภาพประกอบเป็นภาพขาว-ดำ

กิตติพงษ์ สุชาติ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ บริษัทพิช(แผนการพิมพ์) 2518, 168 หน้า.

แนะนำอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่อย่างละเอียด ตั้งแต่ประวัติความเป็นมา จนได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ.2505

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ครอบคลุมเนื้อที่ 2,085 ตารางกิโลเมตร อยู่ในเขต 4 จังหวัด คือ นครราชสีมา ปราจีนบุรี นครนายก และสระบุรี ประกอบด้วยขุนเขาที่สำคัญ 5 ลูก คือ ไก่แก้ว เขาแหลม เขากำแพง เขาเขียว เขาร่ม และเขาสามยอก สูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 250 ถึง 1,800 เมตร อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 30 องศาเซลเซียส และต่ำสุดประมาณ 6 องศาเซลเซียส ลักษณะทางธรณีวิทยาแตกต่างกันไปตามภูมิประเทศและเนื้อที่กว้างใหญ่ ชนิดของป่ามี 5 ชนิด คือ

1. ป่าเบญจพรรณแล้ง อยู่ทางด้านทิศเหนือ ในระดับความสูง 200-600 เมตร ประกอบด้วยไม้ยืนต้นประเภทดัดดิบ เช่น มะค่าโมง ประดู่ ตะแบก ฯลฯ พืชชั้นล่างมี ไม้ไผ่ และหญ้าต่างๆ

2. ป่าดิบแล้ง อยู่ทางด้านตะวันออก ในระดับความสูง 200-600 เมตร มีไม้ยืนต้น เช่น ยางนา ตะแบก ตะเคียนทอง ตะเคียนหิน กระเบา หมากต่างๆ ขิงขา กลวย ฯลฯ

3. ป่าดิบชื้น อยู่ในระดับความสูง 400-1,000 เมตร สภาพพืชพันธุ์คล้ายกับป่าดิบแล้ง แต่มีอัตราหนาแน่นกว่า

4. ป่าดิบเขา อยู่ในระดับความสูงตั้งแต่ 1,000 เมตรขึ้นไป มีพันธุ์ไม้ขึ้นหนาแน่นมาก เช่นพญาไม้ ขุนไม มะขามป้อมกง และสามพันปี มีกล้วยไม้และกาฝากต่างๆ มาก

5. หุบเขาและป่าละเมาะ ส่วนใหญ่เป็นหญ้าคา หญ้าแสม หญ้าหาง หญ้าผลตาขาว และหญ้าไผ่

พันธุ์สัตว์ป่าที่พบมาก คือ ไก่แก้ว ขวางป่า กระต๊อ อีเก้ง กวาง หมูป่า หมายใน นอกจากนี้ยังมีอุ้มควายแมลงพันธุ์ต่างๆ โดยเฉพาะผีเสื้อ

หนังสือเล่มนี้ประมวลเรื่องราวเกี่ยวกับอนุชานเขาใหญ่อย่างละเอียด
นับตั้งแต่สภาพธรรมชาติไปจนถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเขาใหญ่ แนะนำประวัติสั้นๆ
ของหัวหน้าอนุชาน แนะนำการเตรียมตัวไปเที่ยว จุดท่องเที่ยวที่สำคัญ
และเสนอรายการนำเที่ยวตัวอย่าง

ท้ายเล่มมีภาคผนวกเกี่ยวกับการส่งวนป่าใหญ่ไว้ในรูปของอนุชานแห่งชาติ
และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พร้อมทั้งให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ในพอสังเขป
โกแก อนุชานแห่งชาติกอนอินพนันท์ หงสลงหลวง ภูกระดึง เอร่าวัย
เขาสามร้อยยอด เขาหลวง เกาะตะรุเตา อาดัง-ราวี เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว
ห้วยขาแข้ง หงใหญ่เนตรวรร สลักพระ เขาเขี้ยว-เขาธมภู เขาผอมควา
และวนอุทยานน้ำตกสวนกลัน

มีบรรณนิพนธ์อนุชานแห่งชาติเขาใหญ่ และแผนที่แสดงเส้นทางเดิน มีภาพประกอบ
ทั้งภาพสีและขาว-ดำ

เกรียงศักดิ์ พิทยานะ ของดีในเมืองไทย หอสมุดกลาง 09, 2518, 520 หน้า.

ให้ความรู้เรื่องของแต่ละจังหวัด โดยผู้เขียนมุ่งหมายให้เป็นคู่มือทัศนอา
บอดเส้นทาง การเดินทาง ลักษณะภูมิประเทศ ธรรมชาติ และสถานที่สำคัญต่างๆ
จังหวัดที่กล่าวถึงทั้งหมด 26 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กระบี่ กาญจนบุรี
กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ
ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ กรัง ตราก ตาก นครนายก นครปฐม นครพนม
นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ นนทบุรี นราธิวาส และน่าน

เฉลิม สุระเกษม สมุทรปราการ สำนักพิมพ์สมาคมส่งเสริมศาสตร์แห่งประเทศไทย
2515, 200 หน้า.

เป็นผลงานคนคว้าชิงมูณี เสฐียรโกเศศ - นาคะประทีป ในการสนับสนุน
เนื้อหาหนังสือแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือสมุทรปราการในอดีต กับสมุทรปราการ
ในปัจจุบัน

สมุทรปราการในอดีต กล่าวถึงประวัติความเป็นมาโดยละเอียด ตั้งแต่ สมัยลพบุรี จนถึงรัตนโกสินทร์

สมุทรปราการในปัจจุบัน กล่าวถึงสภาพภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มใกล้ฝั่งทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่นาและสวนมะพร้าว ประชากรประกอบอาชีพทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์ และทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม การปกครองแบ่งออกเป็น 4 อำเภอ ไคแก อำเภอเมือง อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ แต่ละ อำเภอให้รายละเอียดเกี่ยวกับ ภูมิประเทศ อาณาเขต พื้นที่ รายชื่อวัดและประวัติ ความเป็นมาของวัดที่สำคัญ บอกจำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ. 2511 และบอก รายนามผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2410-2514 ท้ายเล่มมีรายชื่อหนังสือประกอบการค้นคว้า มีภาพประกอบเป็นภาพขาว-ดำ

ชัยพฤกษ์, กองบรรณาธิการ 71 จังหวัด (ชุด 3 อันกับ 4) พิมพ์ครั้งที่ 2
ไทยวัฒนาพานิช 2515, 235 หน้า.

เป็นหนังสือชุดเด็กซึ่งรวบรวมเรื่องราวของจังหวัดต่างๆในเมืองไทย จากข้อเขียนที่เคยลงในหนังสือชัยพฤกษ์ เพื่อเผยแพร่ให้อ่านใครจักสภาพบ้านเมือง และชีวิตความเป็นอยู่ของมิตรร่วมชาติ จังหวัดที่กล่าวถึงได้แก่ ชอนแกน จันทบุรี เชียงใหม่ ชุมพร ชนบุรี นครปฐม นครพนม นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พระนครศรีอยุธยา ระนอง ยะลา รอยเอ็ด เพชรบุรี แพร่ ภูเก็ต มหาสารคาม ลพบุรี ลำปาง

เนื้อหาของหนังสือเป็นการแนะนำจังหวัดต่างๆอย่างสังเขป โดยกล่าวถึง สิ่งที่เป็นจุดเด่นของจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศและธรรมชาติ อาณาเขต ภูเขา แม่น้ำที่สำคัญ แหล่งทรัพยากรหรือสินค้าออกที่มีชื่อเสียง สภาพความเป็นอยู่และการ ประกอบอาชีพของพลเมือง การเดินทางจากกรุงเทพมหานครไปยังจังหวัดนั้นๆ และแนะนำสถานที่ควรท่องเที่ยว

มีแผนที่ประเทศไทยแสดงจังหวัดว่าอยู่ส่วนใดของประเทศ และมีแผนที่จังหวัด
แสดงรายละเอียดของจังหวัดนั้น เช่น อำเภอกำปง อำเภอกำแพงเพชร อำเภอทางหลวง
ทางรถไฟ มีภาพตราประจำจังหวัด มีตารางแสดงเนื้อที่แต่ละจังหวัด และจำนวน
อำเภอกับตำบลทั่วประเทศ บอกจำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ. 2512

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาว-ดำ

ชัยพฤกษ์, กองบรรณาธิการ 71 จังหวัด (ชุด 6 อันคืบ 6) พิมพ์ครั้งที่ 2
ไทยวัฒนาพานิช 2517, 237 หน้า.

เนื้อหาของหนังสือกล่าวถึง จังหวัดกระบี่ กาญจนบุรี ชลบุรี ตรี
การ นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พัทลุง พิษณุโลก บึงสาม
ระยอง สงขลา สตูล สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สระบุรี สิงห์บุรี
สุโขทัย และอุทัยธานี

ในรายละเอียดของจังหวัด บอกสภาพภูมิประเทศและสถานที่ควรชม
บอกเนื้อที่ ประชากร อาณาเขต อำเภอ ระยะทางตามทางรถยนต์และรถไฟ
แหล่งทรัพยากรหรือสินค้าออกที่มีชื่อเสียง

มีตารางบอกการแบ่งเขตการปกครองเป็นรายจังหวัด บอกจำนวนประชากร
จากสถิติ พ.ศ. 2512 บอกความยาวของฝั่งทะเลเป็นรายจังหวัด ความสูงของ
ยอดเขาที่สำคัญ ความยาวของแม่น้ำที่สำคัญ

มีแผนที่แสดงจังหวัดและรายละเอียดของจังหวัด มีภาพประกอบเป็นภาพขาว-ดำ
ตรี อมาตยกุล ประวัติเมืองสำคัญ แพร่พิทยา 2513, 578 หน้า.

ให้เนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดราชบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี
เมืองศรีเทพ นครปฐม และเพชรบุรี โดยกล่าวถึงแต่ละจังหวัดในด้านภูมิประเทศ
และสภาพทั่วไป พืชผลและอุตสาหกรรม การคมนาคม ที่พัก ตำนานเมือง
และโบราณสถาน ทั้งนี้ คือ

จังหวัดราชบุรี ห่างจากกรุงเทพมหานครตามถนนเพชรเกษม ประมาณ 107 กิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นป่าไม้ ภูเขา และทุ่งราบ ตัวจังหวัดตั้งอยู่ในทุ่งราบริมแม่น้ำแม่กลอง สินค้าจากพืชผลที่สำคัญ ไคแก่ ฝัก ผลไม้ พริก หอม กระเทียม ซึ่งปลูกมากในเขตอำเภอดำเนินสะดวก การอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียง ไคแก่ การทำปูนขาว โรงและอ่างเคลือบสีน้ำตาล การเดินทางไปไคสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ สถานที่สำคัญ เช่น เมืองโบราณที่บ้านคูบัว เมืองโบราณที่บ้านโป่ง เขาสูงเป็นผืนเขาขาวที่มีถ้ำเล็กถ้ำน้อยหลายถ้ำ เขาสูงมีถ้ำงูงามที่มีหินงอกหินย้อยสลับซับซ้อน ถ้ำจอมพลเป็นถ้ำที่มีหินย้อยและธรรมชาติสวยงามที่สุดในจังหวัดราชบุรี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำลำคลองหลายสาย แม่น้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นจังหวัดที่อุดมด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหาร โดยเฉพาะข้าวมีมากที่สุด สัตว์น้ำจืด เช่น กุ้ง ปลา ผลไม้ ไคแก่ มะม่วง พุทรา มีอยู่ทั่วไป การอุตสาหกรรมที่สำคัญ คือ โรงสีข้าว โรงทำน้ำตาล โรงงานกระดาษ และอุตสาหกรรมในครอบครัวที่มีชื่อเสียง ไคแก่ การทำพริกชนกที่ตำบลหอรกคันไชยและตำบลหัวแหลม การทำมีดที่ตำบลอรุณฤๅณ อำเภอบางบาล การเดินทางไปยังจังหวัดไปไคสะดวกทั้งทางรถไฟ รถยนต์ และทางเรือ สถานที่ควรชมไคแก่ พระราชวัง วัด และโบราณสถานต่างๆ

จังหวัดสระบุรี มีภูมิประเทศเป็นป่าไม้ ภูเขา และที่ราบสูงบางก้ำบาง พืชผลที่สำคัญ ไคแก่ ข้าวโพด และถั่วลิสง การอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียง ไคแก่ การบอบสีลาซังระ เบ็คออกมาจากภูเขา มีโรงงานผลิตหินอ่อนซึ่งพบมากที่จังหวัดสระบุรี เพียงแห่งเดียว นอกจากนี้มี โรงงานทอกระสอบ โรงงานถลุงเหล็ก โรงงานทำปูนซีเมนต์และอิฐทนไฟ สถานที่สำคัญที่ควรท่องเที่ยว ไคแก่ พระพุทธบาท พระพุทธรูป น้ำตกสามหลั่น น้ำตกแก่งสูงหรือมวกเหล็ก สวนพฤกษศาสตร์พุแค และถ้ำต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย

จังหวัดลพบุรี มีภูมิประเทศเป็นป่าไม้อุดมสมบูรณ์ และที่ราบลุ่ม ป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าไผ่และไม้เต็งรัง ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญได้แก่ กิ่งสอพอง เนื่องจากดินในบริเวณเมืองลพบุรีส่วนมากเป็นดินขาว เหมาะที่จะใช้ทำกิ่งสอพอง พืชที่ปลูกกันมากได้แก่ นอยหนา สถานที่ควรชมได้แก่ พระราชวัง วัด และโบราณสถานต่างๆ

เมืองศรีเทพ หรืออีกชื่อหนึ่งว่าเมืองไพศาล ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสัก ห่างจากตัวลพบุรี อำเภอลำลูกนก จังหวัดลพบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองลพบุรีประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นเมืองที่ตั้งอยู่กลางทางเดินไปควบไซป่า และสัตว์ร้าย ในฤดูน้ำ น้ำในแม่น้ำจะล้นท่วมถึงยอดไม้ ในฤดูแล้งน้ำจะแห้ง กันดารมาก ป่าไม้เป็นป่าเบญจพรรณ พวกไม้รังและไม้ไผ่ สภาพดินเป็นดินทราย ความเป็นอยู่ของราษฎรแร้นแค้น

จังหวัดนครปฐม มีภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มและที่ดอน ในบริเวณที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำนครชัยศรีอุดมสมบูรณ์ เพาะปลูกพืชผลได้แก่ข้าวที่สำคัญได้แก่ ผัก ผลไม้ เช่น นอยหนา สมอ สับปะรด สถานที่ควรชมได้แก่โบราณสถานต่างๆ

จังหวัดเพชรบุรี มีภูมิประเทศสวยงามพร้อมทั้ง ทะเล แม่น้ำ ห้วยเขา และป่าดง อากาศดี ไม่ร้อนจัดหรือหนาวจัด มีพืชผลหลายอย่าง เช่น สับปะรด กล้วย มะม่วง มีสัตว์น้ำจากทะเล การอุตสาหกรรมที่รุ่งเรือง คือ การทำข้าวเกรียบ น้ำตาลโตนด และขนมหวานต่างๆ สถานที่ควรท่องเที่ยวได้แก่ พระราชวังบวรเขาวัง เขาหลวงซึ่งเป็นถ้ำที่สวยงามที่สุดในจังหวัด วัดต่างๆ ซึ่งมีศิลปกรรมงดงาม และเขื่อนเพชรซึ่งเป็นประตูน้ำที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่ง

หนังสือมีแผนผัง และภาพประกอบเป็นภาพขาว-ดำ

ศรี อมาตยกุล เมืองทองของไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 แพร่พิทยา 2513, 683 หน้า.

ให้เนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดสุโขทัย กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และจันทบุรี โดยกล่าวถึงแต่ละจังหวัดในทางภูมิประเทศและสภาพทั่วไป พืชผลและการอุตสาหกรรม การคมนาคม ที่พัก ตำนานเมือง และโบราณสถาน ดังนี้

จังหวัดสุโขทัย ตั้งอยู่บนฝั่งซ้ายของแม่น้ำยม อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 447 กิโลเมตร ภูมิประเทศมีทั้งป่าเขา และที่ราบลุ่ม พืชผลมีหลายอย่าง เช่น มะม่วง ขนุน มะขาม อ้อย ถั่วลิสง และที่อุดมสมบูรณ์มากคือ หน่อไม้ ชาวเมืองมักถือโอกาสปีบลงไปขายเป็นสินค้าออกยังจังหวัดอื่นมีละม้ายๆ ในฤดูน้ำมีปลา ชุกชุม โดยเฉพาะบริเวณแก่งหลวงและแก่งสักในลำน้ำยม ราษฎรจากที่ต่างๆ จะ เดินทางมาตั้งหลักแหล่งริมแม่น้ำ ประกอบอาชีพจับปลา แล้วทำเป็นปลาแห้ง ปลาเค็ม ปลาร้า ซึ่งเป็นสินค้าที่สำคัญ

จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 130 กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศมีทั้งป่าสูง ป่าเขาสลับซับซ้อน และที่ราบลุ่ม เป็นเมืองที่มี ธรรมชาติงดงาม โดยเฉพาะแม่น้ำแควน้อยหรือแม่น้ำไทรโยค มีทิวทัศน์ริมฝั่งน้ำ งดงามควยภูเขา ถ้ำ และน้ำตก ในบริเวณป่าสูงคอกชายแดนพรมแดนมีชาวพื้นเมือง หลายพวก เช่น มอญ ละว้า กะเหรี่ยง และชา เป็นคน พืชผลที่สำคัญ ไร่แก การทำไร่ยาสูบ การอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียง ไร่แก การทำเหมืองแร่ มีบ่อพลอย และแร่ต่างๆ เช่น ตะกั่ว ทองคำ เหล็ก ถ่านหิน อัญกระจัด กระจายตามตำบลต่างๆ มากมาย สถานที่น่าท่องเที่ยว ไร่แก ธรรมชาติบริเวณ ป่าเขา และน้ำตกต่างๆ

จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 162 กิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีป่าไม้เบญจพรรณและป่าละเมาะเล็กๆ มีป่าใหญ่และ ภูเขาอยู่บางเล็กน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบกว้างอุดมสมบูรณ์ควยไร่นา มีแม่น้ำ ลำคลองมากมาย อุดมควยปลาน้ำจืด การอุตสาหกรรมที่สำคัญไร่แก การทำ น้ำตาลโตนด และการเผาถ่าน

จังหวัดฉะเชิงเทรา มีเนื้อที่ประมาณ 5,400 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มเต็มไปด้วยไร่นา มีป่าเขาเป็นส่วนน้อย ภูเขาจะมีเฉพาะ ท้องที่อำเภอพนมสารคาม แม่น้ำสำคัญคือ แม่น้ำบางปะกง อำนวยประโยชน์ใน

การกสิกรรมในประเทศไทย เป็นที่สองรองจากแม่น้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้ยังมี
คลองสำคัญอีกหลายสาย ผลิตผลต่างๆ มีอุดมสมบูรณ์ เช่น มะม่วง มะพร้าว
หมาก และสับปะรด ชาวของจังหวัดยะ เจิง เทรามีคุณภาพดีและมีชื่อเสียง
ที่แพร่หลายคือชาวชาวมะลิ การอุตสาหกรรมมีอยู่มากมายแทบทุกอำเภอ เช่น
โรงสีข้าว โรงเลื่อยจักร โรงทำน้ำตาล โรงงานทำแป้งมันสำปะหลัง ฯลฯ

จังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่ชายทะเลฝั่งตะวันออกของอ่าวไทย ห่างจากกรุงเทพ
มหานครประมาณ 93 กิโลเมตร ภูมิประเทศทิศเหนือเป็นที่ราบเหมาะแก่การกสิกรรม
ทิศตะวันออกและทิศใต้เป็นป่าและภูเขา ชลบุรีเป็นเมืองที่มีธรรมชาติสวยงาม
อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชผล การอุตสาหกรรม และทรัพยากรจากทะเล เช่น มีการทำ
สวนมะพร้าว ชวน แดง กลวย ออบ มันสำปะหลัง สับปะรด มีการเลี้ยงสัตว์
กันมาก เช่น หมู เป็ด ไก่ นอกจากนี้ยังมีสัตว์น้ำจากทะเล มีโรงงานอุตสาหกรรม
กว่า 300 แห่ง เช่น การทำน้ำตาลทราย และแป้งมันสำปะหลัง ความเจริญ
ทางวิทยาศาสตร์ของจังหวัดชลบุรีก็คือ เป็นที่ตั้งสถานีโทรคมนาคมสื่อสารผ่านดาวเทียม
สถานที่น่าสนใจ ไคแก่ ธรรมชาติตามป่าเขาและชายทะเล เช่น อ่างศิลา
บางแสน บอนารอน เกาะสีชัง พัทยา สัตหีบ เป็นต้น

จังหวัดจันทบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 325 กิโลเมตร
ภูมิประเทศงดงาม มีทั้งป่าไม้ ภูเขา และทะเล ภูเขามีสถิตะสลับซับซ้อน
ล้อมตัวจังหวัดเป็นรูปครึ่งวงกลม ภูเขาที่สูงเกิน 1,000 เมตร มีหลายลูก เช่น
เขาสอยดาว ซึ่งเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำจันทบุรี เขาสระบาปเป็นแหล่งโรคทรัพย์
อันสำคัญยิ่งของจังหวัด ลักษณะอากาศไม่ร้อนหรือหนาวจัด เหมาะสำหรับท่องเที่ยว
ไคทุกฤดูกาล ผลิตผลที่สำคัญไคแก่ ผลไม้ต่างๆ เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม
งานอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงไคแก่ การทอผ้าไหม ผ้าพื้น เสื้ออกหรือเสื้อจันทบุรี
จันทบุรีเป็นจังหวัดเดียวในประเทศไทยที่อุดมด้วยพลอยต่างๆ หลายชนิด เป็นแหล่ง
ค้าพลอยที่มีชื่อเสียงที่สุด แหล่งกำเนิดพลอยมีหลายแห่ง เช่น ที่เขาพลอยแหวน
เขาหัว บ่อพุ บ่อยาง ป่าจาก บางกะจะ และที่อำเภอขลุง เป็นต้น
สถานที่น่าสนใจไคแก่ ธรรมชาติตามป่าเขา น้ำตก และทะเล

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาว-ดำ

ศรี อมาตยกุล เมืองเหนือและเมืองใต้ แพรวพทยา 2513, 454 หน้า.

พิมพ์ครั้งแรกในหนังสือสามทหาร ตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ผู้เขียนรวมพิมพ์เป็นเล่มและปรับปรุงใหม่ใน พ.ศ. 2513 เพื่อเผยแพร่แก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

ให้เนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดเชียงราย น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ ตาก นครศรีธรรมราช และประจวบคีรีขันธ์ โดยกล่าวถึงแต่ละจังหวัดในทางภูมิประเทศและสภาพทั่วไป พืชผลและการอุตสาหกรรม การคมนาคม ที่พักที่ำนานเมือง และโบราณสถาน ดังนี้

จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดที่อยู่เหนือสุดของประเทศ ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 878 กิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นป่าและภูเขาสลับซับซ้อน มีชาวเขาเผ่าต่างๆ อยู่รวมกันมากที่สุด เป็นจังหวัดซึ่งมีที่ราบกว้างใหญ่อุดมสมบูรณ์ทั้งในคานที่ผลิต เช่น ข้าว พืชผักนานาชนิด ยาสูบ และปลาต่างๆ จากกวานพะเยา สถานที่นาสนใจไคแก วัด และโบราณสถานต่างๆ การเดินทางไคทั้งทางบกและทางอากาศ มีที่พักสะดวกสบาย

จังหวัดน่าน อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 675 กิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นป่าเขา มีการทำไร่ผัก สวนผลไม้ ยาสูบ และเกลือสินเธาว์ สถานที่นาสนใจไคแก วัด ปุณียสถาน และธรรมชาติความป่าเขา เช่น ถ้ำผาคูมมีหินยอยงความ น้ำตกผาลาดคมีน้ำตก 9 ชั้น เป็นต้น

จังหวัดแพร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 558 กิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นป่าเขา มีการทำนา ไร่ยาสูบ ไร่ผักผลไม้ เลี้ยงกรัง และอุตสาหกรรมป่าไม้ สถานที่นาสนใจไคแก วัด ปุณียสถาน และธรรมชาติทั้งควม เช่น น้ำตกแมกแกม น้ำตกห้วยโรงซึ่ง เป็นน้ำตกสวยที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย

จังหวัดอุดรธานี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางรถไฟประมาณ 485 กิโลเมตร และตามทางรถยนต์ประมาณ 720 กิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นที่ราบสลับกับเนินเล็กๆ มีการทำสวนผลไม้อุดมสมบูรณ์ที่อำเภอโพนพิสัย เช่น เงาะ มังคุด ทุเรียน ลำไย สาลี่ ลูกท้อ สับปะรด ฝรั่ง กล้วย ไม้กวาดดอกหญ้าของกอง สถานที่ที่น่าสนใจ เช่น วัด และธรรมชาติที่งดงาม

จังหวัดตาก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 521 กิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและภูเขา อุดมด้วยป่าไม้มีค่า เช่น ไม้สัก ไม้ตะแบก ไม้เต็งรัง มีการทำอุตสาหกรรมป่าไม้ และทำเครื่องปั้นดินเผา สถานที่สำคัญได้แก่ เขื่อนภูมิพล

จังหวัดนครราชสีมา อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 816 กิโลเมตร เป็นเมืองโบราณที่ใหญ่เมืองหนึ่งของภาคอีสาน อุดมสมบูรณ์ทั้งผลไม้ ปลา สัตว์ป่า และแร่ธาตุ ภูมิประเทศมีทั้งที่ราบสูง ภูเขา เนินเตี้ยๆ ที่ราบลุ่มสำหรับเพาะปลูกพืชผล และที่ราบริมทะเลทำสวนมะพร้าว มีตลาดนัดท่าแพซึ่งเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในภาคอีสาน

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ประมาณ 322 กิโลเมตร โดยทางรถไฟประมาณ 302 กิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นที่ราบริมเขา เต็มไปด้วยทุ่งหญ้าและป่าละเมาะ มีภูมิอากาศที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชไร่และไม้ยืนต้น ผลผลิตที่สำคัญได้แก่ ทุเรียน ถั่วลิสง ข้าวโพด แคนตาลูป ฝรั่ง อ้อย สับปะรด และมันสำปะหลัง ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญได้แก่ ปลาทะเล รังนกนางแอ่น ไขเต่าตนุ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีภูมิประเทศสวยงาม มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เช่น หัวหิน เขาช่องกระจก เขาตะเกียบ เขาไกรลาส อ่าวมะนาว สถานีวิจัยนกหายาง และพระราชวังไกลกังวล

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาว-ดำ

บุญช่วย ศรีสวัสดิ์ เชียงใหม่และภาคเหนือ คลังวิทยา 2504, 683 หน้า.

ผู้เขียนเป็นอดีต ส.ส. จังหวัดเชียงราย เคยอยู่และท่องเที่ยวหลายหัวเมืองในภาคเหนือ เขียนเรื่องนี้ขึ้นจากประสบการณ์ และด้วยการค้นคว้าจากเอกสาร พงศาวดารตำนาน และประวัติศาสตร์ต่างๆ

เนื้อหาของหนังสือแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนแรกกล่าวถึงสภาพทั่วไปของจังหวัดต่างๆ ในภาคเหนือ 7 จังหวัด ไคแก เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แพร่ น่าน และแม่อองสอน แนะนำการเดินทางไปภาคเหนือโดยทางรถไฟ รถยนต์ และเครื่องบิน บอกลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต ภูเขา แม่น้ำ การชลประทาน และสภาพดินฟ้าอากาศ ชนิดของป่าไม้ ธรรมชาติ การเกษตร และผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ การเลี้ยงสัตว์ การอุตสาหกรรม จำนวนพลเมืองจากสถิติ พ.ศ. 2503

ตอนที่สอง กล่าวถึงรายละเอียดของแต่ละจังหวัด

จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งเหนือประมาณ 19 องศา เส้นแวงตะวันออก 99 องศา พื้นที่เป็นภูเขาและป่าไม้ มีที่ราบกว้างใหญ่อยู่แถบแม่น้ำลำคลอง สภาพดินฟ้าอากาศอบอุ่นในฤดูร้อน และหนาวเย็นในฤดูหนาว มีพื้นที่ประมาณ 24,108.01 ตารางกิโลเมตร แม่น้ำที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำฝาง แม่น้ำแม่ออง ฯลฯ มีภูเขาสูงมาก เช่น คอยนาหมปก คอยางสะหลุง คอยอินทนนท์ ฯลฯ การปกครองแบ่งเป็น 17 อำเภอ จำนวนประชากรเมื่อ พ.ศ. 2503 มี 788,038 คน การประกอบอาชีพในกานเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำสวน ทำไร่ ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ เช่น ข้าว ยาสูบ ถั่ว พริก หอม กระเทียม และผักผลไม้ต่างๆ ในกานอุตสาหกรรมมีหลายชนิด เช่น การทำไหม การทอผ้า การทำเครื่องเงิน เครื่องเงิน เครื่องปั้นดินเผา ในแต่ละอำเภอแนะนำสถานที่ที่น่าสนใจ สภาพความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ แหล่งอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียง ปูณียสถานที่สำคัญ และแหล่งที่มีธรรมชาติสวยงาม เช่น น้ำตก ถ้ำ ภูเขา

จังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดเล็กกว่าทุกจังหวัดของภาคเหนือ อยู่ห่างจาก กรุงเทพมหานครโดยทางรถไฟ 729 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ 793 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 4,506 ตารางกิโลเมตร พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบ ป่าไม้ และ ภูเขา ที่ราบเป็นดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การกสิกรรม อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 1,800 ฟุต มีแม่น้ำสำคัญ 4 สาย คือ แม่น้ำปิง แม่น้ำกว๊ม แม่น้ำทา แม่น้ำลี้ การคมนาคมมีทางหลวงจังหวัด 6 สาย ทางหลวงแผ่นดิน 3 สาย จำนวนประชากร พ.ศ.2503 มี 248,803 คน แบ่งการปกครองเป็น 5 อำเภอ การประกอบอาชีพที่สำคัญ คือ การทำนา ทำสวน ทอผ้า

จังหวัดลำปาง มีเนื้อที่ประมาณ 12,501 ตารางกิโลเมตร เป็นจังหวัดใหญ่เป็นลำดับสามของภาคเหนือ ภูมิประเทศเป็นภูเขา ป่าไม้และที่ราบ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 268.60 เมตร แม่น้ำสำคัญคือ แม่น้ำวัง ลักษณะภูมิอากาศค่อนข้างอบอุ่นในฤดูร้อน และหนาวเย็นในฤดูหนาว จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ.2503 มี 468,664 คน การปกครองแบ่งเป็น 10 อำเภอ การประกอบอาชีพที่สำคัญ คือ การทำนา ทำสวน และการอุตสาหกรรม เช่น ทำน้ำตาล ทำป่าไม้ ทำถวดยวาม ทำเหมืองแร่

จังหวัดเชียงราย ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบและภูเขา มีป่าไม้ พืชพันธุ์ กว้างขวาง มีเนื้อที่ประมาณ 15,223 ตารางกิโลเมตร ดินฟ้าอากาศในฤดูร้อน อบอุ่นสบาย ฤดูหนาวหนาวจัด แม่น้ำสำคัญมีหลายสาย เช่น แม่น้ำโขง แม่น้ำกก แม่น้ำลาว แม่น้ำอิง แม่น้ำยม แม่น้ำจัน แม่น้ำคำ แม่น้ำสาย จำนวนประชากร จากสถิติ พ.ศ.2503 มี 402,413 คน แบ่งการปกครองเป็น 12 อำเภอ การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ได้แก่การทำนา ทำสวน ทำไร่ ทรัพยากรที่สำคัญคือ แร่ และป่าไม้ สถานที่ที่น่าสนใจได้แก่ วัด ปุณนิยสถานต่างๆ แลพธรรมชาติตามป่าเขา

จังหวัดแพร่ ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำยม มีเนื้อที่ประมาณ 6,962 ตารางกิโลเมตร อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล 159 เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาที่มีป่าไม้ทั่วไป มีที่ราบ ทำนาอาศัยตามลุ่มแม่น้ำ ภูมิอากาศในฤดูร้อนค่อนข้างร้อน ฤดูฝนฝนตกชุก ฤดูหนาว

หนาวจัด จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ.2503 มี 295,896 คน แบ่งการปกครอง เป็น 6 อำเภอ การประกอบอาชีพที่สำคัญได้แก่ การทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำป่าไม้ ซึ่งไม้ที่มีมากที่สุดคือ ไม้สัก นอกจากนี้ก็มี อุตสาหกรรมเหมืองแร่ สถานที่ที่น่าสนใจได้แก่ธรรมชาติที่งดงามหลายแห่ง เช่น น้ำตกห้วยโรง อำเภอรองวาง ซึ่งมีน้ำตกสูงประมาณ 35 เมตร

จังหวัดน่าน ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำน่าน ภูมิประเทศเต็มไปด้วยภูเขา มีที่ราบน้อย ภูเขาที่สำคัญได้แก่ ภูลังกา ภูแว ภูสามเส้า ภูสนาม และภูผา คินฟ้า อากาศในจังหวัดน่านอบอุ่นสบาย ทรัพยากรธรรมชาติอุดมด้วยแร่เหล็ก ถ่านหิน ทองแดง เหล็กดีบุก เหมืองหินต่างๆ จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ.2503 มี 239,047 คน แบ่งการปกครองเป็น 5 อำเภอ มีชาวเขาหลายเผ่า เช่น แมว เยาว ช่า เป็นต้น การประกอบอาชีพได้แก่ การทำนา ทำไร่ยาสูบ ไรสม และพืชผลต่างๆ โดยเฉพาะส้มเป็นสินค้าออกที่สำคัญ ธรรมชาติที่งดงาม มีหลายแห่ง เช่น ถ้ำผาตูบ น้ำตกผาลาด แก่งหลวง

จังหวัดแม่อองสอน เป็นแผ่นดินแห่งภูเขา มีที่ราบน้อย มีการทำนาและปลูกพืชตามไหล่เขา พื้นที่ประมาณ 15,278 ตารางกิโลเมตร เป็นภูเขาเสีย 11 ส่วน ที่ราบ 1 ส่วน แม่น้ำสำคัญคือ แม่น้ำววม แม่น้ำปาย ทรัพยากรธรรมชาติได้แก่ ป่าไม้สัก แร่พลูมเหล็ก ตะกั่ว ประชากรจากสถิติ พ.ศ.2503 มี 79,823 คน มีคนเผ่าต่างๆ อยู่มาก เช่น ชาวไทยใหญ่ กะเหรี่ยง ลัวะ มูเซอร์ แมว เป็นต้น แบ่งการปกครองเป็น 4 อำเภอ การเดินทางไปแม่อองสอนไปโดยทางเครื่องบิน และรถยนต์ สถานที่น่าเที่ยวได้แก่ ธรรมชาติที่สวยงามตามภูเขา แม่น้ำ น้ำตก ถ้ำ และหมู่บ้านชาวเขาเผ่าต่างๆ

หนังสือมีแผนที่แสดงอาณาเขตภาคเหนือ และแผนที่แสดงเขตเทศบาล นครเชียงใหม่ บอกรายชื่อหนังสือประกอบการค้นคว้า มีเชิงอรรถ และภาพประกอบเป็นภาพขาว-ดำ

ประพันธ์ ตรีณรงค์ ศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย โรงพิมพ์เลื่องเชียง 2502,
1,453 หน้า.

ให้เนื้อหาของแต่ละจังหวัดอย่างพอสังเขป โดยกล่าวถึงประวัติความเป็นมา
ในสมัยโบราณ และสมัยปัจจุบัน บอกลักษณะภูมิประเทศ เนื้อที่ อาณาเขต
การแบ่งเขตการปกครองออกเป็นอำเภอ จำนวนพลเมืองจากสถิติ พ.ศ. 2503
การประกอบอาชีพและสินค้าออกที่มีชื่อเสียง การคมนาคมภายในตัวจังหวัด
และการติดต่อกับกรุงเทพมหานคร แนะนำสถานที่สำคัญที่ควรชม
แต่ละจังหวัดมีแผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง มีภาพสถานที่
สำคัญประกอบ เป็นภาพขาว-ดำ ทยอยเล่มมีอักษรอนุกรมอำเภอ
ประมวลสาส์น, คณะ เที่ยวทั่วเมืองไทย ประมวลสาส์น 2511, 760 หน้า.

หนังสือแบ่งออกเป็น 2 ภาค

ภาคแรก ให้ความรู้เกี่ยวกับเมืองไทยทั่วไปในเรื่อง ความเป็นอยู่
ชนบประเพณี ศาสนา เศรษฐกิจ การศึกษา การคมนาคม ภูมิประเทศ
และดินฟ้าอากาศ

ภาคสอง ให้ความรู้เรื่องของแต่ละจังหวัด ในเรื่องสถานที่ตั้ง
สภาพภูมิประเทศ บรรยายสภาพของท้องถิ่น การปกครองและประชากร การคมนาคม
สถานที่น่าสนใจ มีสถิติของทางราชการ เช่น สถิติคนเกิด-ตาย การแต่งงาน-
หย่าร้าง จำนวนประชากรและเนื้อที่แต่ละอำเภอ รายชื่อตำบล บอกรายชื่อ
คนสำคัญของจังหวัด เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด นายอำเภอ
นายความ ผู้พิพากษา เป็นต้น

ประยูร พิณนาคะ ของดี 71 จังหวัด พิมพ์ครั้งที่ 2 หอสมุดกลาง 09, 2513
479 หน้า.

เนื้อหาของหนังสือกล่าวถึงจุดเด่นของแต่ละจังหวัด โดยกล่าวแนะนำ
ทางหลวงแผ่นดินซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมไปยังจังหวัดต่างๆ คือ ถนนพหลโยธิน
ถนนสุขุมวิท ถนนเพชรเกษม และทางหลวงระหว่างประเทศ คือ ทางหลวง
สายเอเชีย

ในแต่ละจังหวัดกล่าวถึง สถาปัตยกรรมศาสตร์ ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่
ภูเขา แม่น้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ การปกครอง และน้ำเตียวสถานที่ต่างๆ
พร้อมทั้งแนะนำการเดินทาง

ประเสริฐ วิหารรัฐ ภูกระดึง โรงพิมพ์สุภา 2517, 54 หน้า.

เป็นหนังสือชุดความรู้ไทยที่แนะนำวนอุทยานภูกระดึง เกี่ยวกับสถาปัตยกรรม
และทรัพยากร อย่างสังเขปดังนี้

ภูกระดึงเป็นภูเขาโดดๆ ลักษณะหินเป็นภูเขาหินทรายชุดโคราช แบ่งเป็น
3 พวก ตามความแตกต่างทางธรณีวิทยา คือ ชั้นล่างสุด เรียกว่าหินทรายภูกระดึง
มีเนื้อละเอียด ชั้นถัดขึ้นมาเรียกว่า หินทรายพระวิหาร เนื้อหยาบกว่าพวกแรก
และชั้นบนสุดเรียกว่า หินทรายภพาน สันนิษฐานว่า บริเวณภูกระดึง เมื่อ 300 ล้านปี
มาแล้วเป็นทะเล ตามเส้นทางขึ้นยอดเขาจะมีแหล่งน้ำซับ คือบริเวณที่น้ำไหลซึม
ออกมาจากภูเขาหลายแห่ง เช่น ซ้ำแอก ซ้ำบอน ซ้ำกกกอก ซ้ำกกหวา
และซำกกโค่น เป็นคน สภาพป่าไม่แตกต่างกันไปตามภูมิประเทศและความสูง
สภาพบนยอดเขาเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีธารน้ำหลายสาย จุดที่สูงที่สุดอยู่ทางด้านเหนือ
สูงประมาณ 1,316 เมตร บริเวณขอบภูกระดึงมีลักษณะเป็นหน้าผา บางแห่งเป็น
ชะง่อนหินยื่นไปในอากาศ พืชพันธุ์บนภูกระดึงส่วนใหญ่เป็นทุ่งหญ้า ป่าสน และพันธุ์ไม้
ที่แตกต่างกันไปตามฤดูกาล อุณหภูมิบนยอดเขาจะแตกต่างจากเชิงเขา ประมาณ
6 องศาเซนติเกรด

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพสี

ปราณี วราทร ท่องเที่ยวไปในประเทศไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 โรงพิมพ์คุรุสภา
2517, 673 หน้า.

เป็นผลงานที่ส่วนวิจัยและรายงานของธนาคารกรุงเทพ จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุน
กิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย เพื่ออำนวยความสะดวกสภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่น
และเพื่อประกอบการปฏิบัติงานของธนาคารกรุงเทพ

หนังสือแบ่งออกเป็นบทนำ และตัวเนื้อเรื่อง ส่วนที่เป็นบทนำให้ความรู้
ในเรื่องต่อไปนี้

1. ระเบียบพิธีการเข้าเมือง กล่าวถึงหนังสือเดินทาง วีซ่า กำหนด
ระยะเวลาพักในประเทศไทย การตรวจโรค ระเบียบศุลกากร เกี่ยวกับสิ่งของต้องห้าม
เช่น ยาเสพติด อาวุธปืน สิ่งของติดตัว การนำเงินตราเข้ามาในประเทศไทย

2. คำแนะนำเกี่ยวกับการจราจร กล่าวถึงกฎจราจร และความรู้
เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนน

3. ประเทศไทย กล่าวถึงสภาพประเทศไทยโดยสรุปเกี่ยวกับ ลักษณะ
ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ และการเศรษฐกิจของแต่ละภาค
ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่องให้ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดต่างๆ โดยแต่ละจังหวัดกล่าวถึง
ลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต พื้นที่ จำนวนประชากรแบ่งออกเป็นครอบครัว
หมู่บ้าน จำนวนผู้ประกอบการอาชีพทางเกษตร สภาพทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ
ทั่วไป ทรัพยากรธรรมชาติและผลผลิต ประวัติความเป็นมาของจังหวัด สถานที่
ควรศึกษาและควรชม บอกรายชื่อโรงแรมพร้อมทั้งราคาที่พัก ที่ตั้งของธนาคารกรุงเทพ
บางจังหวัดจะบอกรายชื่อนามของเบ็ดเตล็ด และรายชื่อนามอาหารด้วย

เป็นหนังสือที่ให้ข้อมูลของแต่ละจังหวัดในด้านสภาพเศรษฐกิจและการประกอบ
อาชีพ โดยบอกรายละเอียดของทรัพยากรธรรมชาติ ผลผลิต อาชีพหลัก และ
อาชีพอื่นๆ บอกจำนวนผู้มีอาชีพต่างๆ จำนวนและประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม
ประจำจังหวัดนั้นๆ

การให้เรื่องราวแต่ละจังหวัด มีแผนที่และภาพประกอบเป็นภาพสี มีคำนำ
สารบัญ รายชื่อหนังสือที่ใช้ในการรวบรวม ท้ายเล่มบอกสถิติรายชื่อจังหวัด อำเภอ
กิ่งอำเภอทั่วราชอาณาจักร

ปราโมทย์ ทัศนสุวรรณ กรุงเทพฯ ร.ศ.194 โอเคียนสโตร 2518, 200 หน้า.

พิมพ์ครั้งแรกในนิตยสารทานตะวันรายสัปดาห์ พ.ศ.2517 สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร
มารวมพิมพ์เป็นเล่มใน พ.ศ.2518 ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อแนะนำสถานที่สำคัญของ
กรุงเทพมหานคร โดยกล่าวตั้งแต่เริ่มสถาปนาเมื่อ ร.ศ.1 หรือ พ.ศ.2325 ถึง
ร.ศ.194 หรือ พ.ศ.2518 ปัจจุบันกรุงเทพมหานครรวมเนื้อที่ 2 จังหวัด คือ
พระนคร และธนบุรี รวมมีเนื้อที่ 1,549 ตารางกิโลเมตร มีประชากรจากสถิติ
พ.ศ.2517 รวม 4,129,609 คน แบ่งการปกครองเป็น 23 เขต คือ พระนคร
ดุสิต บางรัก ย่านนาวา สัมพันธวงศ์ พญาไท บางเขน บางกะปิ ปทุมวัน
ป้อมปราบศัตรูพ่าย พระโขนง มีนบุรี หนองจอก ลาดกระบัง ธนบุรี บางกอกใหญ่
คลองสาน คลองตัน บางกอกน้อย บางขุนเทียน ภาษีเจริญ หนองแขม ราษฎร์บูรณะ

สถานที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร ไคแก่ สนามหลวง หลักเมือง
วัดพระแก้ว พระบรมมหาราชวัง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ถนนราชดำเนินกลาง
อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ภูเขาทอง ตลาดพระที่วัดราชินีการาม และพระราชวังดุสิต
ผู้เขียนแนะนำสถานที่เหล่านี้ และการเดินทางไปชม ให้นักท่องเที่ยวรู้จัก
ແພພອສັງເຂປ ພັງສິ້ມມິກາພຣະກອບເປັນກາພາວ-ຄຳ

ปราโมทย์ ทัศนสุวรรณ เชียงใหม่ โอเคียนสโตร 2517, 220 หน้า.

พิมพ์ครั้งแรกในนิตยสารนครไทยเมืองหลังข่าว สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร
นำมารวมพิมพ์เป็นเล่มและปรับปรุงใหม่ใน พ.ศ.2517

กล่าวถึงประวัติของเชียงใหม่ โดยพอขุนเมืองรายมหาราชทรงมีพระราชดำริ
ที่จะสร้างนครหลวงให้เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรล้านนาไทย จึงโปรดเกล้าฯ ให้
สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.1835 สร้างเสร็จ พ.ศ.1839 ชานนามว่านพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่

สถานที่สำคัญของเชียงใหม่ที่นักท่องเที่ยวควรชมคือ พระบรมราชคฤหาสน์
พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ หมู่บ้านแม่วบนกอยปุย สันกำแพงแหล่งนาไหมที่มีชื่อเสียง

หมู่บ้านสันคนเปา ตำบลบ่อสร้าง แหล่งผลิตร่มที่ทำจากกระดาษสา พระพุทธสันติ
ปารังกรศรีพิงคนครมงคล แห่งวัดหลวงเจริญธรรมซึ่ง เป็นพระพุทธรูปใหญ่ที่สุดใน
ภาคเหนือ หมู่บ้านสันป่าตองซึ่งเป็นอำเภอที่อุดมสมบูรณ์มีการ เพาะปลูกพืชผลมาก
น้ำตกแมกกลางแก่งคอบยอินทนนท์อันเป็นคอบที่สูงที่สุดในประเทศไทย มียอดสูงสุด
2,595 เมตร ถ้าเชียงใหม่บนเส้นทางเชียงใหม่-ฝาง บอน้ำมันและโป่งน้ำร้อนที่
อำเภอฝาง

ผู้เขียนแนะนำให้ชาวเชียงใหม่รักษาคุณภาพของงานศิลปหัตถกรรม และผลิตผล
ต่างๆ ที่ขึ้นชื่อ เช่น งานแกะสลักไม้ เครื่องเงิน เครื่องเงิน และการทอผ้าไหม
ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ เที่ยวทั่วไทยชุดที่ 1 โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ 2519, 321 หน้า.

เป็นเรื่องท่องเที่ยวจังหวัดต่างๆ ของประเทศไทย ซึ่งมีเนื้อหาละเอียด
ทั้ง 4 ภาค ในเล่มเดียว โดยผู้เขียนมุ่งหมายจะแบ่งพิมพ์เป็นชุด ให้เป็นหนังสือ
เที่ยวเมืองไทยครบทั้ง 71 จังหวัด สำหรับชุดที่ 1 จังหวัดที่กล่าวถึงในแต่ละภาคมีดังนี้
ภาคกลาง ไคแก กรุงเทพมหานคร สุพรรณบุรี อโยธยา ชลบุรี ภาคเหนือ ไคแก
เชียงใหม่ ลำพูน ตาก ลำปาง เชียงราย ภาคอีสาน ไคแก นครราชสีมา
อุบลราชธานี สุรินทร์ ภาคใต้ ไคแก ภูเก็ต พังงา นครศรีธรรมราช สงขลา
รวมทั้งหมด 16 จังหวัด

เนื้อหาของแต่ละจังหวัดที่กล่าวถึงมีดังนี้

ภาคกลาง ไคแก

กรุงเทพมหานคร กล่าวถึงกำเนิดกรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. 2325
จนถึงปัจจุบันได้รวมจังหวัดธนบุรีเข้าด้วย มีเนื้อที่รวม 1,549 ตารางกิโลเมตร
จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ. 2518 มี 4,349,494 คน แบ่งการปกครองเป็น
23 เขต และแนะนำสถานที่ควรชมของกรุงเทพมหานคร แต่พอสังเขป

สุพรรณบุรี กล่าวถึงสถานที่ซึ่งเป็นต้นกำเนิดวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน
และสถานที่สำคัญๆ ที่ควรแวะชมไคแก วัดป่าเลไลยก์ ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง
วัดสนามชัย อนุสรณ์ดอนเจดีย์ และวัดไผ่โรงวัว

จังหวัดอยุธยา แนะนำการเดินทางไปนมัสการพระพุทธไตรรัตนนายก
ที่วัดพนัญเชิง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปั้นปางมารวิชัย มีอายุเก่าแก่ถึง 652 ปี

จังหวัดชลบุรี แนะนำให้ไปเที่ยวบางแสนซึ่งเป็นสถานตากอากาศที่มีกำเนิน
ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2486 ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ส่วนสถานที่
น่าสนใจอีก 2 แห่งคือ เขาสามมุก และอ่างศิลา ซึ่งเป็นแหล่งผลิตครกหินที่มีชื่อเสียง
ภาคเหนือ จังหวัดที่กล่าวถึงได้แก่

จังหวัดเชียงใหม่ แนะนำสถานที่ควรท่องเที่ยวได้แก่ อำเภอสันกำแพง
ซึ่งเป็นแหล่งผลิตผ้าไหมที่ดีที่สุดในเชียงใหม่ บ้านบ่อสร้าง ตำบลสันตนาป่า แหล่งผลิต
ร่มกระดาษสา และลัทธิล้านช้างเป็นวังกล้วยไม้ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ

จังหวัดลำพูน กล่าวถึงการสร้างเมืองลำพูนหรือหริภุญชัย และแนะนำ
สถานที่ควรท่องเที่ยวได้แก่ วัดพระธาตุหริภุญชัย ป่าช้าง และพระพุทธบาทตากผ้า

จังหวัดตาก แนะนำสถานที่ควรท่องเที่ยว คืออำเภอแม่สอดซึ่งกั้นเขตแดน
ระหว่างไทยกับพม่า และศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาบนคอมมูนเซอร์ ซึ่งเป็นที่อยู่
ของชาวเขา 3 เผ่า คือ มูเซอร์ ลีซอ และแมว

จังหวัดลำปาง กล่าวถึงลักษณะภูมิประเทศ ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ
269 เมตร มีเนื้อที่ 16,518 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 11 อำเภอ
จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ. 2518 มี 643,001 คน สถานที่น่าสนใจได้แก่ วัด
พระยืนสถานต่างๆ และธรรมชาติที่สวยงาม เช่น ถ้ำผาไท เจาพ่อประตูนาบนเส้นทาง
สายลำปาง-งาว และศูนย์ฝึกลูกช้างขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

จังหวัดเชียงราย กล่าวถึงประวัติของเมือง และลักษณะภูมิประเทศ
มีเนื้อที่ 18,809 ตารางกิโลเมตร สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 378 เมตร มีแม่น้ำ
สำคัญหลายสาย เป็นจังหวัดที่อุดมสมบูรณ์ มีประชากรจากสถิติ พ.ศ. 2518 จำนวน
1,294,201 คน แบ่งการปกครองเป็น 17 อำเภอกับ 1 กิ่ง มีสถานที่ท่องเที่ยว
น่าสนใจหลายแห่ง เช่น ภูม่านชาวเขา และอำเภอชายแดนที่กั้นเขตแดนไทยกับพม่า

ภาคอีสาน จังหวัดที่กล่าวถึงได้แก่

นครราชสีมา กล่าวถึงสถานที่ที่น่าสนใจบนเส้นทางถนนมิตรภาพ ได้แก่
วนอุทยานนกน้ำเข็ก พาร์มโคกเมไทย-เคนมาร์ค วนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
ลำตะคอง แล้วแนะนำจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีพื้นที่ 19,590 ตารางกิโลเมตร
สูงกว่าระดับน้ำทะเล 300-400 เมตร เป็นที่ราบสูงหรือลูกเนินถึง 95.36 %
ในฤดูร้อนอากาศร้อนจัด อุณหภูมิสูงสุด 43.4 องศาเซลเซียส ในฤดูหนาวอากาศ
หนาวจัด อุณหภูมิต่ำสุด 4.9 องศาเซลเซียส มีประชากรจากสถิติ พ.ศ.2518
รวม 1,690,916 คน แบ่งการปกครองเป็น 19 อำเภอ กับ 1 กิ่ง

จังหวัดอุบลราชธานี กล่าวถึงการเดินทางตามทางหลวงหมายเลข 24
โขงชัย-เขมขอม ซึ่งเป็นเส้นทางสำคัญที่เปิดเมืองบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ
และอุบลราชธานี

จังหวัดสุรินทร์ กล่าวถึงงานแสดงของช้างที่จังหวัดสุรินทร์ โดยองค์การ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2504

ภาคใต้ จังหวัดที่กล่าวถึงได้แก่

ภูเก็ต เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติของ เมืองตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้ว
แนะนำสภาพทั่วไปของจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยเกาะภูเก็ตเป็นเกาะใหญ่ที่สุดมีเนื้อที่
570.098 ตารางกิโลเมตร และเกาะเล็กเกาะน้อยอีก 37 เกาะ ซึ่งมีเนื้อที่
230.874 ตารางกิโลเมตร รวมเนื้อที่ทั้งหมดของจังหวัดเป็น 800.972 ตารางกิโลเมตร
แบ่งการปกครองเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอถลาง และอำเภอกระทุ
ประชากรจากสถิติ พ.ศ.2518 มี 118,601 คน สถานที่น่าท่องเที่ยวได้แก่ การชม
การทำเหมืองแร่ และภูมิภาคทั่วไปของเมือง

จังหวัดพังงา แนะนำธรรมชาติที่งดงาม ด้วยการนั่งเรือชมภูเขา เกาะ
และถ้ำ เช่น เขาพิงกัน เขาตะปู เกาะปันหยี ถ้ำลอด

จังหวัดนครศรีธรรมราช แนะนำตัวเมืองใหญ่ มีเนื้อที่ 10,222 ตารางกิโลเมตร
แบ่งการปกครองเป็น 13 อำเภอ กับ 3 กิ่ง จำนวนประชากรล่าสุดมี 1,193,608 คน
สถานที่ที่น่าสนใจได้แก่สภาพตัวเมือง วัด และปูชนียสถานต่างๆ

จังหวัดสงขลา เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสภาพของจังหวัด ซึ่งมีเนื้อที่ 7,150 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ระหว่างทะเลหลวงและทะเลสาบสงขลา ดินฟ้าอากาศมี 2 ฤดูกาล คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน แบ่งการปกครองเป็น 10 อำเภอ ประชากรจากสถิติ พ.ศ.2518 มี 748,233 คน สถานที่ควรชมได้แก่ธรรมชาติ รอบตัวเมือง เช่น แหลมสมิหลา น้ำตกโตนงาช้าง และนั่งเรือท่องเที่ยวทะเลสาบสงขลา หนังสือมีภาคผนวกรายชื่อโรงแรมของแต่ละจังหวัด มีภาพประกอบ ภาพถ่ายและขาวดำ

ปราโมทย์ ทัศนสุวรรณ เที่ยวภาคใต้ โอเคียนส์ไตร์ 2516, 200 หน้า.

กล่าวถึงจังหวัดในภาคใต้ 14 จังหวัด ไคแก๋ ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต พังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สตูล สงขลา ปัตตานี นราธิวาส ยะลา โดยแนะนำให้อ่านใคร่ความรูเรื่องของแต่ละจังหวัดอย่างย่อๆ ในด้านการเดินทางตามทางรถยนต์ สถานที่พักผ่อน สภาพภูมิศาสตร์ปัจจุบันเกี่ยวกับ ภูมิประเทศ อาณาเขต การปกครอง จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ.2514 แล้วบอกสถานที่และสิ่งสำคัญที่ควรไปชม

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

ปราโมทย์ ทัศนสุวรรณ แผ่นดินไทยสองข้างรางเหล็ก ก้าวหน้า 2509, 214 หน้า.

เคยลงพิมพ์ในวารสารรถไฟรายเดือนเมื่อ พ.ศ.2505 ในนามของ อายุธ วิไล สำนักพิมพ์ภาวนานามารวมเป็นเล่มใน พ.ศ.2509 เนื้อหาของหนังสือ กล่าวถึงการเดินทางโดยรถไฟไปยังสถานที่ต่อไปนี้

จังหวัดสงขลา กล่าวถึงสภาพบ้านเมืองและภูมิประเทศ เช่น ทะเลสาบสงขลา หมู่บ้านชาวประมงหัวเขาแดง หมู่บ้านชาวประมงที่หาดเกาเส้ง เป็นต้น

จังหวัดลำพูน แนะนำให้ไปชมสวนลำไยที่ตำบลปลาทูตาม หมู่บ้านหนองช้างคั่น

จังหวัดบุรีรัมย์ แนะนำสภาพบ้านเมืองและสถานที่พักผ่อน เช่น โรงเรียน

เกษตรกรรมบุรีรัมย์ ปรางค์และปราสาทหินต่างๆ

จังหวัดกาญจนบุรี นำชมสภาพภูมิประเทศตามทางรถไฟสายมรณะ
และสภาพแม่น้ำแควน้อย

จังหวัดปัตตานี กล่าวถึงสภาพบ้านเมืองและความเป็นอยู่ แนะนำให้
ชมตลาดเช้าและหมู่บ้านชาวประมงที่ปากน้ำปัตตานี

จังหวัดนครนายก แนะนำนำทัศนศึกษาและธรรมชาติที่วังตะไคร้
หัวหิน แนะนำหมู่บ้านชาวประมงหัวหิน ตลาดและสินค้าพื้นเมือง เช่น
ผ้าพิมพ์หัวหิน สิ่งประดิษฐ์ต่างๆจากทะเล

เขาใหญ่ แนะนำการเดินทางจากกรุงเทพมหานครถึงปากช่องควยรถไฟ
และต่อควยรถยนต์ไปเขาใหญ่ บรรยายสภาพภูมิประเทศและธรรมชาติทั่วไป
เขื่อนภูมิพล ที่ตำบลยันฮี อำเภอสามเงา จังหวัดตาก กล่าวถึง
ประโยชน์จากเขื่อนและธรรมชาติที่สวยงาม

บางปะอิน จังหวัดอยุธยา แนะนำสิ่งที่ควรชมในพระราชวังบางปะอิน
แม่น้ำโขง กล่าวถึงสภาพของริมฝั่งแม่น้ำโขง ที่จังหวัดหนองคาย
เชียงใหม่ แนะนำสถานที่ควรเที่ยว และเล่าเรื่องการเดินทางไปชม
ออบหลวง ตามเส้นทางหลวงสาบฮอค-แม่อองสอน

เชียงราย กล่าวถึงสภาพของจังหวัด และความอุดมสมบูรณ์ของกว๊านพะเยา
หาคีใหญ่ กล่าวถึงสภาพทั่วไปของหาคีใหญ่
พังงา บรรยายสภาพของจังหวัดและลักษณะภูมิประเทศที่เต็มไปด้วยภูเขา
หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ แม่อองสอน โอเคียนสโตร์ 2518, 184 หน้า.

พิมพ์ครั้งแรกในนิตยสารนครไทยเบื้องหลังข่าว พ.ศ.2517 สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์
นำมารวมพิมพ์เป็นเล่ม พ.ศ.2518

กล่าวถึงจังหวัดแม่อองสอน ซึ่งเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าเมืองสามหมอก
เนื่องจากลักษณะอากาศทั้ง 3 ฤดู มีหมอกตลอดปี เป็นเมืองที่เริ่มเปิดต้อนรับนักท่องเที่ยว

มีโรงแรมและบริการต่างอยู่ในชั้นนี้ การเดินทางสะดวก ไปได้ทั้งทางรถยนต์ และทางเครื่องบิน การไปทางรถยนต์จากกรุงเทพมหานครถึงเชียงใหม่ประมาณ 700 กิโลเมตร แล้วต่อจากเชียงใหม่ไปแมฮ่องสอนอีก 369 กิโลเมตร รวมเป็น ระยะทางจากกรุงเทพมหานครถึงแมฮ่องสอน 1,069 กิโลเมตร ถนนสายเชียงใหม่-แมฮ่องสอน หรือทางหลวงหมายเลข 108 เป็นถนนสายที่สูงที่สุดในประเทศไทย โดยจุดสูงสุดที่จะอยู่เหนือระดับน้ำทะเลถึง 1,325 เมตร

แมฮ่องสอนมี 4 อำเภอและ 1 กิ่ง คือ อำเภอแมสะเรียง อำเภอขุนยวม อำเภอเมือง อำเภอปาย และกิ่งอำเภอแมลานอย ซึ่งขึ้นกับอำเภอแมสะเรียง เมื่อเดินทางเข้าสู่อำเภอแมฮ่องสอนตามทางหลวง จะถึงอำเภอแมสะเรียงก่อน เป็นอำเภอใหญ่ที่สุด และมีพื้นที่มากที่สุดในประเทศไทย คือมีพื้นที่ถึง 5,278 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขา ที่ราบที่สามารถอยู่อาศัยได้มีเพียง 950 ตารางกิโลเมตร ประชากรเป็นชาวเขา 79 % เป็นชาวพื้นเมือง 21 %

อำเภอขุนยวมเป็นอำเภอที่อยู่ระหว่างทางจากแมสะเรียงสู่อำเภอแมฮ่องสอน เป็นชุมชนที่มีลักษณะสงบ สภาพบ้านเมืองส่วนใหญ่ยังเป็นเรือนไม้ ในอดีตอำเภอขุนยวมเป็นอำเภอที่กั้นการที่สุด ไม่สามารถติดต่อกับโลกภายนอกได้ แต่ในปัจจุบันนอกจากจะมีทางหลวงผ่านแล้ว ยังมีสนามบินด้วย จากอำเภอขุนยวมอีก 12 กิโลเมตร จะถึงตัวเมืองแมฮ่องสอนจะผ่านเขื่อนผาบ่อง ซึ่งเป็นเขื่อนผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ ทำให้เมืองแมฮ่องสอนมีไฟฟ้าและมีการส่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม

สภาพตัวเมืองแมฮ่องสอนมีวัดและปูชนียสถานมากมาย ที่สำคัญได้แก่ พระธาตุคอกบองมู คอกบองมูนันเป็นภูเขานาคคอบมู สูงเพียง 424 เมตร

อำเภอปาย อยู่ห่างจากตัวเมืองแมฮ่องสอน 105 กิโลเมตร เป็นแหล่งปลูกกระเทียมที่มีชื่อที่สุด ทำรายได้ให้แก่อำเภอเหนือกว่าการปลูกข้าวและยาสูบ อำเภอปายมีพื้นที่ 2,324 ตารางกิโลเมตร เป็นป่าเขาเสียดสองในสามส่วน

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ และบอกจำนวนประชากรจากสถิติ

ปราโมทย์ ทัศนาวุฒน สี่จังหวัดภาคใต้ โอเคียนสโตร์ 2517, 287 หน้า.

เนื่องจากปัญหาที่สี่จังหวัดภาคใต้มีเรื่องยุ่งยาก เกี่ยวกับกรณีการแบ่งแยก
ดินแดน เกิดขึ้นอยู่เสมอ ผู้เขียนจึงมุ่งหมายที่จะแนะนำจังหวัดทั้ง 4 อันได้แก่
ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล ให้คนไทยทั่วทั้งประเทศได้รู้จัก ซึ่งจาก
สถิติกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2516 ในเขต 4 จังหวัดนี้มีประชากรรวมทั้งสิ้น
1,103,819 คน เป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม 828,150 คน หรือ 75 %

จังหวัดปัตตานี เป็นเมืองชายทะเลคาบอ่าวไทย มีเนื้อที่ 2,113
ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 8 อำเภอ คือ สายบุรี โคกโพธิ์
ปะนาเระ มายอ ยะหริ่ง ยะรัง หนองจิก และอำเภอเมือง มีประชากรจาก
สถิติ พ.ศ.2516 จำนวน 387,842 คน สถานที่ที่น่าสนใจได้แก่ มัสยิดกลางปัตตานี
เป็นมัสยิดสวยที่สุดในประเทศไทย สร้างขึ้นในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เพื่อให้
เป็นศูนย์กลางแห่งการประกอบศาสนกิจของชาวไทยอิสลาม

จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ 4,227 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครอง
เป็น 9 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอระแงะ อำเภอตากใบ อำเภอเบตง
อำเภอบาเจาะ อำเภอรือเสาะ อำเภอสุไหงปาดี อำเภอสุไหงโกลต และ
อำเภอแว้ง มีประชากรจากสถิติ พ.ศ.2516 จำนวน 371,930 คน นับถือศาสนา
อิสลาม 80 % ศาสนาพุทธ 15 % และศาสนาอื่นๆ 5 % ชาวบ้านทั่วไปใช้
ภาษามลายู มีชาวมุสลิม 25 % ที่พูดภาษาไทยไม่ได้เลย สถานที่ที่น่าสนใจได้แก่
พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ และพระพุทธรูปทักษิณมิ่งมงคลที่เขากง ผลผลิตจาก
การอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงคือ ฝาปาเต๊ะจากอำเภอสุไหงโกลต

จังหวัดยะลา เป็นจังหวัดใหญ่มีเนื้อที่ 5,054 ตารางกิโลเมตร แบ่งการ
ปกครองเป็น 5 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบันนังสตา อำเภอยะหา
อำเภอรามัน และอำเภอเบตง ซึ่งเป็นอำเภอชายแดนใต้สุดของประเทศ ลักษณะ
ภูมิประเทศของยะลาเป็นป่าและภูเขาล้อมรอบ จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ.2516
มี 218,546 คน สถานที่สำคัญได้แก่ วัดหนาดำ หรือวัดคุหาภูมิขุ เป็นที่

ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ ซึ่งมีอายุเก่าแก่กว่า 1,200 ปี อาชีพของชาวบะลา
ส่วนใหญ่ทำสวนยาง มีพื้นที่ที่เป็นสวนยางถึง 347,743 ไร่ ผลิยางได้ปีละ
21 ถึง 23 ตันกิโลกรัม

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดเล็กๆ อยู่ชายทะเลฝั่งมหาสมุทรอินเดีย มีพื้นที่
2,669 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 3 อำเภอ กับ 1 กิ่ง คือ
อำเภอเมือง อำเภอละงู อำเภอทุ่งหวา และกิ่งอำเภอควนกาหลง มีประชากร
จากสถิติ พ.ศ.2516 จำนวน 125,501 คน นับถือศาสนาอิสลามกว่า 95 %
สตูลมีฝั่งทะเลยาวถึง 80 กิโลเมตร มีเกาะใหญ่น้อยในปกครอง 60 กว่าเกาะ
ที่มีชื่อเสียงได้แก่ เกาะตะรุเตา ภูมิประเทศทั่วไปงดงาม มีมะพร้าวมาก
อุตสาหกรรมที่ทำรายได้สูงให้แก่จังหวัด คือการเผาถ่าน เนื่องจากตามริมฝั่งทะเล
มีไม้โกงกางและต้นแสมเป็นจำนวนมาก สถานที่ที่น่าสนใจได้แก่ บริเวณท้องทะเล
และเกาะแก่งต่างๆ เช่น เกาะตะรุเตา มีป่าไม้และสัตว์ป่าอุดมสมบูรณ์ ได้รับ
การจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติตะรุเตา นับเป็นอุทยานทางทะเลแห่งชาติของไทย
เป็นแห่งแรก นอกจากนี้ก็มีหมู่เกาะอาดัง ซึ่งอยู่ห่างจากท่าเรือจังหวัดสตูลประมาณ
80 กิโลเมตร ประกอบด้วยเกาะบริวาร 6 เกาะ ที่สำคัญได้แก่ เกาะราวี
เกาะหลีเป๊ะ และตัวเกาะอาดัง เป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ
เหมาะแก่การท่องเที่ยวชมธรรมชาติ บริเวณเกาะอุดมด้วย กุ้ง หอย ปู ปลา และ
ไขวระเม็ด ไท่น้ำมีหินปะการังและพืชพันธุ์ไม้นานาชนิด ชาวเกาะมีความเป็นอยู่
และประเพณีดั้งเดิมของตน มีความเก่งกลาสามารถในการเดินเรือ วายน้ำ
จับปลา และต่อสู้กับภัยธรรมชาติของทะเลได้ทุกชนิด

หนังสือมีแผนที่แสดงอาณาเขตแต่ละจังหวัด และมีภาพประกอบเป็นภาพชาวคำ

ปราโมทย์ ทัศนสวรรค์ หมอกลิ้งทุเรียน ระยอง จันทบุรี โอเคียนสโตร

2518, 234 หน้า.

พิมพ์ครั้งแรกในนิตยสารนครไทย เมืองหลังขาว และนิตยสารทานตะวัน รายสัปดาห์ สำนักพิมพ์โอเคียนสโตรนำมารวมพิมพ์เป็นเล่มใหม่ ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะแนะนำให้นิวยอร์กจันทบุรี และจันทบุรี เมืองชายทะเลตะวันออกที่มีสวนผลไม้อุดมสมบูรณ์ ที่มีชื่อเสียงไคแก่ ทุเรียน เงาะ

จังหวัดระยองทำสวนทุเรียนมากที่อำเภอแกลง ซึ่งเป็นอำเภอใหญ่ที่สุด นอกจากทำสวนผลไม้แล้ว ยังมีผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง เช่น กะปิ น้ำปลา และของเค็มจากทะเล การเดินทางไปท่องเที่ยวสะดวก ใช้เวลาประมาณสองชั่วโมงกว่า ะยองอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 190 กิโลเมตร มีธรรมชาติงดงาม สถานที่น่าสนใจไคแก่ บ้านเพ เกาะเสม็ด วังแก้ว แหลมแม่พิมพ์ ปากน้ำประแสร์ น้ำตกเขาชะเมา และเขาวง

จังหวัดจันทบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 324 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 6,052 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,782,500 ไร่ มีประชากรจากสถิติ พ.ศ.2517 จำนวน 270,221 คน แบ่งการปกครองเป็น 6 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอขลุง อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม และอำเภอท่าใหม่ มีภูเขาใหญ่ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของความอุดมสมบูรณ์ คือ ภูเขาตระบาย มียอดสูงสุด 932 เมตร สถานที่น่าท่องเที่ยวไคแก่ ชายทะเล ป่า ภูเขา น้ำตก อาชีพสำคัญคือการทำสวนผลไม้ การชกพลอย แหล่งชกพลอยที่สำคัญคือเขาพลอยแหวน สินค้าพื้นเมืองที่มีชื่อเสียง ไคแก่ เสื้อจันทบุรี และกุ้งแห้งจากเกาะเปริด

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

เป็รื่อง เรื่องวิทย นำเที่ยว 14 จังหวัดภาคใต้ เกษมบรรณกิจ 2508, 156 หน้า.

เนื้อหากล่าวถึงจังหวัดในภาคใต้ 14 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี พังงา นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต ตรัง พัทลุง สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส แต่ละจังหวัดเล่าถึงการเดินทางจากกรุงเทพมหานคร บรรยายสภาพภูมิประเทศที่ผ่าน สภาพของจังหวัด การประกอบอาชีพ แหล่งทรัพยากร การแบ่งเขตการปกครอง จำนวนพลเมืองปี พ.ศ.2506 แล้วแนะนำสถานที่ควรท่องเที่ยว ที่พักแรม ร้านอาหาร

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

พจน์ พรรณนก ทรัพยากรของทานอยู่ที่ไหน เกษมบรรณกิจ 2503, 314 หน้า.

เนื้อหาเป็นการแนะนำแหล่งทรัพยากรทั่วประเทศ 71 จังหวัด แต่ละจังหวัดให้ข้อมูลในเรื่องสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ การปกครอง การประกอบอาชีพ และทรัพยากรที่สำคัญ โดยกล่าวถึงในเรื่องการประกอบอาชีพของพลเมืองอย่างละเอียด เพื่อแนะนำทรัพยากรอันเป็นสินค้าออกที่สำคัญของจังหวัดนั้นๆ เป็นการแนะแนวทางการประกอบอาชีพ

ผู้เขียนบอกแหล่งและชื่อหนังสือที่ค้นคว้ามาประกอบการเรียบเรียงด้วย

พละ วัชโน เมืองพิจิตร โรงพิมพ์เลียง เชียงจวง เจริญ 2508, 248 หน้า.

ผู้เขียนเป็นชาวจังหวัดพิจิตร ได้ใช้หลักฐานการค้นคว้าในการเขียน ควบการสอบถามจากประชาชนเมือง และผู้เขี่ยวชาญที่สามารถให้ข้อเท็จจริงได้ และจากหนังสืออ้างอิงต่างๆ เนื้อหาของหนังสือกล่าวถึงกำเนิดเมืองพิจิตร และสถานที่ที่น่าสนใจ

จังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ประมาณ 4,522 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,826,250 ไร่ ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม แม่น้ำสำคัญได้แก่ แม่น้ำยมและแม่น้ำน่าน มีห้วยหนอง คลองบึงหลายแห่ง มีภูเขาบางเล็กน้อย อาชีพของพลเมืองส่วนใหญ่ทำการเกษตรกรรม

เช่น หานา ห่าไร่ ห่าสวน ผลผลิตจากการเกษตรไคแก ข้าว ถั่ว ยาสูบ
กล้วย อ้อย ส้ม บัว อาชีพอื่นๆไคแก การเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ เป็ด หมู
วัว ควาย นอกจากนี้มีการจับสัตว์น้ำตามห้วยหนอง คลอง บึง บึงที่สำคัญไคแก
บึงสีไฟ มีเนื้อที่ประมาณ 12,100 ไร่ มีปลาและจระเข้ชุกชุม การเดินทางไปพิจิตร
ไปไคทั้งทางบกและทางน้ำ

หนังสือมีแผนที่ แผนที่ และภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

บุษ เกษดำรณ ลองแกงแม่น้ำปิง คลังวิทยา 2510, 800 หน้า.

ผู้เขียนเป็นศึกษาธิการภาคศึกษา 8 เชียงใหม่ ใช้เวลารวบรวมเรื่องราว
เกี่ยวกับการลองแกงแม่น้ำปิง 7 ปี โดยคนควาจากเอกสาร และเดินทางไป
ลองแกงกับคณะ ค.ศ.ร. (การเดินทางเพื่อการศึกษาระหว่างปีภาคเรียนฤดูร้อน)
ครุสภา 2 ครั้ง

เนื้อหาของหนังสือกล่าวถึงภูมิประเทศขณะลองแกงแพในลำน้ำปิง ตั้งแต่บ้านแอน
อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ จนถึงเขื่อนภูมิพล จังหวัดตาก บรรยายลักษณะของ
แม่น้ำปิง เกาะแก่ง หนอง นาตก สภาพธรรมชาติของป่าเขา สัตว์ป่าทั้ง
สัตว์บกสัตว์น้ำ ตลอดจนสภาพหมู่บ้าน และความเป็นอยู่ของชาวบ้านริมฝั่งแม่น้ำปิง
ในปัจจุบันเกาะแก่งต่างๆไคจมหายไคหมดสิ้น หลังจากการสร้างเขื่อนภูมิพล
ที่จังหวัดตาก

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

ราไพพรรณ แก้วสุริยะ เที่ยวไปในสยาม บันดาลสาส์น 2518, 312 หน้า.

ผู้เขียนมีจุดประสงค์จะแนะนำความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ
โดยแนะนำในเรื่องเส้นทาง การเดินทาง ที่พักแรม อาหารการกิน และแหล่งที่
ควรท่องเที่ยว ไคแก

ภูเก็ต เกาะใหญ่ที่สุดในประเทศไทย เป็นเมืองธุรกิจอุมด้วยทรัพยากร
ไคทะเล เหมืองแร่ การทำสวนมะพร้าว และมีธรรมชาติที่งดงาม

แม่จัน เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงราย อยู่ห่างจากตัวเมือง 28 กิโลเมตร เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญ มีผลผลิตอุดมสมบูรณ์ทั้งในด้านการทำนา ทำไร่ ทำสวนผลไม้ สถานที่ควรไปเยือนคือ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาคอยแมสลอง จังหวัดจันทบุรี แหล่งผลิตผลไม้ที่มีชื่อเสียง เนื้อที่กว่า 60 % ทำสวนผลไม้ น้ำตกเอราวัณ ในบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาสლობ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นน้ำตกที่สวยงาม นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางจากกรุงเทพมหานครไปกลับได้ ในวันเดียว

บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี เป็นหมู่บ้านที่น่าสนใจในค่านโบราณวัตถุ และความเป็นอยู่ของชาวนาน อุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงคือ การทอผ้าฝ้าย

จังหวัดเชียงใหม่ แนะนำสถานที่ควรชม และเส้นทางที่ควรท่องเที่ยวคือ เส้นทางสายคอกสุเทพ-พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ เส้นทางสายแมกลาง-ออบหลวง และเส้นทางสายเชียงใหม่-ฝาง

ถ้ำศรีวิไลและถ้ำพุทธไสยาของวิมานแก้ว เป็นถ้ำหินงอกหินย้อยในบริเวณ เขาเขียว ตำบลพุดแก อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

งานช่างจังหวัดสุรินทร์ แนะนำให้ไปดูการแสดงของช้าง ซึ่งมีประมาณ กลางเดือนพฤศจิกายน

อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย แนะนำให้ไปศึกษาความเป็นอยู่ของ ชาวเขาเผ่าต่างๆ และสภาพสวนลิ้นจี่พันธุ์ของแม่สาย

เสาคินที่อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน แนะนำให้ไปชมธรรมชาติที่มหัศจรรย์ คือเสาคิน 4 แห่ง มีลักษณะเป็นภูเขาคิน รูปร่างตะปุ่มตะป่ำ บางแห่งคล้ายเสา เป็นแท่งๆ ประกอบด้วยหินทราย หินทราย และแร่ธาตุ

น้ำตกแม่ยะ อุทยานแห่งชาติ คอยอินทนนท์ เป็นน้ำตกใหญ่และสูงสุด ของคอยอินทนนท์ ซึ่งมียอดสูงจากระดับน้ำทะเล 2,667 เมตร เป็นแหล่งกำเนิด ต้นน้ำลำธารหลายสาย

พัทธยา เป็นหาดทรายที่สวยงาม อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 145 กิโลเมตร

ในบริเวณอ่าวพัฒนามีเกาะที่น่าสนใจคือ เกาะลัน อยู่ห่างจากฝั่งพัทยา
ราว 8 กิโลเมตร กว้างเกาะมีความยาว 5 กิโลเมตร กว้าง 2 กิโลเมตร
รอบๆ เกาะมีปะการังจำนวนมาก

อำเภอคำชะโนด จังหวัดยโสธร เป็นอ่าวอู่น้ำของจังหวัด
มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบ ประชาชนมีอาชีพทำนา ทำไร่ ปลูกปอแก้ว เลี้ยงสัตว์

จังหวัดอุดรธานี มีเนื้อที่ 7,614 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครอง
เป็น 7 อำเภอ มีประชากรจากสถิติ พ.ศ. 2515 จำนวน 350,542 คน
ลักษณะภูมิประเทศเป็นป่าและภูเขา มีแม่น้ำลำธารไหลผ่าน ดินคือดินสมบูรณ์ เพราะปลูก
พืชผลในอุดมการณ์ มีผลไม้ที่มีชื่อเสียง เช่น ลำไย สาลี่ ทุเรียน มังคุด
ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

อีสาน แนะนำผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าพื้นเมืองของอีสาน ได้แก่ ผ้าไหมชนิดต่างๆ
ผ้ามวน เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา และเครื่องใช้ที่ทำจากปอ เป็นต้น

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร
205.5 กิโลเมตร มีเนื้อที่กว้าง 2,084 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,050 ไร่
สูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 1,270 เมตร มียอดสูงสุดคือ เขาแหลม
สูง 1,328 เมตร กรมป่าไม้ได้จัดทำพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเขาใหญ่ เพื่อให้เป็น
ศูนย์ธรรมชาติ เป็นสถานที่แสดงตัวอย่างพันธุ์พืช สัตว์ แร่ธาตุ สมุนไพร

หนังสือมีแผนที่และภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

ละออง ศรีสุคนธ์ เทียบเมืองไทย 71 จังหวัด พิมพ์ครั้งที่ 6 คลังวิทยา 2508,
2 เล่ม.

ผู้เขียนเป็นข้าราชการกระทรวงสหกรณ์ เขียนขึ้นจากประสบการณ์ที่ต้อง
เดินทางออกไปปฏิบัติราชการตามต่างจังหวัด ได้เห็นสภาพบ้านเมือง ลักษณะภูมิประเทศ
และภาวะเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของราษฎร จึงเขียนแนะนำจังหวัดต่างๆ ขึ้น

ให้เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาของจังหวัดในสมัยโบราณ และสภาพจังหวัดในปัจจุบัน บอกลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต พื้นที่ การปกครอง การประกอบอาชีพ การคมนาคม และสถานที่ควรท่องเที่ยว

ผู้เขียนได้บอกขอสรุปที่สำคัญหรือจุดเด่นของแต่ละจังหวัด ไว้ที่สารบัญ มีแผนที่แสดงอาณาเขตประเทศไทย แผนที่แสดงทางหลวงภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และมีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำครบทุกจังหวัด

วีระ อำพันสุข กรุงศรีอยุธยา พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์คุรุสภา 2509, 205 หน้า.

แนะนำสถานที่ควรศึกษาและท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เช่น พระราชวังโบราณ พระราชวังบางปะอิน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา และวัดต่างๆ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหาร อาชีพสำคัญที่สุดคือ การทำนา และการจับสัตว์น้ำจืด รองลงมาได้แก่การอุตสาหกรรม ในครอบครัว เช่น การทำผักขมตาก มีคอรัญญิก หวีโซน งอบ และเครื่องจักสานต่างๆ

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

วีระ อำพันสุข เมืองเพชร เจริญผลการพิมพ์ 2504, 226 หน้า.

แนะนำการเดินทางไปจังหวัดเพชรบุรี และสถานที่สำคัญที่ควรท่องเที่ยว เช่น พระราชวังพระรามราชนิเวศน์ หรือวังบ้านปืน เขาวัง หรือพระนครคีรี ถ้าเขาหลวง เป็นถ้ำที่มีหินงอกหินย้อยสวยงาม และวัดต่างๆ ซึ่งมีศิลปกรรมงดงาม

จังหวัดเพชรบุรีมีการอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงและทำรายได้ให้แก่จังหวัด เป็นจำนวนมาก เช่น การผลิตสินค้าพื้นเมือง การทำน้ำตาล และขนมหวาน

หนังสือมีแผนที่และภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

สงวน โชคิสุรัตน์ เที่ยวเมืองเหนือ โอเคียนสโคร์ 2505, 868 หน้า.

ผู้เขียนมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ เขียนขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้พบในแต่ละท้องถิ่น เนื้อหาของหนังสือแบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นเรื่องวัฒนธรรมประเพณีของเมืองเหนือ และส่วนที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แพร่ น่าน

แต่ละจังหวัดกล่าวถึง ลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต สภาพภูมิอากาศ การปกครอง การประกอบอาชีพ บอกรายชื่อสถานที่ศึกษา ใน พ.ศ. 2504 รายชื่อโรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญ รายชื่อหนังสือพิมพ์และโรงพิมพ์ ใ้หมายเลขโทรศัพท์สถานที่ควรทราบ เช่น โรงแรม โรงพยาบาล ร้านอาหาร เป็นต้น

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

สงวน โชคิสุรัตน์ อุค้ำเมืองและน้ำเที่ยวเชียงใหม่-ลำพูน สุริวงศบุคเซนเตอร์ 2517, 348 หน้า.

หนังสือแบ่งเป็น 3 ภาค คือภาคทั่วไป เป็นเรื่องเกี่ยวกับจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน ภาคขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ภาคภาษาอุค้ำเมืองและลานนาภาษิต

เนื้อหาของหนังสือที่เกี่ยวกับจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวถึง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ มีที่ตั้งอยู่ที่เส้นรุ้งเหนือประมาณ 19 องศา และเส้นแวงตะวันออกประมาณ 99 องศา สูงจากระดับน้ำทะเล 1,077 ฟุต มีพื้นที่ประมาณ 22,993 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นป่าไม้และภูเขา ที่สำคัญโคแก คอยสเทพ คอยปย คอยอินทนนท์ คอยเชียงดาว คอยผาหมวก แม่น้ำที่สำคัญโคแก แม่น้ำปิง แม่น้ำใจ แม่น้ำกก การปกครองแบ่งเป็น 17 อำเภอ กับ 1 ถึง 163 ตำบล 1,269 หมู่บ้าน มีประชากร จากสถิติ พ.ศ. 2513 จำนวน 1,002,295 คน ตามภูเขามีชาวไทยภูเขาอยู่หลายเผ่า เช่น กะเหรี่ยง แมว เบา มูเซอร์ ลีซอ ลัวะ จากสถิติ พ.ศ. 2513 มีชาวเขา รวม 685 หมู่บ้าน ทรัพยากรที่สำคัญโคแก ป่าไม้ มีเนื้อที่ป่าไม้ประมาณ

19,432 ตารางกิโลเมตร นอกจากนั้นก็มีเหมืองแร่ ที่มีมากคือ ฟลูออไรท์ ฟลูออรัสปาร์ คีบัก โมนาไซต์ แมงกานีส และยังมีการขุดน้ำมันที่อำเภอฝาง อาชีพสำคัญคือ การเกษตร ซึ่งมีประมาณ 80 % มีเนื้อที่นาประมาณ 624,220 ไร่ พืชไร่และผลไม้ที่สำคัญคือ แก้ว ยาสุม ถั่วเหลือง พริก หอม กระเทียม มันฝรั่ง สม ลำไย ลิ้นจี่ มะม่วง

นอกจากนี้โรงงานอุตสาหกรรม ธนาคาร ตลาด ที่ทำการไปรษณีย์ โรงพยาบาล โรงเรียน และวัดต่างๆ

จังหวัดลำพูน กล่าวถึงภูมิประเทศ การปกครองแบ่งเป็น 5 อำเภอ มีประชากรจากสถิติ พ.ศ. 2499 จำนวน 226,105 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ การเกษตร พืชผลที่สำคัญคือ แก้ว ข้าว กระเทียม พริก ถั่ว ยาสุม การอุตสาหกรรมที่สำคัญคือ แก้ว การทอผ้า

แนะนำสถานที่ควรท่องเที่ยว เช่น วัดและปูชนียสถานต่างๆ

สังคักดิ์ สายปัญญา เรื่องราวจากแผ่นดินแดนดินไทย เล่ม 1 บริษัทชาวาลจำกัด 2507, 1,007 หน้า.

ผู้เขียนเป็นอดีต ส.ส. จังหวัดเชียงราย ต้องการแนะนำผู้อ่านให้รู้จักจังหวัดต่างๆ โดยเน้นในเรื่องความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพ จังหวัดที่น่าสนใจมากคือ ใจแก้ว สุพรรณบุรี สุโขทัย สมุทรสงคราม สมุทรปราการ สุรินทร์ สิงห์บุรี สมุทรสาคร และศรีสะเกษ

จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ 5,338.626 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่นาเสีย 1,346,668 ไร่ แบ่งการปกครองเป็น 7 อำเภอ กับ 1 กิ่ง ลักษณะภูมิประเทศทั่วไป แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ป่าไม้กับเนินเขา และที่ราบลุ่ม ดินฟ้าอากาศร้อนจัดในฤดูร้อน แม่น้ำสายสำคัญคือ แม่น้ำท่าจีนหรือที่เรียกว่า แม่น้ำสุพรรณ

จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ประมาณ 6,840.918 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นป่าเขาและที่ราบ อากาศร้อนจัดในฤดูร้อน ประชากรจากสถิติ พ.ศ.2506 มี 338,592 คน แม่น้ำสำคัญคือ แม่น้ำยม การปกครองแบ่งเป็น 8 อำเภอ 62 ตำบล พืชผลที่สำคัญมี ฝ้าย ถั่ว ยาสสูบ ข้าวโพด ส้มโอ และพืชไร่อื่นๆ

จังหวัดสมุทรสงคราม มีพื้นที่ประมาณ 406 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 3 อำเภอ อาชีพสำคัญได้แก่ การทำสวนมะพร้าว มีเนื้อที่ปลูกมะพร้าว 115,670 ไร่ การเพาะปลูกพืชไร่และทำสวนผัก การประมงน้ำเค็ม การทำนาเกลือ การทำอุตสาหกรรมต่อเนื่องประมง

จังหวัดสมุทรปราการ มีพื้นที่ 990.46 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นนาและสวน จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ.2503 มี 230,884 คน แบ่งการปกครองเป็น 4 อำเภอ อาชีพที่สำคัญคือ การเกษตรกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์ และการอุตสาหกรรม

จังหวัดสุรินทร์ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 420 กิโลเมตร มีพื้นที่ 10,201.163 ตารางกิโลเมตร สูงจากระดับน้ำทะเล 1,500-1,800 ฟุต ภูมิประเทศแบ่งเป็น 2 ตอน มีทั้งที่ราบและภูเขาสลับซับซ้อน แบ่งการปกครองเป็น 8 อำเภอ การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ได้แก่ การทำนา ทำไร่

จังหวัดสิงห์บุรี มีพื้นที่ 841.779 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 5 อำเภอ จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ.2504 มี 157,048 คน การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ได้แก่ การเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ การจับสัตว์น้ำจืด การอุตสาหกรรม เช่น ทำปูนขาว ทำเครื่องใช้ดินเผา

จังหวัดสมุทรสาคร มีเนื้อที่ 839.867 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 3 อำเภอ จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ.2505 มี 172,528 คน อาชีพส่วนใหญ่ได้แก่ การประมงน้ำเค็ม การเลี้ยงเป็ด ทำนาเกลือ ทำสวนจากและเผาถ่าน นอกจากนี้ก็มีการทำสวนมะพร้าว

จังหวัดศรีสะเกษ มีเนื้อที่ 8,813.150 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจาก กรุงเทพมหานคร 515 กิโลเมตร ภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง พื้นดินปนทราย มีป่าดิบและภูเขา อากาศร้อนจัดหนาวจัด ลมนำสำคัญไค้แก ลมนำมล ลมหนาว ลมหนาว ลมหนาว ลมหนาว ทรัพยากรธรรมชาติไค้แก ป่าไม้ แร่เงิน เพชร พลอย การปกครองแบ่งเป็น 7 อำเภอ กับ 1 กิ่ง ประชากรจากสถิติ พ.ศ.2503 มี 599,969 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ หนังสือมีแผนที่ ขงประจำจังหวัด และภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

สนธิ เงินยวง ของที่ 71 จังหวัด หอสมุดกลาง 09, 2512, 419 หน้า.

แนะนำสิ่งที่ เป็นจุดเด่นและน่าสนใจของแต่ละจังหวัด ให้เนื้อหาอย่างสั้นๆ บอกความหมายของชื่อจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต อาชีพของพลเมือง การคมนาคม การแบ่งเขตการปกครอง และแนะนำสถานที่สำคัญที่ควรท่องเที่ยว

สนธิ เงินยวง นำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด พิศายาการ 2508, 192 หน้า.

แนะนำจังหวัดต่างๆอย่างสังเขป โดยให้เนื้อหาในเรื่องต่อไปนี้ ที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศ เส้นทางคมนาคมจากกรุงเทพมหานคร ไปยังจังหวัดนั้นๆ รายชื่ออำเภอ อาชีพของพลเมือง ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ สถานที่ควรชม ทั้งในด้านการปฐมนิสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่งดงามตามธรรมชาติ บอกที่ตั้ง ศาลากลางจังหวัด และความหมายของชื่อแต่ละจังหวัดด้วย

มีแผนที่และภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

สุธีร์ ฅ ปาสัก นำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด บันดาลสาส์น 2515, 524 หน้า.

เนื้อหาของหนังสือให้ข้อมูลแต่ละจังหวัดอย่างสั้นๆ โดยแบ่งตามภาค ในเรื่องต่อไปนี้ คือ เนื้อที่ จำนวนประชากรและอัตราเฉลี่ยต่อตารางกิโลเมตร อาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ การแบ่งเขตการปกครอง การคมนาคม การประกอบอาชีพ และแนะนำสถานที่ที่น่าสนใจ

หนังสือมีแผนที่แสดงอาณาเขตแต่ละจังหวัด และใช้สถิติจากกรมการปกครอง

สุพร สิริพัฒน์ ของศิริสะเกษ โรงพิมพ์ ส.พยุพพงศ์ 2514, 239 หน้า.

ผู้เขียนเขียนขึ้นตามความประสงค์ของนายก้าเงิง สุรการ ผู้ว่าราชการ
จังหวัดศรีสะเกษ ที่ต้องการให้มีหนังสือให้ความรู้เรื่องจังหวัดศรีสะเกษ โดยแนะนำ
สิ่งที่น่าสนใจและเป็นจุดเด่นของจังหวัด เนื้อหาเน้นไปทางความเป็นมา
และโบราณคดี แต่ก็แทรกข้อมูลใหม่ประโยชน์ในแง่วิทยาศาสตร์

จังหวัดศรีสะเกษมีเนื้อที่ 8,813 ตารางกิโลเมตร อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-อุบลราชธานี 515 กิโลเมตร
มีประชากรประมาณ 800,000 คน แบ่งการปกครองเป็น 8 อำเภอ 1 ถึง 126 ตำบล
1,182 หมู่บ้าน อาชีพของราษฎรคือการทำนา ปลูกข้าวโพด ปอ หอม กระเทียม
และพืชไร่อื่นๆ เลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ การเดินทางไปจังหวัดศรีสะเกษ
ไปได้ทั้งทางรถไฟและรถยนต์

จังหวัดศรีสะเกษมีปราสาทและปรางค์ต่างๆ มากมายจนเป็นสัญลักษณ์
สภาพทั่วไปของจังหวัดค่อนข้างแห้งแล้ง ถนนสายที่สำคัญ คือถนนสายศรีสะเกษ-
กันทรลักษณ์ มีระยะทาง 63 กิโลเมตร สิ่งที่น่าสนใจคือ อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำคำ
และโรงงานอุตสาหกรรมสองข้างถนน เช่น โรงสีข้าว โรงอึกปอ ประมาณหลัก
กิโลเมตรที่ 28 มีป่าสนสองใบขึ้นหนาแน่น กรมป่าไม้ได้ตั้งสถานีทดลองห้วยทา
และประกาศเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีเนื้อที่ทั้งหมด 141,250 ไร่ ทดลองปลูก
สนชนิดต่างๆ ขึ้น เช่น สนจีน สนใบเคียว สนสามใบ ประมาณหลักกิโลเมตร
ที่ 33 มีโรงเรียนฝึกอบรมอาชีพในทางเกษตรกรรม ทดลองปลูกพืชพันธุ์ต่างๆ
มีหมู่บ้านพัฒนาตัวอย่าง โรงเรียนฝึกอาชีพทอผ้าด้วยกี่กระตุก เป็นคน
แหล่งที่คนสมบรูณ์ที่สุดอยู่เลยป่าสนและศูนย์พัฒนาการไปเล็กน้อย เรียกว่า กงคินแดง
เป็นแหล่งที่มีคนคี่ ปลูกพืชผลใจองงาม ไร่ข้าวเป็นแหล่งข้าวโพดที่กว้างใหญ่
นับแสนไร่ กลุ่มอาณาเขตอำเภอกันทรลักษณ์ส่วนบนทั้งหมดไปถึงอำเภอขุนหาญ
อำเภอเมือง และอำเภอกันทรารมย์บางส่วน ปัจจุบันนี้อำเภอกันทรลักษณ์จัดว่า
เป็นอำเภอชั้นเอก มีความสำคัญในทางเศรษฐกิจ การเมือง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

ทายเลมมีภาคผนวก บอกประวัติหมู่บ้านอย่างสั้นๆ ซึ่งหมู่บ้านส่วนใหญ่
ตั้งขึ้นตามทรัพยากรที่มีอยู่ในหมู่บ้านนั้น เช่น บ้านตะเคียน บ้านหนองบัว
บ้านขี้เหล็ก เป็นต้น

หนังสือมีแผนผัง และภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

เสรี เปรมฤทัย เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด ประมวลสารสัน 2515, 668 หน้า.

ผู้เขียนมุ่งหมายจะแนะนำจังหวัดต่างๆ ทั้ง 71 จังหวัด โดยกล่าวถึง
แต่ละภาคตามที่ทางราชการได้แบ่งภาคการปกครอง เป็น 9 ภาค ในแต่ละจังหวัด
ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางคมนาคมที่นักท่องเที่ยวควรใช้ในการเดินทาง และการ
คมนาคมภายในตัวจังหวัด แนะนำประวัติความเป็นมาของเมือง สถานที่สำคัญใน
ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี สถานที่สวยงามทางธรรมชาติ ลักษณะภูมิประเทศ
อาณาเขต การปกครอง การประกอบอาชีพ จำนวนประชากรจากสถิติ พ.ศ. 2512

ผู้เขียนให้รายละเอียดสภาพของจังหวัด สถานที่สำคัญ สภาพเศรษฐกิจ
และสิ่งที่ควรรู้แต่พอสังเขป

หนังสือมีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ แสดงสถานที่สำคัญครบทุกจังหวัด

เสลา เรขะรุจิ เที่ยว 71 จังหวัด ไทยน้อย (นามแฝง) แพร่พิทยา 2517,
2 เลม.

ผู้ประพันธ์เป็นนักเขียนสารคดีและโบราณคดี ได้เขียนเรื่องนี้ขึ้นจากประสบการณ์
ที่ตระเวนไปเยี่ยมจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศในฐานะนักหนังสือพิมพ์ เพื่อนำเอา
ความเป็นอยู่และสภาพการณ์ในแต่ละจังหวัดตามความเป็นจริงที่ได้พบ และจาก
การสัมภาษณ์ มาเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ "พิมพ์ไทย" เป็นเวลาติดต่อกัน
เกือบสามปี และสำนักพิมพ์แพร่พิทยาได้นำมาจัดพิมพ์รวมเล่ม

เนื้อหาของหนังสือให้ความรู้ทางภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยวทั่วประเทศไทย
โดยกล่าวถึงจุดเด่นหรือสิ่งที่น่าสนใจของแต่ละจังหวัดในช่วงที่ผู้เขียนไปพบมา
คือ ระหว่าง พ.ศ. 2512-2514 เรื่องต่างๆ มีดังต่อไปนี้ คือ

สภาพความเป็นอยู่ของชาวประมง ที่หมู่บ้านปากน้ำประแสร์ อำเภอกาญจน
จังหวัดระยอง

สภาพของอำเภอยโสธร เมื่อยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัด
เรื่องราวของอำเภอนาว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สภาพของกบฏ เป็นก่อนที่จะกลายมาเป็นตำบลกลางกอง
การเดินทางตามทางหลวงสายที่ 21 จาก สระบุรี ถึง เพชรบูรณ์

สภาพของ เกาะเสม็ด หรือเกาะแก้วพิสดาร จังหวัดระยอง
การเดินทางสายแม่สอด-อุ้มผาง

การทำสวนผลไม้ ที่เขาสระบาป จังหวัดจันทบุรี

การเดินทางไปเขาลูกช้าง จังหวัดเพชรบุรี

สภาพความเป็นอยู่ของลาวโซ่ง ที่ตำบลบางกุ้ง จังหวัดสุพรรณบุรี

สภาพของตำบลบางหักและทุ่งหลวง จังหวัดราชบุรี

สภาพของหมู่บ้านชัยป่าหวาย จังหวัดราชบุรี

สภาพของตำบลคลองลึก จังหวัดปราจีนบุรี

การเดินทางตามเส้นทางหลวงสายกรุง เทพฯ-อรัญญประเทศ

สภาพของตำบลทะเลชุบศร จังหวัดลพบุรี

การเดินทางไปเมืองพระรถ จังหวัดปราจีนบุรี

การประกอบอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ที่จังหวัดราชบุรี

สภาพของอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

สภาพความเป็นอยู่ของชาวอำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด

การเดินทางไปเขาวังพระจันทร์ จังหวัดลพบุรี

สภาพของเขาคา และหมู่บ้านทุ่งทรายใหญ่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การเลี้ยงปลาเทโพและปลาสวาย ที่แม่น้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี

การประกอบอุตสาหกรรมทำครกหิน ที่ตำบลอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี

สภาพหมู่บ้าน ที่อ่าวบางสะพาน จังหวัดชลบุรี

การจับหอยหลอด ที่อำเภอแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม
 สภาพของเขาสองแคว อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
 สภาพของหาคบานหา อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
 การเดินทางไปเขาชนไก่ จังหวัดกาญจนบุรี
 สภาพของจังหวัดอุทัยธานี
 การเดินทางไปอัมรินทร์ หรือถ้ำนางนอน จังหวัดราชบุรี
 สภาพที่วัดชาวคำบลานแปง และตำบลบันไร จังหวัดสิงห์บุรี
 การทำนาเกลือ ที่ตำบลนาเกลือ จังหวัดสมุทรปราการ
 สภาพของอำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 การเดินทางไปเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา
 ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
 สภาพของหมู่บ้านกะหราง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
 การเดินทางไปผาเง็ก จังหวัดชัยภูมิ
 สภาพของตำบลอุตะเภา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
 แหล่งทรัพยากร ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 สภาพของหาดหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 สภาพของอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
 แหล่งอุตสาหกรรมเหล็ก ที่ตำบลทาลาน จังหวัดสระบุรี
 สภาพของจังหวัดเพชรบูรณ์
 การทำฟาร์มหอยนางรม ที่ตำบลปากน้ำปราณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 เนื้อหาของหนังสือบรรยายถึง เรื่องเหล่านี้样样 มีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

ไสว นิยมจันทร์ คู่มือเพื่อศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดตามทางรถไฟสายใต้
พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์ประเสริฐสิน 2499, 248 หน้า.

แนะนำการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดต่างๆ 20 จังหวัดตามทางรถไฟ
ใต้แก่ จังหวัดธนบุรี นครปฐม กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์
ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี กระบี่ ตรัง ภูเก็ต พังงา นครศรีธรรมราช
พัทลุง สตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส

แต่ละจังหวัดให้เนื้อหาในเรื่องลักษณะภูมิประเทศ สภาพบ้านเมือง
และประวัติความเป็นมา แล้วแนะนำสถานที่สำคัญที่ควรชม
ผู้เขียนได้เดินทางไปตามจังหวัดเหล่านี้ และเล่าถึงสภาพต่างๆ ที่พบเห็น
จากประสบการณ์ สรุปสิ่งที่น่าสนใจอย่างย่อๆ มีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

หวน พันธุพันธ์ พิน္ณโลกของเรา วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิน္ณโลก 2514; 195 หน้า.

ผู้เขียนมุ่งหมายแนะนำเรื่องราวของจังหวัดพิน္ณโลก ในคำณสถานที่
โบราณวัตถุสถานและประวัติศาสตร์ แต่เนื้อหาของหนังสือได้แทรกข้อมูลด้านภูมิศาสตร์
เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ด้วย

จังหวัดพิน္ณโลกมีเนื้อที่ 9,659 ตารางกิโลเมตร มีแม่น้ำสำคัญ 2 สาย คือ
แม่น้ำน่านและแม่น้ำยม ภูมิประเทศส่วนมากเป็นภูเขา มีที่ราบอยู่ตามลุ่มแม่น้ำ
มีประชากรจากสถิติ พ.ศ. 2512 จำนวน 496,096 คน อาชีพส่วนใหญ่คือทำนา
โดยมีเนื้อที่นาถึง 863,824 ไร่ รองลงมาคือทำไร่ มีเนื้อที่ทำไร่ 422,476 ไร่
นอกจากนี้ก็มีอาชีพการประมง การทำป่าไม้ และหาของป่า ปัจจุบันพิน္ณโลกแบ่ง
การปกครองเป็น 7 อำเภอ 1 กิ่ง แต่ละอำเภอบอกรายชื่อหมู่บ้าน ตำบล และวัด
บอกชื่อถนนในเขตเทศบาลเมือง ชื่อสถานีรถไฟในท้องที่ต่างๆ แม่น้ำลำคลอง
และท้องที่ลำนํ้าไหลผ่าน ชื่อบึง หนอง ภูเขาในท้องที่ของจังหวัด โดยแยกกล่าว
แต่ละอำเภออย่างละเอียด

ท้ายเล่มมีภาคผนวก ลิลิตพ่ายฟ้า พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เฉพาะตอนพรรณนาถึง เมืองพิษณุโลก
มีบรรณานุกรม บรรณานุกรมเรื่อง แผนที่แสดงบริเวณจังหวัด แผนที่แสดง
เขตเทศบาลเมือง และภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

ทวน พินิจพันธ์ ลพบุรีที่นารุ พิมพ์ครั้งที่ 2 โอเคียนสโตร์ 2515, 360 หน้า.

เนื้อหาของหนังสือแนะนำจังหวัดลพบุรี โดยกล่าวถึงลพบุรีในอดีต
ตั้งแต่แรกเริ่มสมัยทวารวดี สุโขทัย อยุธยา ชนบุรี จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์
แล้วจึงนำเที่ยวสถานที่ต่างๆ แนะนำตำบล อำเภอ แม่น้ำลำคลอง และผลิตผล
ที่มีชื่อเสียงของจังหวัด

ลพบุรีมีเนื้อที่ประมาณ 6,504 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศมีทั้งที่ราบลุ่ม
และป่าเขา มีประชากรจากสถิติ-พ.ศ.2509 จำนวน 441,000 คน แบ่งเขต
การปกครองเป็น 6 อำเภอ ราษฎรส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ทำไร่ ทำสวน
พืชไรที่สำคัญคือ ข้าวโพด ซึ่งมีมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ข้าวฟ่าง
ถั่วเขียว และละหุ่ง ผลไม้ที่มีมากคือน้อยหน่า ทรัพยากรธรรมชาติมีหลายอย่าง
เช่น ป่าไม้ แร่เหล็ก ดินขาวสำหรับทำดินสอพอง

แม่น้ำลำคลองในจังหวัดลพบุรี บางแห่งมีน้ำไหลตลอดปี บางแห่งขึ้นเขิน
และมีน้ำมากเฉพาะฤดูน้ำหลาก ที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำลพบุรี แม่น้ำป่าสัก

การเดินทางไปลพบุรีสะดวกทั้งทางรถไฟและรถยนต์ ลพบุรีอยู่ห่างจาก
กรุงเทพมหานครตามทางรถไฟ 133 กิโลเมตร ตามทางรถยนต์ 158 กิโลเมตร
มีบรรณานุกรม บรรณานุกรม แผนที่ และภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

หวน พันธุพันธ์ อ่าวทองของเรา พิมพ์ครั้งที่ 2 โอเคียนสโตร์ 2514, 282 หน้า.

ผู้เขียนมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดอ่างทอง ได้รวบรวมข้อเท็จจริงและ
รายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับจังหวัดกันขึ้น โดยเนื้อเรื่องแบ่งออกได้เป็นส่วนๆ คือ
ส่วนที่เกี่ยวกับอดีต ส่วนที่เป็นปัจจุบัน และส่วนที่เกี่ยวกับสถานที่สำคัญ

อ่างทองในอดีต ไกล่กลางถึงความเป็นมาตั้งแต่สมัยทวารวดี จนถึง
สมัยรัตนโกสินทร์

อ่างทองในปัจจุบัน กล่าวถึงที่ตั้งซึ่งอยู่ริมฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา
มีเนื้อที่ 1,101.63 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม ไม่มีป่าไม้
หรือภูเขา ในฤดูน้ำหลากน้ำจะไหลมาจากแม่น้ำลำคลองเข้าท่วมพื้นที่ทั่วไป
มีแม่น้ำสำคัญคือ แม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำน้อย การปกครองแบ่งเป็น 7 อำเภอ
มีประชากรประมาณ 205,685 คน การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ได้แก่ การทำนา
ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ จับปลา ส่วนอุตสาหกรรมในครอบครัว มีการทำ
สิ่งของเครื่องใช้ควยหวาย ทำเครื่องจักสาน นอกจากนี้ก็มีการทำเครื่องปั้นดินเผา
ทำอิฐ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่เก่าแก่มาก ส่งไปขายเกือบทั่วประเทศ

การคมนาคมจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์สะดวก ระยะทาง 117 กิโลเมตร
ส่วนทางเรื่อนั้นส่วนมากเป็นการบรรทุกสินค้า

ส่วนที่เกี่ยวกับสถานที่สำคัญ โดยยกอำเภอแต่ละอำเภอขึ้นมาแจกแจง
ว่ามีสิ่งน่าสนใจอะไรบ้าง รวบรวมชื่อวัดร้าง พระเครื่อง และรายละเอียด
เกี่ยวกับแม่น้ำลำคลอง

มีบรรณานุกรม บรรณานุกรม และภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้ามี่วิธีการ ดังนี้

การคัดเลือกหนังสือ

โคสำรวจหนังสือห้อง เทียบของไทยที่พิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2494-2518 โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือที่จะนำมาทำการประเมินค่า เฉพาะหนังสือที่ให้เนื้อหาต่อไปนี้

1. ให้ความรู้ในทางภูมิศาสตร์กายภาพ โดยให้เนื้อหาเกี่ยวกับที่ตั้งของสถานที่ต่าง ๆ และลักษณะทางธรรมชาติทั่วไป
2. ให้ความรู้ในทางภูมิศาสตร์วัฒนธรรม โดยให้เนื้อหาเกี่ยวกับ ทรัพยากร การประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ และการปกครอง

ทั้งนี้ได้กำหนดให้หนังสือแต่ละเรื่องมีเนื้อหาถึงกล่าว ไม่น้อยกว่าครึ่งของเนื้อหาทั้งหมดของหนังสือเรื่องนั้นๆ และจากการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ปรากฏผลว่า ได้หนังสือห้อง เทียบที่จะนำมาทำการประเมินค่าครั้งนี้ จำนวน 44 ชื่อเรื่อง

การจัดทำสาระสังเขปหนังสือห้อง เทียบของไทย

เมื่อกัดเลือกหนังสือตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้จำนวน 44 ชื่อเรื่องแล้ว จึงจัดทำสาระสังเขปแบบให้ความรู้ โดยแต่ละเรื่องจะให้รายละเอียดทางบรรณานุกรม คือ บอกชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ ปีที่จัดพิมพ์ และสิ่งจำเป็นอื่นๆ ที่เห็นว่าสำคัญแล้วจึงให้เนื้อหาย่อๆ โดยสรุปเฉพาะด้านภูมิศาสตร์ของหนังสือเรื่องนั้นๆ

การเลือกกลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์สังกัดวิทยาลัยครูทั่วประเทศ 36 แห่ง ปีการศึกษา 2520 จำนวน 160 คน ซึ่งในครั้งแรก ผู้วิจัยได้สำรวจจำนวนประชากรจากแผนกทะเบียน กองการเจ้าหน้าที่ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประมาณ 190 คน ครั้นเมื่อส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร ปรากฏว่าจำนวนประชากรไม่ตรงกับที่รวบรวมได้ในครั้งแรก เนื่องจากมีอาจารย์โยกย้าย

หรือเปลี่ยนไปสอนวิชาอื่น หรือลาศึกษาต่อบาง ทำให้จำนวนประชากรคลาดเคลื่อน
เหลือประมาณ 160 คนคั้งกล่าว

วิทยาลัยครู 36 แห่ง มีดังนี้

1. วิทยาลัยครูจันทระเกษม 2. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 3. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
4. วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ 5. วิทยาลัยครูพระนคร 6. วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยการณ
7. วิทยาลัยครูธนบุรี 8. วิทยาลัยครูเทพสตรี 9. วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
10. วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม 11. วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ 12. วิทยาลัยครูกำแพงเพชร
13. วิทยาลัยครูนครสวรรค์ 14. วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ 15. วิทยาลัยครูเชียงใหม่
16. วิทยาลัยครูเชียงราย 17. วิทยาลัยครูลำปาง 18. วิทยาลัยครูยะลา
19. วิทยาลัยครูสงขลา 20. วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช 21. วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
22. วิทยาลัยครูภูเก็ต 23. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา 24. วิทยาลัยครูจันทบุรี
25. วิทยาลัยครูนครปฐม 26. วิทยาลัยครูจอมบึง 27. วิทยาลัยครูกาญจนบุรี
28. วิทยาลัยครูเพชรบุรี 29. วิทยาลัยครูอุตรธานี 30. วิทยาลัยครูสกลนคร
31. วิทยาลัยครูเลย 32. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี 33. วิทยาลัยครูมหาสารคาม
34. วิทยาลัยครูนครราชสีมา 35. วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ 36. วิทยาลัยครูสุรินทร์

การใช้เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยรวบรวมขึ้นจากหลักเกณฑ์
การประเมินกาหนังสือ พร้อมทั้งบรรณนิทัศน์สังเขปของหนังสือที่ปรากฏในแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลนี้ เป็นการสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อ
หนังสือทองเที่ยวของไทยในคานต่าง ๆ 5 คาน คือ วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ
สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่มุมศาสตร์ ขอเท็จจริงทางภูมิศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ
โดยให้ระบุความเห็นเกี่ยวกับ คุณค่าของหนังสือทองเที่ยวของไทยแต่ละเรื่อง

0 1 2 3 4
HMM

0 1 2 3 4

0.00-1.50
1.60-2.

0 1 2 3 4 64

-0.1.9

และแต่ละงาน ตามมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 0-49
ปานกลาง น้อย (Best, 1961 : 175) โดยถือเกณฑ์การตอบ ดังนี้ 1-19
2-3

- ของ 1 หมายถึง มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ น้อย
- ของ 2 หมายถึง มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ปานกลาง
- ของ 3 หมายถึง มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ มาก

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินค่า ผู้วิจัยรวบรวมขึ้นจากหลักเกณฑ์การประเมินค่า
หนังสือท่องเที่ยวของ เฮนส์ (Haines, 1956 : 317-320) และหนังสืออื่นๆ ที่
กล่าวไว้ในบทที่ 2 ซึ่งได้อ้างอิงเกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

2. บรรณนิทัศน์สังเขป

เป็นบรรณนิทัศน์สังเขปบอกเนื้อหาของ ของหนังสือท่องเที่ยวของไทย
44 เรื่อง เพื่อเป็นการทบทวนความทรงจำของผู้ตอบ เกี่ยวกับหนังสือเรื่องนั้นๆ
แบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แสดงไว้ในภาคผนวกของ
ปฏิญานี้เรียบร้อยแล้ว

การประเมินค่าหนังสือ

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประเมินค่าโดยผู้วิจัย และโดยกลุ่มประชากร

ก. ผู้วิจัยประเมินค่า กระทำดังนี้

- ก. พิจารณาน้ำหนักของแต่ละเรื่อง พร้อมทั้งบันทึกรายละเอียดต่างๆ
ที่จำเป็น ตลอดจนลักษณะพิเศษของหนังสือเรื่องนั้นๆ
- ข. ใ้คะแนนหนังสือแต่ละเรื่องตามหลักเกณฑ์การประเมินค่าที่กำหนดไว้

2. กลุ่มประชากรประเมินค่า

ผู้วิจัยให้กลุ่มประชากร คือ อาจารย์บัณฑิตวิทยาลัยของ
วิทยาลัยครู 36 แห่ง จำนวน 160 คน เป็นผู้ประเมินค่า โดยให้ตอบเฉพาะ
หนังสือเรื่องที่เคยอ่านเท่านั้น

การรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบไปด้วยข้อมูลของผู้วิจัย และของ
อาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์

สำหรับข้อมูลของอาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยัง
วิทยาลัยครูแต่ละแห่งทางไปรษณีย์ และในการรับแบบสอบถามคืนนั้น ในกรุงเทพมหานคร
และจังหวัดใกล้เคียง ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยผ่านอาจารย์หัวหน้า
ภาควิชาของวิทยาลัยครู และไ้ไ้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่
15 สิงหาคม ถึงวันที่ 28 ตุลาคม 2520 ไ้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 114 ชุด
คิดเป็นร้อยละ 71.25

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามไ้แล้ว ผู้วิจัยกระทำดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. แจกแจงความถี่ของข้อมูล
3. นำข้อมูลความถี่มาคำนวณหาถ้อยคำของ โดยให้ถ้อยคำถ้อยคำ
มีความหมายดังนี้

น้อย = 1

ปานกลาง = 2

มาก = 3

4. รวมผลลัพธ์ของผลคูณจากข้อ 3 ทั้ง 3 ของ แล้วหาค่าเฉลี่ย

โดยสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของหนังสือแต่ละเรื่อง

$\sum X$ = ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N = จำนวนคนที่ประเมินค่าหนังสือเรื่องนั้น

5. นำค่าเฉลี่ยของหนังสือแต่ละเรื่อง แปลความหมายโดยถือเกณฑ์การประมาณค่า ดังนี้

2.50 - 3.49	หมายความว่า มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ มาก
1.50 - 2.49	หมายความว่า มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ปานกลาง
0.50 - 1.49	หมายความว่า มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ น้อย

6. นำคะแนนของผู้วิจัย และค่าเฉลี่ยของอาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ เสนอเป็นตารางแสดงให้เห็นคุณสมบัติของหนังสือแต่ละเรื่อง พร้อมทั้งแปลความหมายของขอมูลนั้นๆ

7. นำระดับคุณสมบัติแต่ละด้านของหนังสือทุกเรื่อง แสดงให้เห็นเป็นตารางรวม

8. นำจำนวนผู้อ่านหนังสือแต่ละชื่อเรื่องมาแสดงให้เห็นเป็นลำดับ

๐-1

01.1-2

2.1-3

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินค่าหนังสือท่องเที่ยวของไทย ผู้วิจัยและอาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ เป็นผู้ประเมิน ค่าเฉลี่ยที่ได้เสนอเป็นตารางแสดงให้เห็นคุณสมบัติของหนังสือแต่ละเรื่อง พร้อมทั้งแปลความหมายของข้อมูล โดยจะอภิปรายเฉพาะข้อมูลความคิดเห็นของผู้วิจัย กับของอาจารย์แตกต่างกัน และข้อมูลที่เป็นลักษณะพิเศษของหนังสือเรื่องนั้น

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ภูกระดึง
ของ กมล ฉายาวัดนะ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 43 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.35	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.16	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในภูมิศาสตร์	2.00	2.40	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์	2.00	2.44	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	2.00	1.90	ปานกลาง

จากตาราง 1 แสดงว่าหนังสือเรื่องภูกระดึง มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1. วิธีการเขียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เขียนได้เหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 2, 3, 4, 5. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ สาระสำคัญของเนื้อหาในภูมิศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง 71 จังหวัด 3 อันดับ 4
ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 48 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.46	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.17	มาก-ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.40	ปานกลาง
4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.47	มาก-ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.44	มาก-ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่าหนังสือเรื่อง 71 จังหวัด 3 อันดับ 4 มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ขอ 1, 2, 4, 5. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะเด่นของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนเหมาะสม
กับที่เป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยว ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบเป็นผู้มีความรู้ มีผลงานแพร่หลาย
ในขอเท็จจริงเป็นที่เชื่อถือได้ มีภาพประกอบ และแผนที่ ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่า
อยู่ในระดับปานกลาง

ขอ 3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็น
ว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง 71 จังหวัดทุก 6 อันดับ 6
ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 40 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.30	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.40	มาก-ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.65	ปานกลาง-มาก
4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.60	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.58	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่าหนังสือเรื่อง 71 จังหวัดทุก 6 อันดับ 6 มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1, 2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า
อยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยว ผู้เขียน
หรือผู้รับผิดชอบมีคุณวุฒิ มีผลงานแพร่หลาย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับ
ปานกลาง

ข้อ 3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับ
ปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก

ข้อ 4, 5. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัย
และอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือให้ขอเท็จจริงเป็นที่เชื่อถือได้ มีภาพประกอบ
และแผนที่

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
ของ กิตติพงษ์ สุชาติ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 58 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.48	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.28	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	3.00	2.66	มาก
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.60	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.52	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าหนังสือเรื่องอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1. วิธีการเขียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็น
หนังสือประเภทท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า
อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3, 4, 5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือ
ให้เนื้อหาและส่งเสริมความรู้ในแง่วิทยาศาสตร์มาก ข้อเท็จจริงเป็นที่เชื่อถือได้
มีภาพประกอบทั้งภาพสี และภาพขาวดำ

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ของดีในเมืองไทย
ของ เกียรติศักดิ์ พิษนาคะ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 30 คน	
1. วิธีการ เขียน	2.00	2.00	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	1.93	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	1.00	2.07	น้อย-ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.03	ปานกลาง
5. ลักษณะ เค้นของหนังสือ	1.00	1.53	น้อย-ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าหนังสือเรื่องของดีในเมืองไทย มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1, 2, 4. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3, 5. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และลักษณะ เค้นของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย คือให้เนื้อหาทางวิทยาศาสตร์น้อย หนังสือไม่มีภาพประกอบ ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เทียวทั่วเมืองไทย
ของ คณะประมวลสาส์น

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตาม เกณฑ์
		อาจารย์ 33 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	2.03	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	1.94	มาก-ปานกลาง
3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง ภูมิศาสตร์	3.00	2.21	มาก-ปานกลาง
4. ขอเท็จจริงทาง ภูมิศาสตร์	3.00	2.39	มาก-ปานกลาง
5. ลักษณะ เคนของหนังสือ	1.00	1.79	น้อย-ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เทียวทั่วเมืองไทย มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

- ข้อ 1. วิธีการเขียน ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง
- ข้อ 2,3,4. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง ภูมิศาสตร์ และขอเท็จจริงทาง ภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบได้แก่ฝ่ายวิชาการของสำนักพิมพ์ประมวลสาส์น ซึ่งมีผลงานแพร่หลาย
- ข้อเท็จจริงเชื่อถือได้ ให้สาระ เนื้อหาทาง ภูมิศาสตร์มาก ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง
- ข้อ 5. ลักษณะ เคนของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย ไม่มีภาพประกอบหรือเครื่องช่วยส่ง เสริม เนื้อหา ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง สมุทรปราการ
ของ เฉลิม สุขเกษม

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 25 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	1.84	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.36	มาก-ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	3.00	2.64	มาก
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.56	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.60	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่าหนังสือเรื่องสมุทรปราการมีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1. วิธีการเขียน ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่อยู่ในระดับมาก คือผู้เขียนมีผลงานคนควาทางดานนี้ และผู้รับผิดชอบได้แก่มูลนิธิเสรีบูร โทเศศ เป็นมูลนิธิที่มีผลงานมีชื่อเสียงแพร่หลาย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3,4,5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่อยู่ในระดับมาก คือให้เนื้อหาสาระความรทางวิทยาศาสตร์มาก ข้อเท็จจริงเชื่อถือได้ มีภาพประกอบ มีข้อความอธิบายเพิ่มเติมช่วยสงเสริมเนื้อหา และบอกรายข้อหนังสือประกอบการคนควา

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ประวัติเมืองสำคัญ
ของ ตรี อมาตยกุล

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 38 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.21	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.50	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	3.00	2.55	มาก
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.60	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.60	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่าหนังสือเรื่องประวัติเมืองสำคัญ มีคุณสมบัติแต่ละด้าน
ดังนี้

ข้อ 1. วิธีการเขียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเขียนได้เหมาะสมกับเป็นหนังสือ
ท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 2,3,4,5. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่
วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์
มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือผู้เขียนเป็นผู้มีความรู้ มีประสบการณ์และผลงานแพร่หลาย
หนังสือมีเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาก ในข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้
มีภาพประกอบ และแผนผัง

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เมืองทองของไทย
ของ ตรี อมาตยกุล

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตาม เกณฑ์
		อาจารย์ 42 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.24	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.51	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	3.00	2.70	มาก
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.70	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.60	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่าหนังสือเรื่องเมืองทองของไทย มีคุณสมบัติแต่ละด้านดังนี้

ข้อ 1. วิธีการเขียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเขียนได้เหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 2,3,4,5. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือผู้เขียนเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีประสบการณ์และผลงานแพร่หลาย หนังสือมีเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ในข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ และมีภาพประกอบชัดเจน

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เมืองเหนือและเมืองใต้
ของ ศรี อมาตยกุล

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 45 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.20	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.62	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	3.00	2.67	มาก
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.69	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.62	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เมืองเหนือและเมืองใต้ มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1. วิธีการเขียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเขียนได้เหมาะสมกับเป็นหนังสือ
ประเภทท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง
ข้อ 2,3,4,5. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์
ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็น
ว่าอยู่ในระดับมาก คือผู้เขียนเป็นผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์และผลงานแพร่หลาย
หนังสือมีเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ให้ข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ และ
มีภาพประกอบชัดเจน

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เชียงใหม่และภาคเหนือ
ของ บุญช่วย ศรีสวัสดิ์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตาม เกณฑ์
		อาจารย์ 37 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.57	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.62	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	3.00	2.49	มาก-ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.49	มาก-ปานกลาง
5. ลักษณะ เกณฑ์ของหนังสือ	3.00	2.38	มาก-ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เชียงใหม่และภาคเหนือ มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1,2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์
มีความเห็นวว่าอยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวมาก
ผู้เขียนเป็นผู้มีประสบการณ์และผลงานแพร่หลาย

ข้อ 3,4,5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะ เกณฑ์ของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นวว่าอยู่ในระดับมาก คือให้เนื้อหาสาระ
และส่งเสริมความรู้ในแง่วิทยาศาสตร์มาก ข้อเท็จจริงเชื่อถือได้ มีภาพประกอบ แผนที่
เชิงอรรถ และบอกรายชื่อหนังสือประกอบการค้นคว้า ส่วนอาจารย์มีความเห็นว
อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย
ของ ประพัฒน์ ตรีณรงค์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 36 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	2.49	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.28	มาก-ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.53	ปานกลาง-มาก
4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.58	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	2.00	2.61	ปานกลาง-มาก

จากตาราง 12 แสดงว่าหนังสือเรื่องศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

- ข้อ 1. วิธีการเขียน ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง
- ข้อ 2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือผู้เขียน
มีประสบการณ์และผลงานแพร่หลาย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง
- ข้อ 3, 5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ
ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก
- ข้อ 4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า
อยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ของดี 71 จังหวัด
ของ ประยูร พิศนาคะ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 29 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	1.76	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	1.69	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	1.00	1.76	น้อย-ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	1.90	ปานกลาง
5. ลักษณะ เคนของหนังสือ	1.00	1.41	น้อย

จากตาราง 13 แสดงว่าหนังสือเรื่องของดี 71 จังหวัด มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1, 2, 4. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื้อหาทางดานนี้อยู่ในระดับน้อย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 5. ลักษณะ เคนของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับน้อย คือหนังสือไม่มีภาพประกอบหรือสิ่งช่วยส่งเสริมเนื้อหา

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ภูกระดึง
ของ ประเสริฐ วิทยารัฐ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตาม เกณฑ์
		อาจารย์ 51 คน	
1. วิธีการ เขียน	2.00	2.29	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.65	มาก
3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	3.00	2.70	มาก
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.69	มาก
5. ลักษณะ เคนของหนังสือ	1.00	2.00	น้อย-ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงว่าหนังสือเรื่องภูกระดึง มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1. วิธีการเขียน ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 2,3,4. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์

และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับมาก

คือ ผู้เขียนเป็นผู้มีความรู้ มีผลงานแพร่หลาย หนังสือให้เนื้อหาสาระทางวิทยาศาสตร์มาก
ข้อเท็จจริง เชื่อถือได้

ข้อ 5. ลักษณะ เคนของหนังสือ มีภาพประกอบเป็นภาพสี แต่ไม่ชัดเจน
ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ทองเที้ยวไปในประเทศไทย
ของ ปราณี วราทร

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 32 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.38	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.44	มาก-ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	3.00	2.78	มาก
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.81	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.81	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่าหนังสือเรื่องทองเที้ยวไปในประเทศไทย มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1,2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภททองเที้ยวมาก ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบได้แก่ ส่วนวิจัยทางวิชาการของธนาคารกรุงเทพ ซึ่งมีประสบการณ์และผลงานคนกวาทางคานนี้ ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3,4,5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือเนื้อหาและส่งเสริมความรู้ในแง่วิทยาศาสตร์มาก ข้อเท็จจริงเชื่อถือได้ รูปเล่มมีลักษณะดึงดูด มีแผนที่ และภาพประกอบเป็นภาพสี

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง กรุงเทพฯ ร.ศ.194
ของ ปราโมทย์ ทัศนสุวรรณ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 41 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.51	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.49	มาก-ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	1.88	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	1.76	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	1.00	1.63	น้อย-ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงว่าหนังสือเรื่องกรุงเทพฯ ร.ศ.194 มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1. วิธีการเขียน ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า เขียนได้
เหมาะสมกับเป็นหนังสือท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก

ข้อ 2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก
คือผู้เขียนเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในงานแขนงนี้ มีผลงานแพร่หลาย
ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3,4. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 5. ลักษณะเด่นของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย
มีภาพประกอบไม่ชัดเจน ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เชียงใหม่
ของ ปราโมทย์ หัตถนาสุวรรณ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตาม เกณฑ์
		อาจารย์ 64 คน	
1. วิธีการ เขียน	3.00	2.69	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.69	มาก
3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.13	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.06	ปานกลาง
5. ลักษณะ เกณฑ์ของหนังสือ	2.00	1.84	ปานกลาง

จากตาราง 17 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เชียงใหม่ มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้
ข้อ 1,2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์
มีความเห็นว่อยู่ในระดับมาก คือวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภท
ท่องเที่ยวมาก ผู้เขียนมีประสบการณ์ มีชื่อเสียงในงานแขนงนี้ และมีผลงานแพร่หลาย
ข้อ 3,4,5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะ เกณฑ์ของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เทียวทั่วไทยชุดที่ 1
ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติความเกณฑ์
		อาจารย์ 44 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.55	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.64	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.05	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.02	ปานกลาง
5. ลักษณะ เกณฑ์ของหนังสือ	3.00	2.45	มาก-ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เทียวทั่วไทยชุดที่ 1 มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1,2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์
มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวมาก
ผู้เขียนมีประสบการณ์ มีชื่อเสียงในงานแขนงนี้ และมีผลงานแพร่หลาย

ข้อ 3,4. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 5. ลักษณะ เกณฑ์ของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือ
รูปแบบมีลักษณะ เกณฑ์ และภาพประกอบมีทั้งภาพสีและภาพขาวดำ ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่า
อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เทียวภาคใต้
ของ ปราโมทย์ ทัศนาศุวรรณ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 61 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.66	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.62	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.08	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.07	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	2.00	1.75	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เทียวภาคใต้ มีคุณสมบัติแต่ละด้าน

ดังนี้

ข้อ 1, 2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์ มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวมาก ผู้เขียนมีประสบการณ์ มีชื่อเสียงในงานแขนงนี้ และมีผลงานแพร่หลาย

ข้อ 3, 4, 5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง แผ่นดินไทยสองข้าง
รางเหล็ก ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 32 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.53	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.44	มาก-ปานกลาง
3. สำคัญสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	1.97	ปานกลาง
4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	1.90	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	1.00	1.75	น้อย-ปานกลาง

จากตาราง 20 แสดงว่าหนังสือเรื่อง แผ่นดินไทยสองข้างรางเหล็ก
มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1. วิธีการเขียน ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า วิธีการเขียน
เหมาะสมกับ เป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก

ข้อ 2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก
คือผู้เขียนเป็นผู้มีประสบการณ์ มีชื่อเสียงในงานแขนงนี้ และมีผลงานแพร่หลาย
ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3, 4. สำคัญสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 5. ลักษณะเด่นของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย
คือมีภาพประกอบไม่ชัดเจน ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง แม่ของสอน
ของ ปราโมทย์ ทัศนาศุวรรณ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 45 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.67	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.60	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.09	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.02	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	2.00	1.87	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่าหนังสือเรื่องแม่ของสอน มีคุณสมบัติแต่ละด้าน

ดังนี้

ข้อ 1, 2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์ มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือท่องเที่ยวมาก ผู้เขียนมีประสบการณ์ เชี่ยวชาญในงานแขนงนี้ และมีผลงานแพร่หลาย

ข้อ 3, 4, 5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง สัจจพิภคาคติ
ของ ปราโมทย์ ทัศนสุวรรณ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 47 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.66	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.70	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.20	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.13	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	2.00	2.02	ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงว่าหนังสือเรื่องสัจจพิภคาคติ มีคุณสมบัติแต่ละด้าน
ดังนี้

ข้อ 1, 2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์
มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภท
ท่องเที่ยวมาก ผู้เขียนเป็นผู้ประกอบการ เชี่ยวชาญในงานแขนงนี้ และมีผลงาน
แพร่หลาย

ข้อ 3, 4, 5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง หอมกลิ่นทุเรียน ระยอง
จันทร์ ของ ปราโมทย์ ทัศนาศุวรรณ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้ วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 52 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.69	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.63	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	1.85	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	1.88	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	1.00	1.73	น้อย-ปานกลาง

จากตาราง 23 แสดงว่าหนังสือเรื่อง หอมกลิ่นทุเรียน ระยอง จันทร์
มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1,2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์
มีความเห็นวว่าอยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภท
ท่องเที่ยวมาก ผู้เขียนเป็นผู้มีประสบการณ์ เชี่ยวชาญในงานแขนงนี้ และมีผลงาน
แพร่หลาย

ข้อ 3,4. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง นำเที่ยว 14 จังหวัดภาคใต้
ของ เปรื่อง เรืองวิทย์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 26 คน	
1. วิธีการ เขียน	2.00	1.92	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	1.85	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	1.00	1.88	น้อย-ปานกลาง
4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	1.96	ปานกลาง
5. ลักษณะ เกณฑ์ของหนังสือ	2.00	1.69	ปานกลาง

จากตาราง 24 แสดงว่าหนังสือเรื่องนำเที่ยว 14 จังหวัดภาคใต้ มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1,2,4,5. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะ เกณฑ์ของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า
ให้ความรู้ในค่าน้อยในระดับน้อย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ทรัพย์สินของท่านอยู่ที่ไหน
ของ พจน์ พรหมกนก

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 20 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	2.25	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.05	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	3.00	2.50	มาก
4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.40	มาก-ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	1.00	1.40	น้อย

จากตาราง 25 แสดงว่าหนังสือเรื่องทรัพย์สินของท่านอยู่ที่ไหน มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ขอ 1, 2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์
มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ขอ 3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์
มีความเห็นว่าเนื้อหาสาระส่งเสริมความรู้ในแง่วิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับมาก

ขอ 4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าขอเท็จจริงที่เชื่อถือได้
อยู่ในระดับมาก บอกแหล่งอ้างอิงและขอหนังสือที่คนความาประกอบการเรียบเรียง
ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ขอ 5. ลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า
อยู่ในระดับน้อย คือไม่มีภาพประกอบหรือสิ่งช่วยส่งเสริมเนื้อหา

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เมืองพิจิตร
ของ พละ วัธโน

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตาม เกณฑ์
		อาจารย์ 24 คน	
1. วิธีการ เขียน	2.00	1.92	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.33	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.58	ปานกลาง-มาก
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.70	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.70	มาก

จากตาราง 26 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เมืองพิจิตร มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้
ข้อ 1,2. วิธีการ เขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์
มีความเห็นวว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า
อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความเห็นวว่าอยู่ในระดับมาก

ข้อ 4,5. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ
ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นวว่าอยู่ในระดับมาก คือ ข้อเท็จจริงได้จากการสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญ และจากหนังสืออ้างอิงต่างๆ มีภาพประกอบ แผนที่ แผนที่

ตาราง 27 แสดงความเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ล่องแก่งแม่น้ำปิง
ของ บพข เกษการณ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 35 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	2.46	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.20	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.37	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.51	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	2.00	2.69	ปานกลาง-มาก

จากตาราง 27 แสดงว่าหนังสือเรื่องล่องแก่งแม่น้ำปิง มีคุณสมบัติแต่ละด้าน
ดังนี้

ข้อ 1, 2, 3. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ และสาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับมาก

ข้อ 5. ลักษณะเด่นของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก

ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เที้ยวไปในสยาม
ของ ราไพพรรณ แกวสุริยะ

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 33 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	2.39	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.12	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	1.79	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	1.85	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	1.00	1.30	น้อย

จากตาราง 28 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เที้ยวไปในสยาม มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1, 2, 3, 4. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 5. ลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดัมน้อย คือมีภาพประกอบน้อย และไม่ชัดเจน

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เที้ยวเมืองไทย 71 จังหวัด
ของ ละออง ศรีสุคนธ์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 44 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.70	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.70	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.57	ปานกลาง-มาก
4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.61	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.52	มาก

จากตาราง 29 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เที้ยวเมืองไทย 71 จังหวัด มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1, 2, 4, 5. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับมาก คือ
เขียนได้เหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวมาก ผู้เขียนเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์
ขอเท็จจริงเชื่อถือได้ มีแผนที่และภาพประกอบแสดงเนื้อหาครบทุกจังหวัด

ข้อ 3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า
อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก

ตาราง 30 แสดงการเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง กรุงศรีอยุธยา
ของ วีระ อ่ำพันธุ์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	การเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 23 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	2.04	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.04	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	1.00	2.13	น้อย-ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.30	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	2.00	2.21	ปานกลาง

จากตาราง 30 แสดงว่าหนังสือเรื่องกรุงศรีอยุธยา มีคุณสมบัติแต่ละด้าน
ดังนี้

ข้อ 1, 2, 4, 5. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า
ให้ความรู้ในค่าน้อยในระดับน้อย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เมืองเพชร
ของ วีระ อัมพันธุ์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 20 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	2.29	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.26	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	1.00	2.31	น้อย-ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.29	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	1.00	1.83	น้อย-ปานกลาง

จากตาราง 31 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เมืองเพชร มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้
 ข้อ 1,2,4. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
 ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง
 ข้อ 3,5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ
 ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระบ้น้อย คือให้ความรู้ในค่านี้น้อย
 ภาพประกอบไม่ชัดเจน

ตาราง 32 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เที้ยวเมืองเหนือ
ของ สงวน โชติสขรัตน์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 35 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.29	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.26	มาก-ปานกลาง
3. สำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.31	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.29	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	2.00	1.83	ปานกลาง

จากตาราง 32 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เที้ยวเมืองเหนือ มีคุณสมบัติแต่ละด้าน
ดังนี้

ข้อ 1, 2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า
อยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนใดเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวมาก
ผู้เขียนเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และผลงานแพร่หลาย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่า
อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3, 4, 5. สำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง อู่คำเมืองและน้ำเตี้ยว
เชียงใหม่-ลำพูน ของ สงวน โชติสุนรัตน์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 29 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.14	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.10	มาก-ปานกลาง
3. สำคัญสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.17	ปานกลาง
4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.10	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	1.00	1.34	น้อย

จากตาราง 33 แสดงว่าหนังสือเรื่องอู่คำเมืองและน้ำเตี้ยวเชียงใหม่-ลำพูน
มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1, 2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า
อยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือท่องเที่ยวมาก ผู้เขียนเป็นผู้
มีประสบการณ์และผลงานแพร่หลาย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3, 4. สำคัญสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 5. ลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า
อยู่ในระดับน้อย ไม่มีภาพประกอบหรือสิ่งที่ช่วยส่งเสริมเนื้อหา

ตาราง 34 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เรื่องราวจากพื้นแผ่นดินไทย เล่ม 1 ของ สงศักดิ์ สายปัญญา

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตาม เกณฑ์
		อาจารย์ 13 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	2.38	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.08	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	3.00	2.92	มาก
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.85	ปานกลาง-มาก
5. ลักษณะ เนื้อหาของหนังสือ	2.00	2.30	ปานกลาง

จากตาราง 34 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เรื่องราวจากพื้นแผ่นดินไทย เล่ม 1 มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1,2,5. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ และลักษณะ เนื้อหาของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์ มีความเห็นว่าให้สาระและส่งเสริมความรู้ทางค่านี้นมาก

ข้อ 4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก

ตาราง 35 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ของดี 71 จังหวัด
ของ สนิท เงินขาว

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 39 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	1.69	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	1.74	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	1.00	1.90	น้อย-ปานกลาง
4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	1.00	1.77	น้อย-ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	1.00	1.36	น้อย

จากตาราง 35 แสดงว่าหนังสือเรื่องของดี 71 จังหวัด มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1,2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์ มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3,4. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย คือเนื้อหาและขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์น้อย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 5. ลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย ไม่มีภาพประกอบหรือสิ่งที่ช่วยส่งเสริมเนื้อหา

ตาราง 36 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง นำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด
ของ สนิท เงินวง

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 27 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	1.70	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	1.78	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	1.00	1.85	น้อย-ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	1.00	1.89	น้อย-ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	1.00	1.85	น้อย-ปานกลาง

จากตาราง 36 แสดงว่าหนังสือเรื่องนำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด
มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1, 2. วิธีการเขียน และผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์
มีความเห็นว้าวอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3, 4, 5. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะเด่นของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว้าวอยู่ในระดับน้อย คือให้เนื้อหาและข้อเท็จจริง
ในแง่วิทยาศาสตร์น้อย มีแผนที่และภาพประกอบเล็กน้อย ไม่ชัดเจน ส่วนอาจารย์มีความเห็น
ว้าวอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 37 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง นำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด
ของ สิริ ฌ ปาสัก

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 22 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	1.95	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.00	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	1.00	2.18	น้อย-ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.18	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	2.00	2.36	ปานกลาง

จากตาราง 37 แสดงว่าหนังสือเรื่องนำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด
มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1, 2, 4, 5. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์
และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า
เนื้อหาสาระในแง่วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับน้อย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 38 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ของ ศิริสະ เกษ
ของ สุพร สิริพัฒน์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 34 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	1.74	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.03	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.09	ปานกลาง
4. ขอบเขตจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.15	ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.18	มาก-ปานกลาง

จากตาราง 38 แสดงว่าหนังสือเรื่องของศิริสະ เกษ มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1,2,3,4. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และขอบเขตจริงทางวิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 5. ลักษณะเด่นของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก มีแผนที่แนบมา และภาพประกอบ ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 39 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เที้ยวเมืองไทย 71 จังหวัด
ของ เสรี เปรมฤทัย

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตาม เกณฑ์
		อาจารย์ 32 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	2.56	ปานกลาง-มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	2.06	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.28	ปานกลาง
4. ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	2.00	2.38	ปานกลาง
5. ลักษณะ เคนของหนังสือ	3.00	2.47	มาก-ปานกลาง

จากตาราง 39 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เที้ยวเมืองไทย 71 จังหวัด มีคุณสมบัติ
แต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1. วิธีการเขียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์
มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก

ข้อ 2,3,4. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์
และขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 5. ลักษณะ เคนของหนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก
มีภาพประกอบสง เสริม เนื้อหาครบทุกจังหวัด ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 40 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง เที้ยว 71 จังหวัด
ของ เสลา เระระจิ (ไพบรณย)

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 49 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.84	มาก
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.12	มาก-ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.43	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.55	มาก
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.59	มาก

จากตาราง 40 แสดงว่าหนังสือเรื่อง เที้ยว 71 จังหวัด มีคุณสมบัติแต่ละด้านดังนี้

ข้อ 1, 4, 5. วิธีการเขียน ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับมาก คือมีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวมาก ข้อเท็จจริงได้จากประสบการณ์และการสัมภาษณ์มีภาพประกอบจำนวนมาก

ข้อ 2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือผู้เขียนเป็นผู้มีประสบการณ์และผลงานแพร่หลาย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 41 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง คู่มือเที่ยวศึกษาความเป็นมา
20 จังหวัดตามทางรถไฟสายใต้ ของ ไสว ยืนจันทร์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 30 คน	
1. วิธีการเขียน	2.00	1.87	ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	2.00	1.93	ปานกลาง
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	1.00	2.00	น้อย-ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	1.00	1.97	น้อย-ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	2.00	1.77	ปานกลาง

จากตาราง 41 แสดงว่าหนังสือเรื่องคู่มือเที่ยวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดตามทางรถไฟสายใต้ มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อ 1, 2, 5. วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 3, 4. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ให้ความรู้และข้อเท็จจริงในค่าน้อย ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 42 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง พินธุโลกของเรา
ของ หวน พินรุพันธ์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 41 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.32	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.56	มาก
3. สำคัญสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.17	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.37	มาก-ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.73	มาก

จากตาราง 42 แสดงว่าหนังสือเรื่องพินธุโลกของเรา มีคุณสมบัติแต่ละด้านดังนี้

ข้อ 1, 4. วิธีการเขียน และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือ มีวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวมาก
ข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 2, 5. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ และลักษณะเด่นของหนังสือ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือ ผู้เขียนมีความรู้และผลงานแพร่หลาย
หนังสือมีแผนที่ กรรชนี บรรณานุกรม และภาพประกอบช่วยส่งเสริมเนื้อหา

ข้อ 3. สำคัญสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 43 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง ลพบุรีที่น่ารู้
ของ หวน พันธุพันธ์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตาม เกณฑ์
		อาจารย์ 37 คน	
1. วิธีการ เขียน	3.00	2.49	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.54	มาก
3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.38	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.25	มาก-ปานกลาง
5. ลักษณะ เคนของหนังสือ	3.00	2.68	มาก

จากตาราง 43 แสดงว่าหนังสือเรื่อง ลพบุรีที่น่ารู้ มีคุณสมบัติแต่ละด้าน ดังนี้
 ข้อ 1, 4. วิธีการเขียน และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว
 อยู่ในระดับมาก คือวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวมาก
 ไขข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ ส่วนอาจารย์มีความเห็นวอยู่ในระดับปานกลาง
 ข้อ 2, 5. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ และลักษณะ เคนของหนังสือ
 ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นวอยู่ในระดับมาก คือผู้เขียนเป็นผู้มีความรู้และ
 ผลงานแพร่หลาย มีภาพประกอบ แผนผัง กรรชนี และบรรณานุกรม
 ข้อ 3. สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มี
 ความเห็นวอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 44 แสดงค่าเฉลี่ยคุณสมบัติของหนังสือเรื่อง อ่างทองของเรา
ของ หวน พันธุพันธ์

เกณฑ์ประเมินค่า	ผู้วิจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณสมบัติตามเกณฑ์
		อาจารย์ 32 คน	
1. วิธีการเขียน	3.00	2.30	มาก-ปานกลาง
2. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	3.00	2.67	มาก
3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	2.00	2.36	ปานกลาง
4. ข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	3.00	2.39	มาก-ปานกลาง
5. ลักษณะเด่นของหนังสือ	3.00	2.85	มาก

จากตาราง 44 แสดงว่าหนังสือเรื่องอ่างทองของเรา มีคุณสมบัติแต่ละด้านดังนี้

ข้อ 1, 4. วิธีการเขียน และข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความเห็น
ว่าอยู่ในระดับมาก คือวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยวมาก
ในข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้ ส่วนอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ 2, 5. ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ และลักษณะเด่นของหนังสือ
ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็นว่าอยู่ในระดับมาก คือผู้เขียนเป็นผู้มีคุณวุฒิและผลงาน
แพร่หลาย มีภาพประกอบ บรรณานุกรม และกรรมวิธี

ข้อ 3. สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความเห็น
ว่าอยู่ในระดับปานกลาง

จากตาราง 1 - 44 ผู้วิจัยนำระดับคุณสมบัติหนังสือท่องเที่ยวของไทยแต่ละเรื่อง มาแสดงในตาราง 45 ดังนี้

ตาราง 45 แสดงระดับคุณสมบัติหนังสือท่องเที่ยวของไทย จำนวน 44 เรื่อง

- 3 หมายความว่า มีคุณสมบัติตามเกณฑ์อยู่ในระดับ มาก
 2 หมายความว่า มีคุณสมบัติตาม เกณฑ์อยู่ในระดับ ปานกลาง
 1 หมายความว่า มีคุณสมบัติตาม เกณฑ์อยู่ในระดับ น้อย

ชื่อหนังสือ - ผู้แต่ง	วิธีการ เขียน	ผู้เขียน	เนื้อหา	ข้อเท็จจริง	จุดเด่น
1. ภูกระดึง ของ กมล ฉาบวณิชะ	3-2	2	2	2	2
2. 71 จังหวัดภูเก็ต 3 อันกับ 4 ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์	3-2	3-2	2	3-2	3-2
3. 71 จังหวัดภูเก็ต 6 อันกับ 6 ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์	3-2	3-2	2-3	3	3
4. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ของ กิติพงษ์ สุชาติ	3-2	2	3	3	3
5. ของกินในเมืองไทย ของ เกรียงศักดิ์ พิทยานะ	2	2	1-2	2	1-2
6. เที่ยวทั่ว เมืองไทย ของ คณะประมวลศาสน์	2	3-2	3-2	3-2	1-2
7. สมุทรปราการ ของ เฉลิม สุขเกษม	2	3-2	3	3	3
8. ประวัติเมืองสำคัญ ของ ตรี อมาตยกุล	3-2	3	3	3	3

ชื่อหนังสือ — ผู้แต่ง	วิธีการเขียน	ผู้เขียน	เนื้อหา	ข้อเท็จจริง	จุดเด่น
9. เมืองทองของไทย ของ ศรี อมาตยกุล	3-2	3	3	3	3
10. เมืองเหนือและเมืองใต้ ของ ศรี อมาตยกุล	3-2	3	3	3	3
11. เชียงใหม่และภาคเหนือ ของ บุญช่วย ศรีสวัสดิ์	3	3	3-2	3-2	3-2
12. ศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย ของ ประพัฒน์ ศรีณรงค์	2	3-2	2-3	3	2-3
13. ของดี 71 จังหวัด ของ ประยูร พิทยานะ	2	2	1-2	2	1
14. ภูกระดึง ของ ประเสริฐ วิทยารัฐ	2	3	3	3	1-2
15. ทองเที่ยวไปในประเทศไทย ของ ปราณี วราทร	3-2	3-2	3	3	3
16. กรุงเทพฯ ร.ศ.194 ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	3	3-2	2	2	1-2
17. เชียงใหม่ ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	3	3	2	2	2
18. เที่ยวทั่วไทยชุดที่ 1 ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	3	3	2	2	3-2
19. เที่ยวภาคใต้ ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	3	3	2	2	2
20. แผนที่ไทยสองข้างทางเล็ก ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	3	3-2	2	2	1-2

ชื่อหนังสือ - ผู้แต่ง	วิธีการเขียน	ผู้เขียน	เนื้อหา	ข้อเท็จจริง	จุดเด่น
21. แม่ทองสอน ของ ปราโมทย์ ทัศนาศุวรรณ	3	3	2	2	2
22. สัจจหวัคภาคโค ของ ปราโมทย์ ทัศนาศุวรรณ	3	3	2	2	2
23. หอมกลิ่นทุเรียน ระยอง จันทบุรี ของ ปราโมทย์ ทัศนาศุวรรณ	3	3	2	2	1-2
24. นำเที่ยว 14 จังหวัดภาคใต้ ของ เปื้อง เรืองวิทย์	2	2	1-2	2	2
25. ทรัพย์สินของทานอยู่ที่ไหน ของ พจน์ พรรณกนก	2	2	3	3-2	1
26. เมืองพิจิตร ของ พละ วิธโน	2	2	2-3	3	3
27. ลองแกงแม่น้ำปิง ของ ยุทธ เกษคำรณ	2	2	2	3	2-3
28. เที่ยวไปในสยาม ของ ราไฟพรรณ แก้วสุริยะ	2	2	2	2	1
29. เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ ละออง ศรีสุคนธ์	3	3	2-3	3	3
30. กรุงศรีอยุธยา ของ วีระ อำพันสุข	2	2	1-2	2	2
31. เมืองเพชร ของ วีระ อำพันสุข	2	2	1-2	2	1-2
32. เที่ยวเมืองเหนือ ของ สงวน ไชยศิริวัฒน์	3-2	3-2	2	2	2

ชื่อหนังสือ - ผู้แต่ง	วิธีการเขียน	ผู้เขียน	เนื้อหา	ข้อเท็จจริง	จุดเด่น
33. อู่ท่าเมืองและน้ำเตียวเขียงใหม่- ลำพูน ของ สงวน โชติสุขรัตน์	3-2	3-2	2	2	1
34. เรื่องราวจากผืนแผ่นดินไทย เล่ม 1 ของ สงศักดิ์ สายบุญญา	2	2	3	2-3	2
35. ของดี 71 จังหวัด ของ สนิท เงินวง	2	2	1-2	1-2	1
36. น้ำเตียวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ สนิท เงินวง	2	2	1-2	1-2	1-2
37. น้ำเตียวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ สุทธิ ฦ ป่าสัก	2	2	1-2	2	2
38. ของดีศรีสะเกษ ของ สุพร สิริวัฒน์	2	2	2	2	3-2
39. เตียวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ เสรี เปรมฤทัย	2-3	2	2	2	3-2
40. เตียว 71 จังหวัด ของ เสลา เระระจุ(ไชน้อย)	3	3-2	2	3	3
41. คู่มือเที่ยวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดตามทางรถไฟสายใต้ ของ ไสว นิมมจันทร์	2	2	1-2	1-2	2
42. พินธุโลกของเรา ของ หวน พินธุพันธ์	3-2	3	2	3-2	3
43. ลพบุรีทหาร ของ หวน พินธุพันธ์	3-2	3	2	3-2	3
44. อางทองของเรา ของ หวน พินธุพันธ์	3-2	3	2	3-2	3

ตาราง 46 แสดงจำนวนผู้อ่านหนังสือแต่ละชื่อเรื่อง

ชื่อหนังสือ - ผู้แต่ง	จำนวนผู้อ่าน
เชียงใหม่ ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	64
เที่ยวภาคใต้ ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	61
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ของ กิติพงษ์ สุขากิจ	58
หอมกลิ่นทุเรียน ระบอง จันทบุรี ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	52
ภูกะรัง ของ ประเสริฐ วิทยารัฐ	51
เที่ยว 71 จังหวัด ของ เสลา เรชะรุจิ (ไพบรณ)	49
71 จังหวัดทุก 3 อันดับ 4 ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์	48
สี่จังหวัดภาคใต้ ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	47
เมืองเหนือและเมืองใต้ ของ ศรี อมาตยกุล	45
แม่อองสอน ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	45
เที่ยวทั่วไทยชุดที่ 1 ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	44
เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ ละออง ศรีสุคนธ์	44
ภูกะรัง ของ กมล ฉายาวัดนะ	43
เมืองทองของไทย ของ ศรี อมาตยกุล	42
กรุงเทพฯ ร.ศ.194 ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	41
พินธุโลกของเรา ของ หวน พินธุพันธ์	41
71 จังหวัดทุก 6 อันดับ 6 ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์	40
ของดี 71 จังหวัด ของ สนิท เงินยวง	39
ประวัติเมืองสำคัญ ของ ศรี อมาตยกุล	38
เชียงใหม่และภาคเหนือ ของ บุญช่วย ศรีสวัสดิ์	37

ลพบุรีธานี ของ หวน พันธุ์พันธ์	37
ศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย ของ ประพัฒน์ ตรีณรงค์	36
ลองแกงแม่น้ำปิง ของ ยุทธ เกษคำราม	35
เที่ยวเมืองเหนือ ของ สงวน โชติสุขรัตน์	35
ของคดียี่สิบเกษ ของ สุพร สิริพัฒน์	34
เที่ยวทั่วเมืองไทย ของ กณะประมวดีสาส์น	33
เที่ยวไปในสยาม ของ ไร่ไพพรรณ์ แก้วสุริยะ	33
ทางทองของเรา ของ หวน พันธุ์พันธ์	33
ท่องเที่ยวไปในประเทศไทย ของ ปราณี วราทร	32
แผนดินไทยสองข้างรางเหล็ก ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ	32
เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ เสรี เปรมฤทัย	32
คู่มือเที่ยวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดตามทางรถไฟสายใต้ ของ ไสว ยนิมจันทร์	32
ของคดียี่สิบเมืองไทย ของ เกรียงศักดิ์ พิทยานะ	30
ของคดียี่สิบ 71 จังหวัด ของ ประยูร พิทยานะ	29
อุคคาเมืองและน้ำเที่ยวเขื่องใหม่-ลำพูน ของ สงวน โชติสุขรัตน์	29
น้ำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ สนิท เงินบวง	27
น้ำเที่ยว 14 จังหวัดภาคใต้ ของ เป็รื่อง เรืองวิทย์	26
สมุทรปราการ ของ เฉลิม สุขเกษม	25
เมืองพิจิตร ของ พละ วัฒน	24

ชื่อหนังสือ - ผู้แต่ง	จำนวนผู้อ่าน
กรุงศรีอยุธยา ของ วีระ อัมพันสุข	23
น้ำเตียวเมืองไทย 71 จังหวัด ของ สิริ ๓ ปาสัก	22
ทรัพย์สินของทานอยู่ที่ไหน ของ พจน์ พรหมทนก	20
เมืองเพชร ของ วีระ อัมพันสุข	20
เรื่องราวจากพื้นแผ่นดินไทยเล่ม 1 ของ สงศักดิ์ สายปัญญา	13

จากตาราง 46 แสดงว่า หนังสือที่มีผู้อ่าน 60 คน ขึ้นไปมี 2 เรื่อง
 หนังสือที่มีผู้อ่าน 50 คน ขึ้นไปมี 3 เรื่อง หนังสือที่มีผู้อ่าน 40 คน ขึ้นไปมี 12 เรื่อง
 หนังสือที่มีผู้อ่าน 30 คน ขึ้นไปมี 16 เรื่อง หนังสือที่มีผู้อ่าน 20 คน ขึ้นไปมี 10 เรื่อง
 และหนังสือที่มีผู้อ่าน 10 คน ขึ้นไปมี 1 เรื่อง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อประเมินค่าหนังสือท่องเที่ยวของไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2494-2519
2. เพื่อจัดทำบรรณานุกรมและสารบัญช จากหนังสือดังกล่าว

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ก. แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

1. หนังสือท่องเที่ยวของไทยตามขอบเขตที่กำหนดไว้ จำนวน 44 เรื่อง
2. ขอบุญของผู้วิจัย และข้อมูลของอาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ สังเกตวิทยาลัยครู 36 แห่ง ปีการศึกษา 2520 จำนวน 160 คน ซึ่งตอบแบบสอบถามมาจำนวน 114 ชุด คิดเป็นร้อยละ 71.25

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม 1 ชุด พร้อมควมบรรณนิทัศน์สังเขปของหนังสือท่องเที่ยวที่ปรากฏในแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด คือ

1. รายละเอียดของแบบสอบถามเป็นการประเมินค่าหนังสือท่องเที่ยวตามหลักเกณฑ์ของ เฮนส์ (Haines, 1956 : 317-320) ซึ่งสอบถามความคิดเห็นต่อหนังสือท่องเที่ยวของไทยในกานต่าง ๆ 5 กาน คือ วิธีการเขียน ผู้เขียนสาระสำคัญของเนื้อหาในแงภูมิศาสตร์ ข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์ และลักษณะเด่นของหนังสือ โดยให้ระบุความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของหนังสือแต่ละเรื่อง และแต่ละกานตามมาตราส่วนประมาณค่า (Best, 1961 : 175) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย

2. บรรณนิทัศน์สังเขป เป็นเนื้อหาย่อๆ ของหนังสือท่องเที่ยวของไทย
จำนวน 44 เรื่อง ที่ปรากฏในแบบสอบถาม

ค. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนของผู้อ่าน และคำเฉลี่ยของอาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์
เสนอเป็นการวางแสงให้เห็นคุณสมบัติด้านต่างๆ ตามหลักเกณฑ์การประเมินค่า
ที่กำหนดไว้ แล้วแปลความหมายของข้อมูลนั้นๆ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

วิธีการเขียน

หนังสือที่มีคุณสมบัติด้านวิธีการเขียนเหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยว
คือ ให้อรรถาธิบายที่เข้าใจง่าย แจกแจงรายละเอียดชัดเจน สามารถสื่อ
ความหมายกับผู้อ่าน ใ้มองเห็นภาพพจน์เกี่ยวกับสถานที่ที่กล่าวถึง ใ้ผู้อ่านได้รับ
ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน ปรากฏผลดังนี้คือ ที่อยู่ในระดับมากมี 11 เรื่อง
อยู่ในระดับปานกลาง ถึงมากมี 14 เรื่อง และอยู่ในระดับปานกลางมี 19 เรื่อง

หนังสือที่มีคุณสมบัติด้านวิธีการเขียนอยู่ในระดับมาก 11 เรื่อง ได้แก่

1. เชียงใหม่และภาคเหนือ	ของ บุญช่วย ศรีสวัสดิ์
2. กรุงเทพฯ ร.ศ. 194	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
3. เชียงใหม่	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
4. เที่ยวทั่วไทยชุดที่ 1	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
5. เที่ยวภาคใต้	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
6. แดนกินไทยสองข้างทาง เล่มเล็ก	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
7. แม่ฮ่องสอน	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
8. สี่จังหวัดภาคใต้	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
9. หอมกลิ่นทุเรียน ระบอง จันทบุรี	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

10. เที้ยวเมืองไทย 71 จังหวัด

ของ ละออง ศรีสุคนธ์

11. เที้ยว 71 จังหวัด

ของ เสลา เรชะรุจิ (ไชน้อย)

หนังสือพิมพ์คุณสมบัตินักการเขียน อยู่ในระดับปานกลาง ถึงมาก

14 เรื่อง ไคแก

1. ภูกระดึง	ของ กมล ฉายาวัชณะ
2. 71 จังหวัดชุด 3 อันคืบ 4	ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์
3. 71 จังหวัดชุด 6 อันคืบ 6	ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์
4. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	ของ กิติพงษ์ สุชาติ
5. ประวัติเมืองสำคัญ	ของ ตรี อมาตยกุล
6. เมืองทองของไทย	ของ ตรี อมาตยกุล
7. เมืองเหนือและเมืองใต้	ของ ตรี อมาตยกุล
8. ทองเที้ยวไปในประเทศไทย	ของ ปราณี วราทร
9. เที้ยวเมืองเหนือ	ของ สงวน โชติสุขรัตน์
10. อุดมการณ์และนำเที้ยวเชียงใหม่-ลำพูน	ของ สงวน โชติสุขรัตน์
11. เที้ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ เสรี เปรมฤทัย
12. พิษณุโลกของเรา	ของ หวน พันธุพันธ์
13. ลพบุรีที่นารุ	ของ หวน พันธุพันธ์
14. อ่างทองของเรา	ของ หวน พันธุพันธ์

หนังสือพิมพ์คุณสมบัตินักการเขียน อยู่ในระดับปานกลาง 19 เรื่อง ไคแก

1. ของดีในเมืองไทย	ของ เกรียงศักดิ์ พิทยานะ
2. เที้ยวทั่วเมืองไทย	ของ คณะประมวลสาส์น
3. สมุทรปราการ	ของ เฉลิม สุขเกษม
4. ศึกษาและเที้ยวในเมืองไทย	ของ ประพัฒน์ ศรีณรงค์
5. ของดี 71 จังหวัด	ของ ประยูร พิทยานะ
6. ภูกระดึง	ของ ประเสริฐ วิทยาวัตร

7. นำเพ็ญ 14 จังหวัดภาคใต้	ของ เปื้อง เรื่องวิทย์
8. ทรัพย์ของทานอยู่ที่ไหน	ของ พจน์ พรรณนก
9. เมืองพิจิตร	ของ พละ วัชรโน
10. ล่องแก่งแม่น้ำปิง	ของ ยุทธ เกษคำรณ
11. เทียวไปในสยาม	ของ ราไพพรรณ แก้วสุริยะ
12. กรุงศรีอยุธยา	ของ วีระ อำพันสุข
13. เมืองเพชร	ของ วีระ อำพันสุข
14. เรื่องราวจากฝันแผ่นดินไทย เล่ม 1	ของ สกศักดิ์ สายปัญญา
15. ของดี 71 จังหวัด	ของ สนิท เงินยวง
16. นำเพ็ญเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ สนิท เงินยวง
17. นำเพ็ญเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ สุธีร์ ณ ป่าสัก
18. ของดีศรีสะเกษ	ของ สุพร สิริพัฒน์
19. คู่มือเที่ยวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดตามทางรถไฟสายใต้	ของ ไสว ยนิมจันทร์

ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ

หนังสือที่คัดสรรมาจัดพิมพ์นี้ มีคุณวุฒิและผลงานแพร่หลาย มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่แต่ง และในการเสนอขอเท็จจริงมีการศึกษาค้นคว้า ทั้งจากเอกสารและจากประสบการณ์ ปรากฏผลดังนี้คือ ที่อยู่ในระดับมากมี 15 เรื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ถึงมากมี 11 เรื่อง และอยู่ในระดับปานกลางมี 18 เรื่อง

หนังสือที่คัดสรรมาจัดพิมพ์นี้ อยู่ในระดับมาก 15 เรื่อง ได้แก่

1. ประวัติเมืองสำคัญ	ของ ตรี อมาตยกุล
2. เมืองทองของไทย	ของ ตรี อมาตยกุล
3. เมืองเหนือและเมืองใต้	ของ ตรี อมาตยกุล
4. เชียงใหม่และภาคเหนือ	ของ บุญช่วย ศรีสวัสดิ์

5. กุกระกึ่ง	ของ ประเสริฐ วิทยาวัตร
6. เชียงใหม่	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
7. เที้ยวหัวไทยชุดที่ 1	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
8. เที้ยวภาคใต้	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
9. เมฆสองสอน	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
10. สี่จังหวัดภาคใต้	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
11. หอมกลิ่นทุเรียน ะยอง จันทบุรี	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
12. เที้ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ ละออง ศรีสุคนธ์
13. พินธุโลกของเรา	ของ หวน พินธุพันธ์
14. ลพบุรีพันารุ	ของ หวน พินธุพันธ์
15. อางทองของเรา	ของ หวน พินธุพันธ์

หนังสือที่มีคุณสมบัติค่านิยมเขียนอยู่ในระดับปานกลาง ถึงมาก 11 เรื่อง ได้แก่

1. 71 จังหวัดชุด 3 อันคืบ 4	ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์
2. 71 จังหวัดชุด 6 อันคืบ 6	ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์
3. เที้ยวหัวเมืองไทย	ของ คณะประมวลสารสนเทศ
4. สมุทรปราการ	ของ เฉลิม สุขเกษม
5. ศึกษาและเที้ยวในเมืองไทย	ของ ประพัฒน์ ศรีธรงค์
6. ทองเที้ยวไปในประเทศไทย	ของ ปราณี วราทร
7. กรุงเทพฯ ร.ศ. 194	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
8. แผนที่ไทยสองข้างรางเหล็ก	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
9. เที้ยวเมืองเหนือ	ของ สงวน โชติสุขรัตน์
10. อุดมการณ์และนำเที้ยวเชียงใหม่-ลำพูน	ของ สงวน โชติสุขรัตน์
11. เที้ยว 71 จังหวัด	ของ เสลา เรชะรจิ (ไถยน้อย)

หนังสือที่มีคุณสมบัติตามผู้เขียนอยู่ในระดับปานกลาง 18 เรื่อง ได้แก่

1. กุกระกิง	ของ กมล ฉายาวัดนะ
2. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	ของ กิตติพงษ์ สุชาติ
3. ของดีในเมืองไทย	ของ เกรียงศักดิ์ พิทยานะ
4. ของดี 71 จังหวัด	ของ ประยูร พิทยานะ
5. นำเที่ยว 14 จังหวัดภาคใต้	ของ เปื้อง เรื่องวิทย์
6. ทรัพย์สินของท่านอยู่ที่ไหน	ของ พจน์ พรรณนก
7. เมืองพิจิตร	ของ พละ วัชรโน
8. ล่องแก่งแม่น้ำปิง	ของ ยุทธ เกษคำรณ
9. เที่ยวไปในสยาม	ของ ราไพพรรณ แก้วสุริยะ
10. กรุงศรีอยุธยา	ของ วีระ อำพันสุข
11. เมืองเพชร	ของ วีระ อำพันสุข
12. เรื่องราวจากดินแดนคืนไทยเล่ม 1	ของ สงศักดิ์ สายปัญญา
13. ของดี 71 จังหวัด	ของ สนิท เงินวง
14. นำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ สนิท เงินวง
15. นำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ สุวัรี ณ ปาสัก
16. ของดีศรีสะเกษ	ของ สุพร สิริพัฒน์
17. เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ เสรี เปรมฤทัย
18. คู่มือเที่ยวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดตามทางรถไฟสายใต้	ของ ไสว ยนิมจันทร์

สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์

หนังสือท่องเที่ยวที่ผู้จัดทำจะกองให้เนื้อหาสาระสำคัญในแง่วิทยาศาสตร์ แก่ผู้อ่าน ช่วยขยายประสบการณ์และส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม ให้เข้าใจสภาพทางของสังคม ทั้งในคน เศรษฐกิจ การปกครอง และวัฒนธรรม เข้าใจเหตุผล ปัญหาอันเนื่องมาจากสภาพภูมิศาสตร์ และช่วยส่งเสริมแนวความคิดที่กว้างขวางขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยปรากฏว่า หนังสือที่ผู้จัดทำเก็บค่านี้อยู่ในระดับมากมี 9 เรื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ถึงมากมี 6 เรื่อง อยู่ในระดับปานกลางมี 20 เรื่อง และอยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลางมี 9 เรื่อง

หนังสือที่ผู้จัดทำเก็บค่านี้อยู่ในระดับมาก 9 เรื่อง
ได้แก่

1. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	ของ	กิติพงษ์ สุชาติ
2. สมุทรปราการ	ของ	เฉลิม สุขเกษม
3. ประวัติเมืองสำคัญ	ของ	ศรี อมาตยกุล
4. เมืองทองของไทย	ของ	ศรี อมาตยกุล
5. เมืองเหนือและ เมืองใต้	ของ	ศรี อมาตยกุล
6. ภูกระดึง	ของ	ประเสริฐ วิทยารัฐ
7. ท่องเที่ยวไปในประเทศไทย	ของ	ปราณี วราพร
8. ทรัพย์สินของทานอยที่ไหน	ของ	พจน์ พรหมกนก
9. เรื่องราวจากแผ่นแผนที่ไทย เล่ม 1	ของ	สังศักดิ์ สายปัญญา

หนังสือที่ผู้จัดทำเนื้อหาสาระในแง่วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง ถึงมาก 6 เรื่อง
ได้แก่

1. 71 จังหวัดทุก 6 อันกับ 6	ของ	กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์
2. เที่ยวทั่วเมืองไทย	ของ	คณะประมวลสารสนเทศ
3. เชียงใหม่และภาคเหนือ	ของ	บุญช่วย ศรีสวัสดิ์

4. ศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย	ของ ประพัฒน์ ตรีณรงค์
5. เมืองพิจิตร	ของ พละ วัชรโน
6. เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ ละออง ศรีสุคนธ์

หนังสือที่มีเนื้อหาสาระในแง่วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง 20 เรื่อง ได้แก่

1. ภูกระดึง	ของ กมล ฉายาวัดนะ
2. 71 จังหวัดยุค 3 อันคืบ 4	ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์
3. กรุงเทพฯ ร.ศ.194	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
4. เชียงใหม่	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
5. เที่ยวทั่วไทยยุคที่ 1	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
6. เที่ยวภาคใต้	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
7. แผ่นดินไทยสองข้างรางเหล็ก	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
8. แม่อองสอน	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
9. สี่จังหวัดภาคใต้	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
10. หอมกลิ่นทุเรียน ระยอง จันทบุรี	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
11. ลองแกงแม่น้ำปิง	ของ ยุทธ เศษคำรณ
12. เที่ยวไปในสยาม	ของ ราวไพพรรณ แก้วสุริยะ
13. เที่ยวเมืองเหนือ	ของ สงวน โชติสุขรัตน์
14. อุดมการณ์และน้ำเที่ยว เชียงใหม่-ลำพูน	ของ สงวน โชติสุขรัตน์
15. ของดีศรีสะเกษ	ของ สุพร สิริพัฒน์
16. เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ เสรี เปรมฤทัย
17. เที่ยว 71 จังหวัด	ของ เสลา เวชระจิ(ไชนน้อย)
18. พินิจโลกของเรา	ของ หวน พินิจพันธ์
19. ลพบุรีที่นารู	ของ หวน พินิจพันธ์
20. อ่างทองของเรา	ของ หวน พินิจพันธ์

หนังสือพิมพ์เนื้อหาสาระสำคัญในแง่วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลาง
9 เรื่อง ได้แก่

1. ของดีในเมืองไทย	ของ เกรียงศักดิ์ พิทยานะ
2. ของดี 71 จังหวัด	ของ ประยูร พิทยานะ
3. นำเที่ยว 14 จังหวัดภาคใต้	ของ เปื้อง เรื่องวิทย์
4. กรุงศรีอยุธยา	ของ วีระ อัมพันธุ์
5. เมืองเพชร	ของ วีระ อัมพันธุ์
6. ของดี 71 จังหวัด	ของ สนิท เงินยวง
7. นำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ สนิท เงินยวง
8. นำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ สุธีร์ ฅ ปาสัก
9. คู่มือเที่ยวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดตามทางรถไฟสายใต้	ของ ไสว ยิ้มจันทร์

ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์

หนังสือท่องเที่ยวเป็นหนังสือประเภทสารคดี ที่บรรยายถึงสภาพความเป็นจริงของสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยแผ่ความรู้และขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์แทรกอยู่ในความเพลิดเพลินที่ในแง่ผู้อ่าน ซึ่งขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือได้นั้นจะต้องไม่ล้าสมัย สามารถใช้ได้ในปัจจุบัน และจากผลการวิจัยปรากฏว่าหนังสือที่มีคุณสมบัติด้านนี้อยู่ในระดับมากมี 13 เรื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ถึงมากมี 8 เรื่อง อยู่ในระดับปานกลางมี 20 เรื่อง และอยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลางมี 3 เรื่อง

หนังสือที่มีคุณสมบัติด้านขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับมาก 13 เรื่อง ได้แก่

1. 71 จังหวัดชุด 6 อันดัม 6	ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์
2. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	ของ กิติพงษ์ สุชาติ
3. สมุทรปราการ	ของ เฉลิม สุขเกษม

4. ประวัติเมืองสำคัญ	ของ	ตรี อมาตย์กุล
5. เมืองทองของไทย	ของ	ตรี อมาตย์กุล
6. เมืองเหนือและเมืองใต้	ของ	ตรี อมาตย์กุล
7. ศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย	ของ	ประพัฒน์ ตรีณรงค์
8. ภูกระดึง	ของ	ประเสริฐ วิทวารัฐ
9. ทองเที่ยวไปในประเทศไทย	ของ	ปรางค์ วราทร
10. เมืองพิจิตร	ของ	พละ วัชรโน
11. ล่องแก่งแม่น้ำปิง	ของ	บุษ เกษคำรณ
12. เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ	ละออง ศรีสุคนธ์
13. เที่ยว 71 จังหวัด	ของ	เสลา เรเชรจิ (ไชนอย)

หนังสือที่มีคุณสมบัติน่าสนใจแท้จริงทางภูมิศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง ถึงมาก

8 เรื่อง ไก่แก

1. 71 จังหวัดยุค 3 อันกับ 4	ของ	กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์
2. เที่ยวทั่วเมืองไทย	ของ	คณะประมวลสารสนเทศ
3. เชียงใหม่และภาคเหนือ	ของ	บุญช่วย ศรีสวัสดิ์
4. ทรัพย์สินของทานอยู่ที่ไหน	ของ	พจน พรหมเคนก
5. เรื่องราวจากฝันแผ่นดินไทยเล่ม 1	ของ	สงศักดิ์ สายปัญญา
6. ฝันโลกของเรา	ของ	หวน พันธุพันธ์
7. ลพบุรีที่น่ารู้	ของ	หวน พันธุพันธ์
8. อางทองของเรา	ของ	หวน พันธุพันธ์

หนังสือที่มีคุณสมบัติน่าสนใจแท้จริงทางภูมิศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง 20 เรื่อง

ไก่แก

1. ภูกระดึง	ของ	กมล ฉายาวัดนะ
2. ของดีในเมืองไทย	ของ	เกรียงศักดิ์ พิทยานะ
3. ของดี 71 จังหวัด	ของ	ประยูร พิทยานะ

4. กรุงเทพฯ ร.ศ.194	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
5. เชียงใหม่	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
6. เทียวทั่วไทยชุดที่ 1	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
7. เทียวภาคใต้	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
8. แผนดินไทยสองข้างรางเหล็ก	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
9. แม่ฮ่องสอน	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
10. สี่จังหวัดภาคใต้	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
11. หอมกลิ่นทุเรียน ะบอง จันทบุรี	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
12. นำเทียว 14 จังหวัดภาคใต้	ของ เปื้อง เรื่องวิทย์
13. เทียวไปในสยาม	ของ รำไพพรรณ แก้วสุริยะ
14. กรุงศรีอยุธยา	ของ วีระ อำพันสุข
15. เมืองเพชร	ของ วีระ อำพันสุข
16. เทียวเมืองเหนือ	ของ สงวน โชคิสุขรัตน์
17. อุดมการณ์และนำเทียวเชียงใหม่-ลำพูน	ของ สงวน โชคิสุขรัตน์
18. นำเทียวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ สุทธิ ฒ ปาสัก
19. ของดีศรีสะเกษ	ของ สุพร สิริพัฒน์
20. เทียวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ เสรี เปรมฤทัย

หนังสือที่มีคุณสมบัติตามข้อเท็จจริงทางภูมิศาสตร์อยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลาง

3 เรื่อง ไคแก

1. ของดี 71 จังหวัด	ของ สนิท เงินบวง
2. นำเทียวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ สนิท เงินบวง
3. คู่มือเทียวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดตามทางรถไฟสายใต้	ของ ไสว ยนิมจันทร์

ลักษณะ เณรของหนังสือ

คุณสมบัติที่เป็นลักษณะ เณรของหนังสือทอง เที้ยว คือการวางแบบรูปเล่ม การจัดหน้าพิมพ์ที่สวยงาม การมีภาพประกอบที่ชัดเจนช่วยเสริมเนื้อหา มีแผนที่แนบมา ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และจากผลการวิจัยปรากฏว่า หนังสือที่มีคุณสมบัติด้านนี้อยู่ในระดับมากมี 13 เรื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ถึงมาก มี 7 เรื่อง อยู่ในระดับปานกลางมี 11 เรื่อง อยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลาง มี 8 เรื่อง และอยู่ในระดับน้อยมี 5 เรื่อง

หนังสือที่มีลักษณะ เณรอยู่ในระดับมาก 13 เรื่อง ได้แก่

1. 71 จังหวัด 6 อันดับ 6	ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์
2. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	ของ กิติพงษ์ สุชาติ
3. สมุทรปราการ	ของ เฉลิม สุขเกษม
4. ประวัติเมืองสำคัญ	ของ ตรี อมาตย์กุล
5. เมืองทองของไทย	ของ ตรี อมาตย์กุล
6. เมืองเหนือและเมืองใต้	ของ ตรี อมาตย์กุล
7. ทองเที้ยวไปในประเทศไทย	ของ ปราณี วราทร
8. เมืองพิจิตร	ของ พลละ วัชรโน
9. เที้ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ ละออง ศรีสุนทร
10. เที้ยว 71 จังหวัด	ของ เสลา เรชะรจิ (ไทรน้อย)
11. พินธุโลกของเรา	ของ หวน พินธุพันธ์
12. ลพบุรีตำรา	ของ หวน พินธุพันธ์
13. อ่างทองของเรา	ของ หวน พินธุพันธ์

หนังสือที่มีลักษณะ เหนืออยู่ในระดับปานกลาง ถึงมาก 7 เรื่อง ได้แก่

1. 71 จังหวัดยุค 3 อันดัม 4	ของ กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์
2. เชียงใหม่และภาคเหนือ	ของ บุญช่วย ศรีสวัสดิ์
3. ศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย	ของ ประพัฒน์ กรีกรงค์
4. เที่ยวทั่วไทยชุดที่ 1	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
5. ล่องแก่งแม่น้ำปิง	ของ บุญ เกษลารณ
6. ของดีศรีสะเกษ	ของ สุพร สิริพัฒน์
7. เที่ยว เมืองไทย 71 จังหวัด	ของ เสรี เปรมฤทัย

หนังสือที่มีลักษณะ เหนืออยู่ในระดับปานกลาง 11 เรื่อง ได้แก่

1. ภูกระดึง	ของ กมล ฉายาวัตนะ
2. เชียงใหม่	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
3. เที่ยวภาคใต้	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
4. แม่ฮ่องสอน	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
5. สี่จังหวัดภาคใต้	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
6. นำเที่ยว 14 จังหวัดภาคใต้	ของ เปื้อง เรื่องวิทย์
7. กรงศรีอยุธยา	ของ วีระ อาพันธ์สุข
8. เที่ยว เมืองเหนือ	ของ สงวน โชติสุขรัตน์
9. เรื่องราวจากผืนแผ่นดินไทย เล่ม 1	ของ สงศักดิ์ สายปัญญา
10. นำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ สุทธิ ฦ ปาสัก
11. คู่มือเที่ยวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดทางรถไฟสายใต้	ของ ไสว นิมมจันทร์

หนังสือที่มีลักษณะ เหนืออยู่ในระดับน้อย ถึงปานกลาง 8 เรื่อง ได้แก่

1. ของดีในเมืองไทย	ของ เกรียงศักดิ์ พิทยานะ
2. เทียบหัวเมืองไทย	ของ คณะประมวลสาส์น
3. ภูกระดึง	ของ ประเสริฐ วิทยารัฐ
4. กรุงเทพฯ ร.ศ. 194	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
5. แผนที่ไทยสองข้างรางเหล็ก	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
6. หอมกลิ่นทุเรียน ระบอง จันทบุรี	ของ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ
7. เมืองเพชร	ของ วีระ อัมพันสุข
8. นำเที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด	ของ สนิท เงินยวง

หนังสือที่มีลักษณะ เหนืออยู่ในระดับน้อย 5 เรื่อง ได้แก่

1. ของดี 71 จังหวัด	ของ ประยูร พิทยานะ
2. ทรัพย์ของท่านอยู่ที่ไหน	ของ พจน วรรณกนก
3. เทียบไปในสยาม	ของ ราไพพรรณ แก้วสุริยะ
4. อุดมการณ์และนำเที่ยวเชิงใหม่-ลำพูน	ของ สงวน โชติสุขรัตน์
5. ของดี 71 จังหวัด	ของ สนิท เงินยวง

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏว่าหนังสือที่มีคุณสมบัติด้านวิธีการ เขียนอยู่ในระดับมากมี 11 เรื่อง และในจำนวน 11 เรื่องนี้ เป็นผลงานของผู้แต่ง 4 คน คือ บุญช่วย ศรีสวัสดิ์ ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ ละออง ศรีสุคนธ์ และเสลา รัชชะรจิ (ไทยน้อย) ซึ่งมีวิธีการเขียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือใช้ภาษาเขียนที่เข้าใจง่าย แจกแจงรายละเอียดชัดเจน สามารถสื่อความหมายกับผู้อ่านได้ครบทั้งความเพลิดเพลินและความรู้ด้านภูมิศาสตร์ มีการจัดลำดับเนื้อเรื่องเชื่อมโยงกันดี การเรียบเรียงเนื้อหาชวนติดตามอ่าน ไม่มีลักษณะเป็นวิชาการจนเกินไป ในขณะที่เดียวกันก็มีแกนสาระสาระเป็นที่น่าสนใจ

2. ผู้เขียนที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 6 คน ได้แก่ ตรี อมาตยกุล บุญชวย ศรีสวัสดิ์ ประเสริฐ วิทยารัฐ ปราโมทย์ ทัศนาศุวรรณ ละออง ศรีสุคนธ์ และหวน พินธุพันธ์ ซึ่งผู้เขียนทั้ง 6 คนนี้มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่แต่ง เป็นผู้ซื่อสัตย์ มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และผลงานแพร่หลาย

3. หนังสือที่ให้เนื้อหาสาระในแง่วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับมากมีเพียง 9 เรื่อง เป็นผลงานของผดุง 7 คน ส่วนใหญ่แล้วหนังสือท่องเที่ยวของไทยยังให้เนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ หรือขยายประสบการณ์ในแง่วิทยาศาสตร์ทั้งด้านภูมิศาสตร์กายภาพ และภูมิศาสตร์วัฒนธรรมไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ที่ว่า คุณสมบัติการนี้เป็นสิ่งสำคัญสูงสุดซึ่งหนังสือท่องเที่ยวที่มีคุณค่าจะพึงมี

4. หนังสือที่ให้อรรถาธิบายทางวิทยาศาสตร์ เป็นที่เชื่อถือได้ อยู่ในระดับมากมี 13 เรื่อง ส่วนใหญ่แล้วหนังสือท่องเที่ยวที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน มีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ล้าสมัย เช่น จำนวนประชากร การแบ่งเขตการปกครอง และการคมนาคม เป็นต้น ทั้งนี้ไม่นับรวมถึงหนังสือที่แต่งขึ้นในระยะเวลาที่ข้อมูลปรากฏเช่นนั้น ซึ่งเป็นกรณีที่ให้ประโยชน์ในแง่ที่เสนอขอเท็จจริงในสถานการณ์สภาพในขณะนั้นๆ แต่มีหนังสือหลายเรื่องที่ได้รับการยอมรับ มีการจัดพิมพ์ซ้ำ เช่น ผลงานของ ละออง ศรีสุคนธ์ ปราโมทย์ ทัศนาศุวรรณ แต่ปรากฏว่าไม่มีการปรับปรุงหรือแก้ไขข้อมูลบางเรื่องให้ทันสมัยกับเหตุการณ์ปัจจุบันเท่าที่ควร

5. หนังสือที่มีลักษณะเด่น มีสิ่งดึงดูด เช่น ภาพประกอบ แผนที่ แผนที่ หรือส่วนประกอบอื่นๆที่ช่วยส่งเสริมเนื้อหา อยู่ในระดับมากมี 13 เรื่อง ส่วนใหญ่แล้วอยู่ในระดับปานกลาง คือ การจัดรูปแบบยังไม่ดึงดูดใจผู้อ่านมากนัก ทั้งภาพประกอบมีน้อยมากที่ไม่ชัดเจน แผนที่ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้รู้จักสถานที่นั้นๆ ก็ยัง ปรากฏว่ามีอยู่น้อย บางเรื่องไม่มีเลย ข้อมูลบางอย่างที่เป็นสถิติซึ่งกองอาศัยเอกสารอ้างอิงของทางราชการ มักไม่ระบุให้ชัดเจน

6. จากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์และของผู้วิจัย ที่มีต่อหนังสือท่องเที่ยวของไทย จำนวน 44 เรื่อง ทั้ง 5 ด้าน ปรากฏผลว่าทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความคิดเห็นคล้อยตามกันในแต่ละด้าน ดังนี้

วิธีการเขียน	มีความคิดเห็นคล้อยตามกัน	30	เรื่อง
ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ	มีความคิดเห็นคล้อยตามกัน	33	เรื่อง
สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์	มีความคิดเห็นคล้อยตามกัน	29	เรื่อง
ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	มีความคิดเห็นคล้อยตามกัน	33	เรื่อง
ลักษณะ เสนอของหนังสือ	มีความคิดเห็นคล้อยตามกัน	30	เรื่อง

ในกรณีที่ความคิดเห็นที่มีต่อกุณสมบัติของหนังสือท่องเที่ยวของไทยไม่พ้องกันนั้น อาจเนื่องจากกลุ่มประชากร เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ส่วนผู้วิจัยเป็นบรรณารักษ์ และการประเมินค่าครั้งนี้เป็นการประเมินค่าตามหลักเกณฑ์ทางบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งอาจมีการพิจารณาหนังสือในทัศนะที่แตกต่างกันบ้าง เช่น เกี่ยวกับผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ ตามหลักเกณฑ์ทางบรรณารักษศาสตร์จะพิจารณารวมไปถึงสำนักพิมพ์ด้วย เกี่ยวกับลักษณะ เสนอของหนังสือ จะพิจารณาอย่างละเอียดถึง การวางรูปเล่ม การจัดหน้าพิมพ์ คุณภาพในการพิมพ์ ความชัดเจนของภาพประกอบ และสิ่งส่งเสริมเนื้อหาอื่นๆ ใต้แก๊ว แผนที่ แผนที่เชิงอรรถ บรรณานุกรม เป็นต้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยเฉลี่ยแล้วทั้งผู้วิจัยและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อหนังสือท่องเที่ยวของไทยทุกเรื่อง และทุกด้าน คล้อยตามกันคิดเป็นร้อยละ 70

กล่าวโดยสรุปแล้ว หนังสือท่องเที่ยวของไทยจำนวน 44 เรื่อง ที่นำมาทำการประเมินค่าในแง่วิทยาศาสตร์ครั้งนี้ ปรากฏผลจากการศึกษาคนควาว่าหนังสือส่วนใหญ่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ คือ วิธีการเขียน ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ สาระสำคัญของ เนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์ ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ และลักษณะ เสนอของหนังสือ อยู่ในระดับปานกลาง และไม่มีหนังสือเรื่องใดที่มีคุณสมบัติทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ขอเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ได้พบปัญหาซึ่งเห็นสมควร เสนอแนะ คือ

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์เกี่ยวกับประเทศไทย ควรให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ถึงข้อควรพิจารณาในการ เลือกใช้หนังสือเพื่ออ่านเพิ่มเติมความรู้ หรือเพื่อค้นคว้าประกอบการทำรายงาน ให้พึงระมัดระวังว่าหนังสือเรื่องนั้นมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หรืออาจอิงคนควาใดเพียงใด
2. ผู้แต่งหนังสือควรตระหนักถึงความรับผิดชอบของตน ในการ เสนอความรู้ หรือข้อมูลใดก็ตาม ศึกษาถึงคุณลักษณะของหนังสือทอง-เที่ยวที่ค และถ่ายทอดผลงาน พิมพ์คุณภาพดี
3. สำนักพิมพ์ควรพิจารณาในเรื่องคุณภาพการพิมพ์ และการจัดรูปแบบให้สวยงาม การพิมพ์ใหม่ทุกครั้ง ถ้ามีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ควรระบุให้อ่านทราบด้วย
4. ผู้ที่จะทำการวิจัยต่อไป ควรได้ศึกษาค้นคว้าประเมินค่าหนังสือในสาขาวิชาต่างๆ เช่น หนังสือที่แนะนำความรู้ในเรื่องวิชาชีพ การช่าง การเกษตร เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระแสร มัลยาภรณ์ วรรณกรรมไทยปัจจุบัน .โรงพิมพ์หามกุฏราชวิทยาลัย 2512, 206 หน้า.
- ฉวีลักษณ์ บุษปะกาญจน์ "การประเมินคุณค่าของตำราและสารานุกรม" วารสารห้องสมุด 13(5) : 309-321 กันยายน-ตุลาคม 2512.
- ศรี อมาตยกุล พัฒนาสารไทยจังหวัดนครปฐม หน้าค่าน้ำ โรงพิมพ์ไทยพาณิชย์การ 2499.
- ศุภ ชุมสาย, ม.ล. หลักวิชาการทองเพ็ญ แพร่พิทยา 2518, 240 หน้า.
- ธิดา โชติพุกณะ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ปรินิพนธ์ อม. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, 305 หน้า.
- นงนวล ลำชา การจัดซื้อหนังสือและการใช้หนังสือของห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ในระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ.2510-2512) ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 114 หน้า.
- นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ ปัญหาการควบคุมและการบริการทางบรรณานุกรมในประเทศไทย ปรินิพนธ์ อม. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, 380 หน้า.
- บาร์ตัน, โทมัส เอฟ. "ทำอย่างไรจึงจะสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้น่าสนใจขึ้น" ศูนย์ศึกษา 35 : 43-45 ธันวาคม 2499.
- ประคอง กรรณสุต สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู พิมพ์ครั้งที่ 4 ไทยวัฒนาพานิช 2517, 161 หน้า.
- ผ่องพรรณ ลวนานนท์ ชีวประวัติและการประเมินคุณค่าผลงานวรรณกรรมเรื่องสำคัญของ "ยาขอบ" (โชติ แพร่พันธุ์) ปรินิพนธ์ อม. คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 224 หน้า.

พจน์ สะเพียรชัย หลักเบื้องต้นสำหรับการวิจัยทางการศึกษาเล่ม 1 วิทยาลัยวิชา
การศึกษา ประสานมิตร 2516, 171 หน้า.

เพ็ญจันทร์ ศิริชุมแสง การสำรวจหนังสืออ้างอิงในห้องสมุดวิทยาลัยครูทั่วประเทศ
ปีการศึกษา 2513 ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2515, 146 หน้า.

มนวิภา ไชยพันธ์ การประเมินคุณค่าเอกสารทางประวัติศาสตร์ไทย ปริญญานิพนธ์
อม. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 445 หน้า.

มารศรี ศิวรักษ์ การประเมินค่าวารสารภาษาไทยที่ใช้ในการวิจัยด้านสังคมศาสตร์
ปริญญานิพนธ์ อม. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518,
213 หน้า.

รณจวน อินทรกำแหง และชลทิรา กลัดอ้อย "การประเมินค่าวรรณกรรมปัจจุบัน"
บทความประกอบการสัมมนาการสอนวรรณคดีไทยปัจจุบันระดับอุดมศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 3-5 พฤษภาคม
2516 หน้า 3-4.

ราชบัณฑิตยสถาน อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
2509, 4 เล่ม.

ลวน สายยศ และอังคณา ตันศิริตานนท์ สถิติวิทยาทางการศึกษา วัฒนาพานิช
2515, 276 หน้า.

ลินจง เภาวิบูล "ทัศนาจรควยหนังสือ" วารสารหอสมุด 1(2) : 85-89
กรกฎาคม-กันยายน 2500.

วที นัยพินิจ "โลกหนังสือ" วารสารทองสมุก 2(1) : 15-19 มกราคม-มีนาคม 2501.

วิชาการศึกษา ประสานมิตร, วิทยาลัย คู่มือการเขียนรายงานภาคนิพนธ์และปริิถยานิพนธ์
โรงพิมพ์คุรุสภา 2514, 115 หน้า.

วิจารณ์ อังกสิทธิ์ การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาภูมิศาสตร์ระดับประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษา พ.ศ.2508 ปริิถยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2516, 109 หน้า.

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล การประเมินค่าแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง
ปริิถยานิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517, 210 หน้า.

สงวน อึ้งลง สารานุกรมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย เกษมบรรณกิจ 2514, 4 เล่ม.

สมบูรณ์ แก่นตะเคียน การประเมินคุณค่าสิ่งพิมพ์เพื่อการวิจัยด้านชนบทรรมนิยม
ประเทศไทย ปริิถยานิพนธ์ อม. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2517, 386 หน้า.

สุพรรณดี วราทร "การวิจารณ์และประเมินค่านวนิยาย" บรรณารักษ์ 20 คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, หน้า 102-112.

เสริมศรี เจริญผล "การประเมินคุณค่าของข้อมูล" การวิจัยและบรรณานุกรม
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2518, หน้า 105-112.

อมรา เทศกรณ์ การวิเคราะห์คุณค่าของหนังสืออ่านนอกเวลาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ปริิถยานิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 230 หน้า.

อรุณี ลพพิวิจารณ์ การวิเคราะห์แบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปริิถยานิพนธ์
คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, 406 หน้า.

Ashworth, Wilfred, editor, Handbook of Special Librarianship and Information Work, 3.rd. ed., p. 476, ASLIB, London, 1967.

Bernier, Charles L., "Abstracts and Abstracting", Encyclopedia of Library and Information Science, Vol. I, pp. 16 - 17, edited by Allen Kent, and Harold Lancqur, Marcel Dekker, New York, 1968.

Best, John W., Research in Education, 5 th. ed., Prentice - Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1961, 320 pp.

Dewey, Melvil, Dewey Decimal Classification and Relative Index, 18 th. ed., pp. 909 - 917, Forest Press, Inc., New York, 1971.

Good, Carter V., and Scates, Douglas E., Methods of Research, Appleton - Century - Crofts, New York, 1954, 920 pp.

Goode, William J., and Hatt, Paul K., Methods in Social Research, McGraw-Hill, New York, 1954, 386 pp.

Haines, Helen E., Living with Books: the Art of Book Selction, Columbia University Press, New York, 1956, 610 pp.

Hillways, Tyrus, Introduction to Research, 2 nd. ed., pp. 141 - 148, Houghton Mifflin Company, Boston, 1964.

James, Preston E., and Jones, Clarence F., American Geography Inventory & Prospect, p. 4, Syracuse University, New York, 1954.

Kent, Allen, Specialized Information Centers, p. 90, Spartan Books, Washington, D.C., 1965.

Landau, Thomas, Encyclopaedia of Librarianship, 3 rd. rev. ed., Hafner Publishing Co., New York, 1968.

McCormick, Thomas C., and Francis, Roy G., Methods of Research in the Behavioral Sciences, pp. 37 - 38, Harper Brothers, New York, 1958.

Robinson, A.M. Lewin, Systematic Bibliography: a Practical Guide to the Work of Compilation, 2 nd. ed., Clive Bingley, London, 1971, 123 pp.

The UNESCO/Library of Congress Bibliographical Survey, Bibliographical Services: Their Present State and Possibilities of Improvement, Report Prepared as a Working Paper for an International Conference on Bibliography, pp. 2 - 3, Washington, 1950.

Ver Nooy, Winifred, "Abstracts", Encyclopaedia Britannica, Vol. I, pp. 52 - 53, Encyclopaedia Britannica, Inc., Chicago, 1968.

Whatley, H. Allen., "Library Science and Documentation Indexing and Abstracting Services", UNESCO Bulletin for Libraries, pp. 226 - 231, September - October, 1965.

ពាក្យដេញដោល

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

9 สิงหาคม 2520

เรื่อง ขอความช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน หัวหน้าภาควิชาภูมิศาสตร์วิทยาลัยครู

ข้าพเจ้ากำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การประเมินค่าหนังสือ

ท่องเที่ยวของไทย" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย หัษติพงษ์ เป็นประธานควบคุม และ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัย วรสาธิต เป็นกรรมการ แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือรวบรวม
 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์โดยตรง
 ข้าพเจ้าจึงขอความกรุณาจากท่านและคณะอาจารย์ในภาควิชา โปรดสละเวลาของท่านเพื่อช่วย
 กรอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ ซึ่งข้าพเจ้าถือว่าคำตอบทางสถิติค่าอย่างมีค่า และจะนำมาใช้
 เพื่อประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยข้าพเจ้าจะส่งวนคำตอบไว้เป็นความลับ ขอให้ท่าน
 ได้โปรดรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบแล้ว ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ภายในวันที่ 30 สิงหาคม 2520

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ด้วยความเคารพอย่างสูง

นางสาวสุเพ็ญ พิพิชกุล

นิสิตปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์

แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อทราบความเห็น เกี่ยวกับคุณสมบัติของหนังสือท่องเที่ยวของไทยในแง่วิทยาศาสตร์ เพื่อนำข้อมูลมารวบรวมไว้มาประกอบการเขียนปริณิธาน เรื่อง "การประเมินค่าหนังสือท่องเที่ยวของไทย" ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิทยาศาสตร์โดยตรง ความร่วมมือและความช่วยเหลือของท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง จะเป็นสิ่งที่ค่ายิ่งต่อการวิจัย ซึ่งข้าพเจ้าจะส่งวนคำตอบไว้เป็นความลับ และใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณในความกรุณาจากท่าน

คำชี้แจง

1. หนังสือท่องเที่ยวของไทยในแง่วิทยาศาสตร์ หมายถึง หนังสือท่องเที่ยวซึ่งมีเนื้อหาที่ให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทั้งในค่านิยมศาสตร์กายภาพ และภูมิศาสตร์วัฒนธรรม เช่น ลักษณะทางกายภาพธรรมชาติโดยทั่วไป ที่ตั้งของสถานที่ต่างๆ ทรัพยากร เศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ การปกครอง เป็นต้น
2. หนังสือบางเล่มท่านอาจจะอ่านมาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้ลบเลือนไปบ้าง จึงได้จัดทำบรรณนิทัศน์สังเขปบอกเนื้อเรื่องย่อมาให้ท่านทวน เพื่อเป็นการทบทวน
3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินค่าหนังสือท่องเที่ยวของไทยในแง่วิทยาศาสตร์ตามขอบเขตของการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์ จึงขอความกรุณาจากท่านอาจารย์โปรดอ่านหลักการประเมินค่าให้เข้าใจเสียก่อน โดยถือหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ คือ

วิธีการเขียน

เขียนได้เหมาะสมกับเป็นหนังสือประเภทท่องเที่ยว ใซถอยคำภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อความหมายไค้ชัดเจน ชวนให้ติดตามอ่าน และมีวิธีการหรือความสามารถที่จะเสนอเนื้อหา แจกแจงรายละเอียดไค้แจ่มแจ้ง ให้ผู้อ่านไค้รับทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน

ผู้เขียนหรือผู้รับผิดชอบ

เป็นผู้ที่รับผิดชอบในงานแขนงนี้ มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ และผลงานที่ไค้ได้รับการจัดพิมพ์แพร่หลาย เป็นผู้ที่มีแนวความคิดกฤษฎิกรรม เสนอผลงานตามความเป็นจริง

สาระสำคัญของเนื้อหาในแง่วิทยาศาสตร์

ช่วยขยายประสบการณ์ของผู้อ่านใ้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ใ้มีความเข้าใจ ในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม เข้าใจสภาพต่างๆ ของสังคมทั้งในคานเศรษฐกิจ การปกครองและวัฒนธรรม เข้าใจเหตุผล ปัญหาอันเนื่องมาจากสภาพวิทยาศาสตร์

ขอเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์

เนื้อหาของหนังสือใ้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นที่เชื่อถือไค้ เขียนขึ้นตามสภาพความเป็นจริงทั้งในคานวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น ที่ตั้ง สถานที่ต่างๆ ลักษณะทางธรรมชาติโดยทั่วไป และทางคานวิทยาศาสตร์วัฒนธรรม เช่น สภาพความเป็นอยู่ ทรัพยากร เศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ การปกครอง ฯลฯ

ลักษณะเด่นของหนังสือ

มีลักษณะดึงดูดและน่าเชื่อถือ เช่น มีภาพประกอบช่วยส่งเสริมเนื้อหา มีเครื่องช่วยในการอ่าน ไค้แก่ แผนที่ แผนที่ หรือมีข้อความอธิบายเพิ่มเติมอื่นๆ

บรรณนิทัศน์สังเขป

บรรณนิทัศน์สังเขป

1. ภูกระดึง - กมล ฉายาวัดนะ

กล่าวถึงการ เดินทางไปภูกระดึงทั้งในฤดูร้อนและฤดูหนาว การเตรียมตัว การเดินทางตามเส้นทางรถยนต์และรถไฟ การติดต่อเรื่องที่พักรวม และแนะนำจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

2. ๗๑ จังหวัด ชก ๓ อันดัม ๔ - กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์

แนะนำจังหวัดขอนแก่น จันทบุรี เชียงใหม่ ชุมพร ชนบุรี นครปฐม นครพนม นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พระนครศรีอยุธยา ระนอง บะดา รอยเอ็ด เพชรบุรี แพร่ ภูเก็ต มหาสารคาม ลพบุรี ลำปาง กล่าวถึงลักษณะภูมิประเทศ ทรัพยากร การประกอบอาชีพ ความเป็นอยู่ของพลเมือง และแนะนำสถานที่ที่น่าสนใจ

3. ๗๑ จังหวัด ชก ๖ อันดัม ๖ - กองบรรณาธิการชัยพฤกษ์

แนะนำจังหวัดกระบี่ กาญจนบุรี ชลบุรี ตรัง ตาก นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พัทลุง พินิจโลก บัณฑิต ระยอง สงขลา สตูล สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย อุทัยธานี กล่าวถึงลักษณะ ภูมิประเทศ ทรัพยากร การประกอบอาชีพ ความเป็นอยู่ของพลเมือง และแนะนำ สถานที่ที่น่าสนใจ

4. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ - กิตติพงษ์ สุชาติ

ประมวลเรื่องราวเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ออย่างละเอียด บอกลักษณะ ธรรมชาติและพันธุ์สัตว์ป่า แนะนำการเตรียมตัวไปเที่ยว จุดท่องเที่ยวที่สำคัญ และ รายการนำเที่ยวตัวอย่าง

5. ของดีในเมืองไทย - เกรียงศักดิ์ พิทยานะ

ให้ความรู้เรื่องของแต่ละจังหวัดในด้านการเดินทาง บอกลักษณะภูมิประเทศ และสถานที่สำคัญ จังหวัดที่กล่าวถึงได้แก่ กรุงเทพมหานคร กระบี่ กาญจนบุรี กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ตรัง ตราด ตาก นครนายก นครปฐม นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ นนทบุรี นราธิวาส และน่าน

6. เที่ยวทั่วเมืองไทย - คณะประมวลสำเนา

ให้ความรู้เรื่องจังหวัดต่างๆเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศ การปกครอง ประชากร สถานที่น่าสนใจ บอกลักษณะของทางราชการ เช่น สถิติคนเกิด-ตาย การแต่งงาน-การหย่าร้าง จำนวนประชากรและเนื้อที่แต่ละอำเภอ เป็นต้น

7. สมุทรปราการ - เฉลิม สุขเกษม

กล่าวถึงจังหวัดสมุทรปราการในอดีต และสภาพในปัจจุบัน บอกลักษณะภูมิประเทศของแต่ละท้องที่ การปกครอง การประกอบอาชีพและแนะนำสถานที่สำคัญ

8. ประวัติเมืองสำคัญ - ศรี อมาตยกุล

ให้เนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดราชบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี เมืองศรีเทพ นครปฐม และเพชรบุรี โดยกล่าวถึงแต่ละจังหวัดในด้านภูมิประเทศและสภาพทั่วไป ผลิตและการอุตสาหกรรม การคมนาคม ที่พัก ตำนานเมืองและโบราณสถาน

9. เมืองทองของไทย - ศรี อมาตยกุล

ให้เนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดสุโขทัย กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรีและจันทบุรี บอกลักษณะภูมิประเทศและสภาพทั่วไป ผลิตและการอุตสาหกรรม การคมนาคม ที่พัก ตำนานเมืองและโบราณสถาน

10. เมืองเหนือและเมืองใต้ - ศรี อมาตยกุล

ให้เนื้อหาเกี่ยวกับจังหวัดเชียงราย น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ ตาก นครศรีธรรมราชและประจวบคีรีขันธ์ บอกลักษณะภูมิประเทศ ผลิตและการอุตสาหกรรม การคมนาคม ที่พัก ตำนานเมือง และโบราณสถาน

11. เชียงใหม่และภาคเหนือ - บุญช่วย ศรีสวัสดิ์

แนะนำการเดินทางไปภาคเหนือ 7 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน บอกลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต ภูเขา แม่น้ำ ป่าไม้ แร่ธาตุ และผลิตภัณฑ์สำคัญ

12. ศึกษาและเที่ยวในเมืองไทย - ประพัฒน์ ศรีมงคล

แนะนำการท่องเที่ยวทั่ว 71 จังหวัด และประมวลความเป็นมาของแต่ละจังหวัด บอกลักษณะภูมิศาสตร์ การปกครอง การคมนาคม และความเป็นอยู่ของพลเมือง

13. ของดี 71 จังหวัด - ประยูร พิษนาคะ

เนื้อหาของแต่ละจังหวัดกล่าวถึงสภาพภูมิศาสตร์ ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่
ภูเขา แม่น้ำสำคัญ ทรัพยากร การปกครอง และนำเที่ยวสถานที่ที่น่าสนใจ

14. ภูกระดึง - ประเสริฐ วิทวารัฐ

แนะนำวนอุทยานภูกระดึง เกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์และทรัพยากร บอกชนิด
ของหิน ลักษณะพันธุ์ไม้ และสภาพดินฟ้าอากาศ

15. ท่องเที่ยวไปในประเทศไทย - ปราณี วราทร

ให้ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดต่างๆ ในด้านลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต พื้นที่
จำนวนประชากรแบ่งออกเป็นครอบครัว หมู่บ้าน จำนวนผู้ประกอบการเกษตร สภาพ
เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ สถานที่ควรศึกษาและควรชม

16. กรุงเทพฯ ร.ศ. 194 - ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

แนะนำสถานที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร กล่าวถึงการสถาปนากรุงเทพมหานคร
จนถึงสภาพในปัจจุบัน และการแบ่งเขตการปกครอง

17. เชียงใหม่ - ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

แนะนำจังหวัดเชียงใหม่ สถานที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวควรชม บอกแหล่งผลิต
งานศิลปหัตถกรรมพื้นเมืองเสียง เช่น งานแกะสลักไม้ เครื่องเงิน เครื่องเงินและการทอผ้าไหม

18. เที่ยวทั่วไทย ชุดที่ 1 - ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

แนะนำการท่องเที่ยวจังหวัดต่างๆในภาคกลาง คือ ภาคกลาง ไคแก
กรุงเทพมหานคร สุพรรณบุรี อโยธยา ชลบุรี ภาคเหนือ ไคแก เชียงใหม่ ลำพูน ตาก
ลำปาง เชียงราย ภาคอีสาน ไคแก นครราชสีมา อุบลราชธานี สุรินทร์ ภาคใต้ ไคแก
ภูเก็ต พังงา นครศรีธรรมราช สงขลา บอกสภาพภูมิประเทศ สถานที่สำคัญและแหล่งที่ควรชม

19. เที่ยวภาคใต้ - ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

กล่าวถึงจังหวัดในภาคใต้ 14 จังหวัด แนะนำการเดินทาง บอกสภาพ
ภูมิประเทศ สถานที่สำคัญและสิ่งที่น่าสนใจ

20. แผนกไทยสองข้างรางเหล็ก - ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

กล่าวถึงการเดินทางทองเที่ยวโดยรถไฟ บ่อสภาพภูมิประเทศและสิ่งที่น่าสนใจ สถานที่ที่แนะนำคือ แก่งสงขลา ลำพูน บริรักษ์ กาญจนบุรี ปัตตานี นครนายก หัวหิน เขาใหญ่ เขื่อนภูมิพล บางปะอิน หนองคาย เชียงใหม่ เชียงราย หาดใหญ่ พังงา

21. แม่อองสอน - ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

แนะนำจังหวัดแม่อองสอน บ่อลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ อาณาเขต การเดินทางโดยรถยนต์ไปตามท้องที่แต่ละอำเภอ

22. จังหวัดภาคใต้ - ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

แนะนำจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล บ่อสภาพภูมิประเทศ การปกครอง สภาพของพลเมือง การประกอบอาชีพ และสถานที่ที่น่าสนใจ

23. ทองกลืนทุเรียน ระยอง จันทบุรี - ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ

แนะนำจังหวัดระยอง และจันทบุรี แหล่งที่มีสวนผลไม้ คือ ทุเรียน เงาะ อุดมสมบูรณ์ บ่อสภาพภูมิประเทศ และผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ

24. น้ำเต้า 14 จังหวัดภาคใต้ - เปรื่อง เรืองวิทย์

กล่าวถึง 14 จังหวัดภาคใต้ บ่อลักษณะภูมิประเทศ การประกอบอาชีพ สถานที่น้ำเต้า ที่พักแรม ร้านอาหาร ผลิตภัณฑ์และแหล่งทรัพยากรที่สำคัญ

25. ทรัพยากรของตาน้อยที่ใหม่ - พจน์ พรรณกนก

บ่อแหล่งทรัพยากรทั่วประเทศ 71 จังหวัด และแนะนำการเดินทางไปยังจังหวัดนั้นๆ

26. เมืองพิจิตร - พละ วัชรโน

กล่าวถึงสภาพของจังหวัดพิจิตร ลักษณะภูมิประเทศ การประกอบอาชีพ ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจและแนะนำการเดินทาง

27. ลองแกงแม่น้ำปิง - ยุทธ เกษการณ

กล่าวถึงการลองแกงแม่น้ำปิง ลักษณะของแม่น้ำ เกาะแก่ง หนองน้ำตกและธรรมชาติของล่องแพผาน

28. เที่ยวไปในสยาม - ราไพพรรณ แก้วสรีระ

แนะนำสถานที่น่าเที่ยว ไกลแก่ ภูเก็ท แม่จัน จันทบุรี น้ำตกเอราวัณ
บ้านเชียง เชียงใหม่ ถ้ำศรีวิไล งานทางสุรินทร์ เชียงราย น่าน คอยอินทนนท์
พิทยา บัณฑิต อกรดิลก อีสาน เขาใหญ่

29. เที่ยวเมืองไทย 71 จังหวัด - ละออง ศรีสุคนธ์

บอกสภาพบ้านเมือง ลักษณะภูมิประเทศ ภาวะเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่
ของราษฎร แนะนำสถานที่ควรท่องเที่ยวทั่วทั้ง 71 จังหวัด

30. กรุงศรีอยุธยา - วีระ อาพันสุข

แนะนำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ความเป็นอยู่ของพลเมือง การประกอบอาชีพ
ที่สำคัญ และสถานที่ควรสนใจ

31. เมืองเพชร - วีระ อาพันสุข

แนะนำการเดินทางไปจังหวัดเพชรบุรีและสถานที่ที่ควรท่องเที่ยว การอุตสาหกรรม
ที่สำคัญ เช่น สีนาคาพื้นเมือง น้ำตาล และขนมหวานต่างๆ

32. เที่ยวเมืองเหนือ - สงวน ไชยสุวรรณ์

กล่าวถึงจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แพร่ น่าน
บอกสภาพภูมิประเทศ อาณาเขต การปกครอง ประชากร การประกอบอาชีพ และสถานที่
ควรท่องเที่ยว

33. อุ้มเมืองและน้ำเที่ยวเชียงใหม่ - ลำพูน - สงวน ไชยสุวรรณ์

กล่าวถึงจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน บอกสภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งพื้นที่
ภูมิประเทศ ภูเขา แม่น้ำที่สำคัญ ทรัพยากรและการประกอบอาชีพ แนะนำสถานที่ควรชม
บอกรายชื่อที่พักแรม

34. เรื่องราวจากถิ่นแดนไกลโดยเล่ม 1 - สังกัด สบายัญญา

แนะนำจังหวัดสุพรรณบุรี สมุทรสงคราม สมุทรปราการ สุรินทร์ สิงห์บุรี
สมุทรสาคร ศรีสะเกษ แต่ละจังหวัดให้เนื้อหาในเรื่องลักษณะภูมิประเทศ การปกครอง
การประกอบอาชีพ และผลิตภัณฑ์สำคัญของแต่ละท้องที่

35. ของดี 71 จังหวัด - สนิท เงินวง

ให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่น่าสนใจหรือเป็นจุดเด่นของจังหวัด บอกลักษณะภูมิประเทศ การปกครอง การคมนาคม อาชีพ และแนะนำสถานที่ควรท่องเที่ยว

36. น้ำเขียวเมืองไทย 71 จังหวัด - สนิท เงินวง

ให้ความรู้เรื่องของแต่ละจังหวัดอย่างสังเขป ในด้านลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต การคมนาคม อาชีพ ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ และแนะนำสถานที่ควรท่องเที่ยว

37. น้ำเขียวเมืองไทย 71 จังหวัด - สุทธิ ฌ ปาสัก

ให้เนื้อหาของแต่ละจังหวัดในด้านลักษณะภูมิประเทศ อาณาเขต การปกครอง การคมนาคม อาชีพ ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ และแนะนำสถานที่ควรท่องเที่ยว

38. ของดีศรีสะเกษ - สพร สิริพัฒน์

แนะนำสิ่งที่น่าสนใจและเป็นจุดเด่นของจังหวัด เช่น แหล่งที่มีทรัพยากรสมบูรณ์ และสถานที่ควรท่องเที่ยว มีภาคผนวกบอกประวัติหมู่บ้าน

39. เขียวเมืองไทย 71 จังหวัด - เสรี เปรมฤทัย

แนะนำแต่ละจังหวัดในด้านการเดินทาง สถานที่สำคัญ ลักษณะภูมิประเทศ การปกครอง และสภาพบ้านเมือง

40. เขียวเมืองไทย 71 จังหวัด - เสลา เจริญจิ (ไธยน้อย)

กล่าวถึงจุดเด่นหรือสิ่งที่น่าสนใจของแต่ละจังหวัดที่ผู้เขียนได้เดินทางไปพบเห็นมา ในฐานะนักหนังสือพิมพ์ เช่น สภาพความเป็นอยู่ของชาวประมงที่หมู่บ้านปากน้ำประแสร์ จังหวัดระยอง สภาพของคงพญาเป็นที่พักกลางดง อำเภอปากช่อง ฯลฯ

41. คู่มือเที่ยวศึกษาความเป็นมา 20 จังหวัดตามทางรถไฟสายใต้ - ไสว นิมมจันทร์

บอกลักษณะภูมิประเทศตามทางรถไฟของจังหวัดธนบุรี นครปฐม กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี กระบี่ ตรัง ภูเก็ต พังงา นครศรีธรรมราช พัทลุง สตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส

42. พิษณุโลกของเรา - หวน พันธุพันธ์

บอกลักษณะภูมิประเทศ ของจังหวัดพิษณุโลก ให้รายละเอียดเกี่ยวกับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ภูเขา แม่น้ำที่สำคัญ สภาพความเป็นอยู่ของประชากร การประกอบอาชีพ การปกครอง และสถานที่สำคัญ

43. ลพบุรีธานี - ทวน พินธุพันธ์

กล่าวถึงจังหวัดลพบุรีในอดีต และสภาพปัจจุบัน บอกลักษณะภูมิประเทศ การปกครอง การประกอบอาชีพ แม่น้ำท่าบาล อำเภอ แม่น้ำลำคลอง สถานที่น่าสนใจ และผลิตภัณฑ์ส่งออกของจังหวัด

44. อ่างทองของเรา - ทวน พินธุพันธ์

กล่าวถึงความเป็นมาของจังหวัดอ่างทองในอดีต และสภาพในปัจจุบัน บอกลักษณะภูมิประเทศ การปกครอง การประกอบอาชีพ สินค้าออกที่ส่งออก ส่งบอกรายชื่อแม่น้ำลำคลอง และสถานที่สำคัญแต่ละอำเภอ